

3/1396

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 22-వ తేది శనివారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

No. 121
సంచిక ౧౨౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

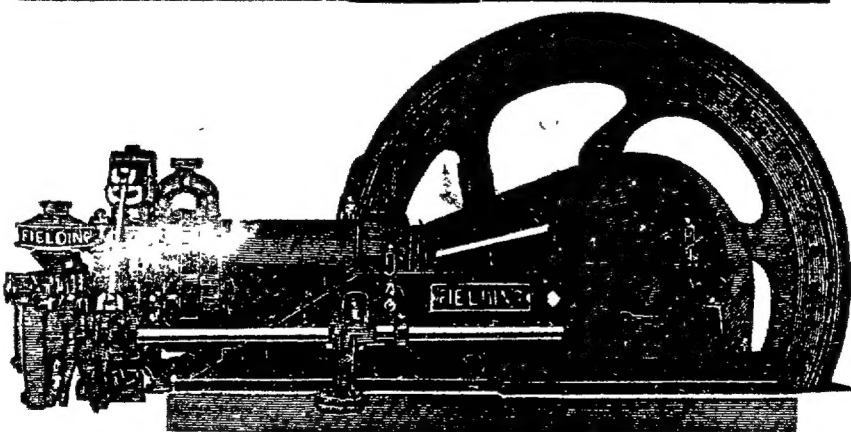
వేరుశనగకాయ, రైసు, ఆయిలు వగైరా మిల్లులు కట్టుకొనదలచుకున్న వారికి మంచి తరుణము.

ఈ ఆగస్టునెల 1-వ తేది నుంచి ధరలు తిరిగి తగ్గించబడినవి.

“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధికెక్కిన క్వీక్స్ ఫీల్డింగు శెమిడీ శల్ క్రాడు ఆయిలు యింజనులు
రెండేనిమిషములలో స్టార్టు కాగలవు.

ఈ యింజను స్టార్టు
చేయుటకు వేపరైజరు
కాల్చవలసిన అవసర
ము లేదు.

వేపరైజరుతరుచుగా
క్లీను చేయవలసిన
అవసరము లేదు.

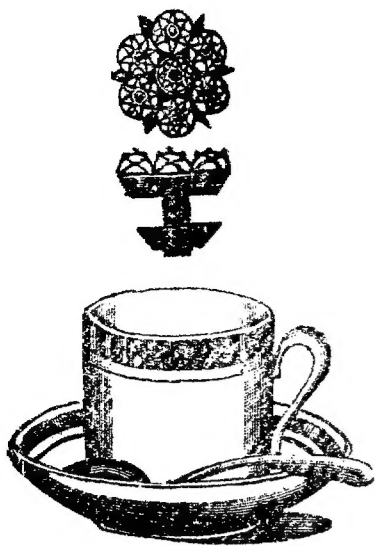
ఈ యింజనులున్న వీటి సామానులున్న చాలాబలము గలవియై పుండుటవల్ల, యంత్రసామగ్రి బహు యెక్కువగా లేకుండ సులభము
గాను తక్కువగా యుండుటవల్లను, మేవిధమైన తొందరలులేక బహుసులభముగాను, చక్కగాను పనిచేయుటలో చాల ప్రసిద్ధిచెంది
వున్నవి. క్రూడు ఆయిలుఖర్చు బహుతక్కువ. యెటువంటి మడ్డి క్రూడు ఆయిలు అయినను పువయోగించవచ్చును.

సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., యింజనీర్సు, 12, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:— కొత్త ఆగ్రహారం, విజయనగరం.

ఇవిగాక మావద్ద వైని వ్రాసిన మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులున్న, యెంపైరు రైసు హల్లరున్న, బెల్టింగు, పుల్లీలు,
పాస్టింగు, పంపులు వగైరా సామానులున్న యెప్పుడున్న స్టాక్లో నుంచబడును.

“ఫీల్డింగు” గ్యాసు యింజనులు, “లాంజీ” స్టీము యింజనులు సరసమైన వెలలకు సప్లయిచేయబడును.

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

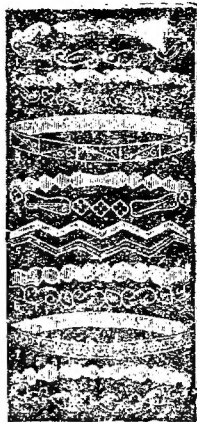
మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సనాగరికతకు తగినట్టి పట్టెల డైమండు, సైకిల్, సావిత్రి, శకుంతల, వంకి, పార్సీ, బొంబాయి, క్లావరు, మిరియాలు మొదలగు రకముల బంగారుగాజులు, చేతిగొలుసులు, గట్టివి, బోలువి, లోలూకులు, పువ్వురాగముల తోడులు, జేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకలు, అంటిపాగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ సెట్లు, టెన్నిసు కప్పులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిత్వరలో లభింపజేసియిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ పెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో మైమువాపనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామ్మిశెట్టి,

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

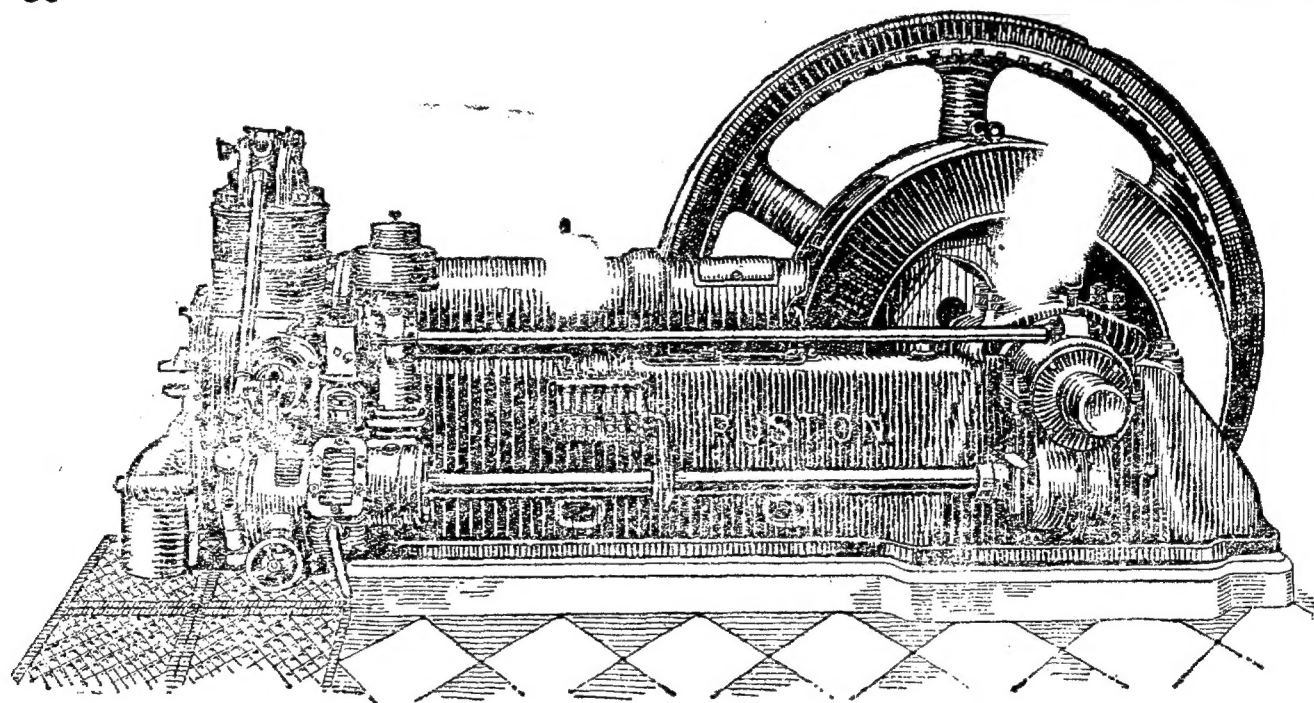

ది రస్ట్ నెక్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతవమియు ఉండ
నవసరములేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో ఫోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీ పాల్ వెట్టె నెం 60 మద్రాసు.

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకమేవ చేయుచుండునంగతి తేలిపియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడైనన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలీనారు, వారు బీరనగేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రుములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్లు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, చర్మ (క్వాసకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకోప్లాయోజి, షేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమగును. నలం దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పండిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ వివరణలనువకు వ్రాయుడు.

అయిదేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు,

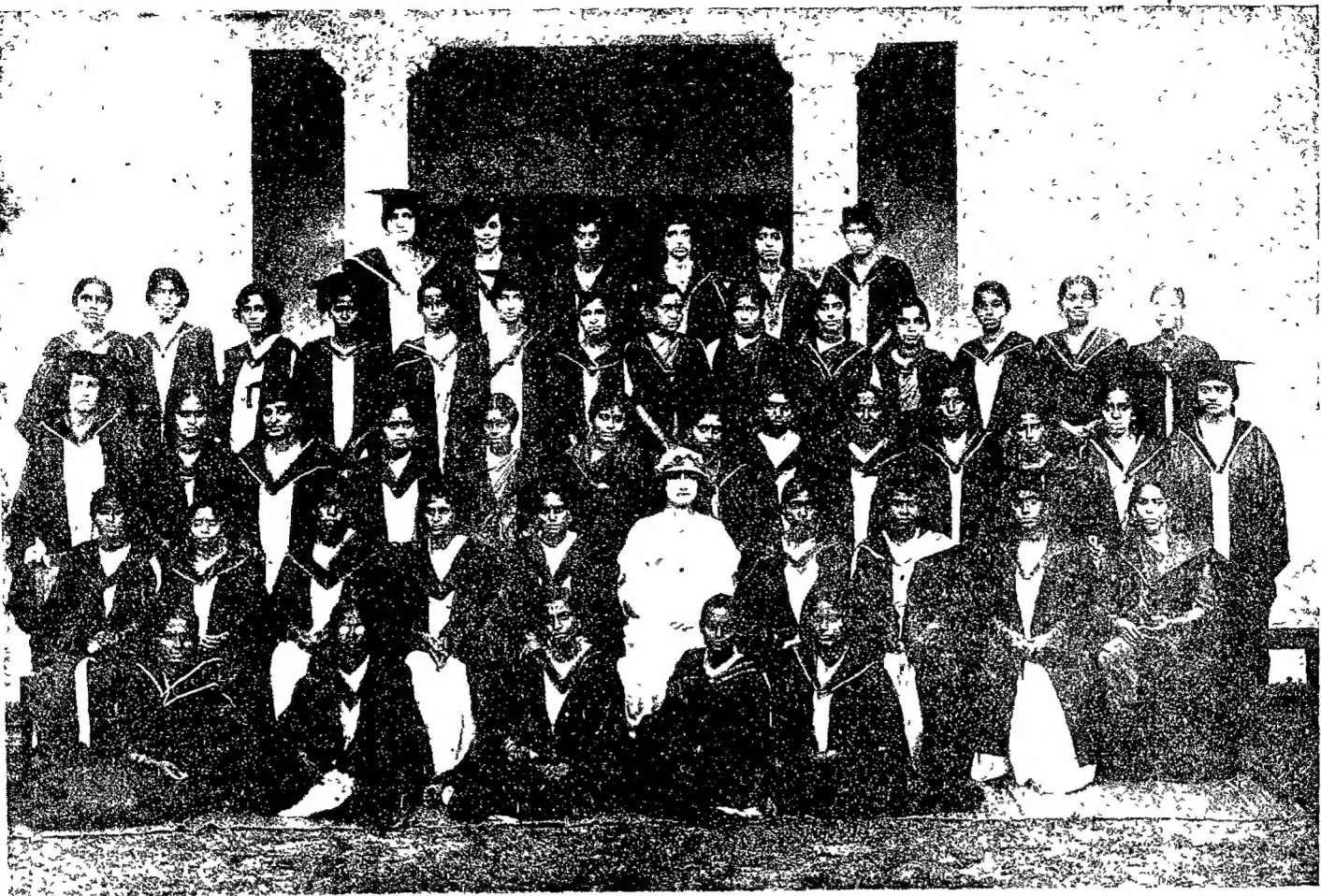
అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమగ్నముగా నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైనమనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతంక నిగ్రహపాఠ్యము వాడుడు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక సరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వాదము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణమగును. టిడి మార్కెట్ గల బుడ్డి ధర రూ. 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పాఠ్య

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మద్రాసు క్యాన్వేషను : ఇటీవల డిగ్రీలదీసికొనిన ప్రీవట్టుభద్రులు

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల

విద్యార్థులకు బహుమతులను పంచిపెట్టు సభ

గవర్నరుగారి ప్రశంస

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల విద్యార్థులను బహుమతులను పంచిపెట్టు సభ నిర్వహించుకొనుట అందరికీ తెలియజేయుట. గవర్నరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ప్రముఖుల సేవలు సభకు వచ్చి యుండిరి. ప్రీవట్టు పాలు మొదటగా ఇతర ఉపాధ్యాయులు భవనద్వారమున గవర్నరుగారికి స్వాగతమొసగి లోనికి పిలిపించి నచ్చిరి.

సాంవత్సరిక నివేదికము

ప్రీవట్టు పాలుగారు సాంవత్సరిక నివేదికమును చదివిరి. ఇంతకాలము లెక్కరచునన్న జె. వి. మాణిక్యంగారు ప్రాధికారము చేయబడిరి. సప్రసిద్ధులగు కేజేలుగారు గణితశాస్త్ర పాఠ్యాయుధుగ నియమింపబడెను. ఆమెరిక ఆస్కార్డు విశ్వ విద్యాలయములందు ప్రసాదించుకొనుచు గారు ఫిలాసఫీ ప్రాధికారమును నియమింపబడిరి. రాష్ట్రవిద్యార్థులలో క్రైస్తవ కళాశాలయందు చేరవలయునను ఉత్సాహము అధికముగ నుండెను. బి.వి. క్లాసులయందు 894 మంది హాజరు క్లాసులయందు 117 గురు విద్యార్థులు న్నారు. విద్యార్థుల సంఖ్య అధికముగ నుండుటచే నైన్స్ వాలెజులు క్లాసులు ఉదయమున హాజరుచున్నవి. ఈ కళాశాలకు సంవత్సరము నకు 280000 రూపాయల ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఇందులో మిషనరీ సంఘములిచ్చు 60 వేల రూపాయల విరాళములు చేరి యున్నది. మిగిలిన మొత్తము జీతములవల్లన ఇతర గ్రాంటుల వల్లను కలుగుచున్నది. గవర్నరుగారి గ్రాంటు లెగిరించినందులకు కళాశాలవారు చింతింపబడుచున్నాము.

కళాశాలయందు వదిలిన విద్యార్థులలో పలువురు ఉన్నతోద్యోగములందు న్నారు. డాక్టరు జాను మత్తేయుగారు టూరిస్టు బోర్డు సభ్యులుగ ను, సర్ ఆర్. వెంకటరెడ్డి సాయుధుగారు విశ్వవిద్యాలయపు వైసు చాన్సలరుగను భానుబహదరు వహమ్మడు ఉస్మానుగారు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలరుగను, ఎ. హెచ్. యం. బహదరుగారు రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు కెనరలుగను పనిచేయుచున్నారు. సంవత్సరము 1925 వందల పట్టపరీక్షలయందు కృతార్థులైరి.

ప్రీవట్టు పాలుగారు ఈపనివేదికమును చదివి వినిపించిన పిమ్మట గవర్నరుగారు బహుమతులను పంచిపెట్టిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

పిమ్మట గవర్నరుగారు ఉద్ఘాటనమున ఉపన్యసించిరి. ఈ కళాశాల ఉత్సవమునకు నేను అధ్యక్షతవహించుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. కళాశాలలో ఏదో విధమున సంబంధముండుట సంతోషమును కలుగజేయుచుండును. ఏదేమైనను చేరినవారైనను సర్ కళాశాలవిద్యార్థుల కొకవిధమున బాంధవ్యము కలదు.

ఈ కళాశాల గవర్నరు మిల్లరుగారి జీవితకృషికి ఫలితముగ విరాజిల్లుచున్నది. విద్యార్థుల కివిషయమై వారుగావించిన అమోఘముకృషి, భారతీయులయెడల వారికిగల సానుభూతి, ఆదర్శ ప్రాయములు వారిజీవితము ఆదర్శముగ నుంచుకొని కళాశాల

గౌ. సర్. వి. యం. కూట్టుప్రూటరు గారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను అడ్రెసు నొసరిరి.

యందును, అటుపిమ్మట ఉద్యోగములందును కాలముగడవిన దేశమునకు లాభకరముగ పాఠులుగ నుండగలరు. డాక్టరు మిల్లరుగారి జీవితమునందు గ్రహింపవలసిన విషయములలో ముఖ్యమైనదేమనిన పరులవల్ల సానుభూతి సహనము ప్రకటించుటయే. సానుభూతిలేకున్న సహకారము అభివృద్ధియొందుదు. ఆ బహుమతికనుగారు చెప్పినవిధమున ఎవ్వరివల్ల ద్వేషములేక అందరియెడల సానుభూతి చూపుచుండుట ఉత్కృష్టముగ జీవితవిధానము పరులయెడల సానుభూతిచూపుటకు మరువేర్చుకొనిన ప్రపంచమునందలి ఇబ్బందుల నేకములు తొలగిపోగలవు.

ప్రీవట్టు పాలుగారు చదివిన నివేదికమును శ్రద్ధతో చదివిరి. కళాశాల విద్యార్థులెట్టి ఉన్నతదశయందున్నది. వారు వివరించిరి. కళాశాల సైనికధర్మము ప్రశంసనీయుముగ పనిచేయుచు న్నందులకు సంతోషించుచున్నాను. విద్యార్థుల కిట్టి సైనికశిక్ష మిగుల ఉపయోగకరమైనది.

కళాశాల ఆర్థికపరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేవని ప్రీవట్టు పాలుగారు తెలుపగ నాకు చింతకలిగినది. దక్షిణదేశమున విద్యా వ్యాప్తి అపారముగ కృషిచేసిన క్రైస్తవ కళాశాల ధనములేక ఇబ్బందిపడుటను చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిచేతమాత్రము సహించరని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము బహుమతులను పొందినవారిని అభినందించుచున్నాను.

పిమ్మట పాలు అప్పాసామిగారు గవర్నరుగారికి కళాశాల ఆధికారాలపక్షమున వందనములర్పించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

రాంచి 21 ఆగస్టు:— నేను బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభలో 8 సబ్ మెంబర్స్ డిమాండులు నిరభ్యంతరముగ అంగీకరింపబడెను. 1925 బీహారు ఒరిస్సా మెరింగు సెటిల్ మెంట్సు (సర్వే) చట్టమును 1925 సంవత్సరపు ఫోటో నాగపూరు గ్రామపాలికు (సర్వే) చట్టమును మాత్రమే నేటి శాసనసభ యొక్క పనియొందునని మొదటి చట్టము విచారణలోనికి తీసుకొనబడెను. రెండవది కొంతసేపు చర్చ జరిగినపిమ్మట సెలవు కమిటీ కేరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

కేంద్రసభకు నూతనసభ్యులు

సిల్వా, ఆగస్టు 21:— శాసనసభ శాఖ కేంద్రముండి యీ జగిట్టునం దీక్రిందియంశములు ప్రకటించబడెను.

మైమెన్సింగు మహారాజు స్టేటుకాన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చినందున కే. సి. రాయగారి స్థానమున నియమించిరి.

భారతశాసనసభ సభ్యత్వమును డబ్ల్యు. యస్. జి. విల్సనుగారు రాజీనామానిచ్చినందున తర్ఫీదునకు సి. బి. చాల్డినుగారు నియమింపబడిరి.

భారత శాసనసభకు రాజీనామానిచ్చిన లెఫ్టినెంట్ కర్నలు గిడ్డిగారిబదులు యస్. టి. మాగూరిగారు నియమింపబడిరి. మదరాసు గాంధీయప్రతినిధిగ రాజీనామానిచ్చిన సర్. గార్లమనేశ్వరుగారి బదులు యం. యస్. మెళ్ళేలుగారు రెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

ప్రతి ఎగుమతిచట్టము

“1923 ప్రతి ఎగుమతిచట్టముయొక్క 7 వ సెక్షన్ క్రింద యొంగంబడిన ప్రకటన, నియమములు ఈ సభ వారంగీకరించుచు, ఆ ప్రకటన నియమముల సభవారికి బహిరంగముగా ఉపపాదనను అభ్యర్థి కాఖామంత్రిగారు రుపపాదించుచు ఈ తీర్మానము అంగీకరింపబడినది” ప్రతి మేరు జేయువానికి, ప్రతి దూడగ జేయువానికిని, మిల్లుదారుల కెల్లరకు రక్షణ యుండగలమని తేల్చిరి.

పానగల్లు రాజాగారు రుపపాదనను బలపరచిరి.

ప్రస్తుతము నిలిపియుంచదగినను

సేతు రత్నమయ్యగారు ఈ తీర్మానమును ప్రస్తుతము నిలిపియుంచదగినను ఉపపాదించుచు ఈ ప్రతి ఎగుమతిచట్టము కైతరకు ప్రయోగాదాయము కదా యను విషయముపై ప్రజల యభిప్రాయము తెలియజేసినందు అందుచే మరెయ్యక కేలగాని రెండు మాసములగాని నిలిపియుంచిన ప్రమాదమేమియు నుండ బోమని పేర్కొనిరి.

ఎ. చివంబర నాదారాగారు బలపరచిరి.

గా॥ అభ్యర్థి కాఖామంత్రిగారు ఉపపాదన నామే పించుచు ఈవిషయము ఒక సంవత్సరము పై ఆలోచనలో నున్నదనియు ఇంక నిలిపియుంచుట సంశయమనియు పల్కరిరి.

సి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు ఉపపాదనను సుపసంహరించుకొనుడని సేతు రత్నమయ్యగారిని కోరుచు విదేశీయులకు ఎగుమతిదారులను, ప్రతి మేరుకయు భార తీయు లకు సంబంధించినదనియు, ఈట్లయొక్క ఫలితము కడకు ఎగుమతి చేయువానికిని మిల్లుదారులకు లాభకరముగ నుండుననియు, కోయంబట్లారు జిల్లాయందు గావించబడిన సభలో మంత్రిగా తీర్మానమును సమగ్రముగ ఆలోచించి ఆక్షేపముల గమనించెదమని వాదన మొనరించునందు ఉపపాదనను సుపసంహరించుకొన వలసినదిగ కోరిరి.

సేతు రత్నమయ్యగారు ఉపపాదనపై పోలు గై కొన బడి 9 అనుకూలరు 56 ప్రతికూలరు లెక్కింపబడిరి.

సి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు కొన్ని పదములకు సవరణల సుపపాదించగ ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు బలపరచిరి.

చివంబరనాదారాగారు సవరణల నామేపించిరి. అభ్యర్థి కాఖామంత్రిగారు సవరణల నామేపించుటకు తమ కెట్టియాక్షేపణ లేదని పేర్కొనిరి.

టి. ఆదినారాయణకెట్టిగారు ఆ సలు ఉపపాదననే ఆక్షేపించు తాము గావించిన విచారణలవలన భారతదేశ మిల్లు పరిశ్రమ కిట్టిబ్బ మనవనరమనియు, విదేశీయుల లాభమునకు మాత్రమే ఈట్ల ఉద్దేశింపబడినదనియు, 4 కోట్ల ప్రజల యొక్క శ్రేయమునా లేక విదేశీయ ఎగుమతి దారుల లాభమునా మంత్రిగారు గమనింతురని పేర్కొనిరి.

యమ్. విజయరావుకు ముదలియారాగారు రా బోవు సమావేశము నాటికి విచారణ నాపవలెనని ఉపపాదించిరి.

ఎ. రామస్వామి ముచ్చియారాగారు బలపరచిన విషయ ఉపపాదన ఆమోదించబడి టిల్లుపై విచారణ నిలుపుడెను.

అంతట సభనా కేదించునకు సభ ముగించిరి. తిరిగి సోమ వారము సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

సింధువిద్యార్థి నిదారుణమరణము

కారణముల నరయుటకు విచారణసంఘము

గావలయును

హైదరాబాదు (సింధు); ఆగస్టు 20:—హండింజి ప్రెస్ బ్యూరోకారలయందు జరుపుచున్న సింధువిద్యార్థి నియోక్తు దుర్మరణ సంఘటనను విచారణ గావించుటకు నౌక సంఘమును నియమింపవలయునని సింధుదేశ వార్తాపత్రికలు డెల్చుచు న్నువి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేసమై ప్రతిభ

స్వామి క్రిష్ణానందుగారిపై అభియోగ

ముపసంహరింపబడినది

హైదరాబాదు (సింధు); ఆగస్టు 20:—గతకైల్వేసమై సంఘమునకు యిండియను పేనుకోసునందరి 144 శేక్సుక్రింద స్వామి క్రిష్ణానందుగారిపై చేపడిన అభియోగము పోలీసువారిచే ఉపసంహరింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మాదాయముల చట్టము

ఆనరరీ అసిస్టెంటు కమిషనరులు

శాసనసభలో ప్రశ్నలు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు.— హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టముక్రింద గౌరవ అసిస్టెంటు కమిషనరులగ నెంత మందిని నియమించిరి? వారి పనియేమి? కమిషనరులతో నెట్టి సంబంధము గలదు? వారికెటు అలెచప్పు నిచ్చుచున్నారు:—

ఉ.—గంజాము బల్లా-రా. సా. అప్పారావు పంతులు గారు. (2) శ్రీ విక్రమదేవ వర్మ-విశాఖపట్నం (3) టి. ఆర్. చంద్రశేఖరయ్య-చెంగల్పట్టం, (4) ఆర్. గోపాలకృష్ణశాస్త్రి-చ. ఆర్కాటు. (5) పి. చక్రపాణిచెట్టిగారు కోయంబట్లారు. (6) టి. కె. వెంకటేశ్వరయ్యగారు, ఉ. మలబారు. 7 ఇ. శంకర రాజగారు, చ. మలబారు. (8) టి. వెంకటరామ శాస్త్రిగారు-రామనాడు. వీరు ఆయా పట్టణ మతసంస్థలకుగల ఆస్తులు, అప్పులు ఎట్లు పరిపాలించ బడుచున్నవో సమాచారము వివరములు తెలిసికొని బోధనవారికి డెల్చుచున్నారు. కమిషనరులకు స్థానిక కలెక్టరుల పరిష్కరించుటయందు తోడ్పడుచుండురు. వీరికి బ్రష్టిలపై అధికారము లేదు. చాలసమయానికి 600 మించునకు ప్రయాణపు ఖర్చు లేదు.

అస్సాము కూలీలు

జి. రామేశ్వరరావుగారు దేశీయ ప్రశ్న క్రింది బయటపడ్డను. 1925 లో ద త్రహంబలలనుండి అస్సాముకు పంపబడిన మాలి వారిసంఖ్య ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. 1924 సం॥ సంఖ్య టిల్లు గలవు. అనంతపురం 1889, బర్హరి 2146, కడప 923, కర్నూలు 145. వారిలో తిరిగి సర్కారులగా స్వదేశమునకు వచ్చినవారు అనంతపురం 475, బర్హరి 604, కడప 247, కర్నూలు 50. స్త్రీలు తమమగవారితో కలసియుండురు. మగవారు తేనిస్త్రీలు అచ్చట పనిజేయుటకు బోరు.

క్రిష్ణ గోదావరి డెల్టాల ఆయికట్టు

ఎం. సీతేశ్వరరావు:— క్రిష్ణ గోదావరి డెల్టాలో ఆయ కట్టనందు సుతనముగ చేర్చు భూములనుండి వసూలుచేసిన అధిక రుసుము యెంత? భూమి విస్తీర్ణం ఎంత?

ఉ.—క్రిష్ణజిల్లాలో రూ 7,23,234 వచ్చునట్లు అంచనావేయబడినది. ఇందు రూ 6,60,454, 1925 ఏప్రిలుసరికి వసూలయ్యెను. ప. గోదావరిలో 2/3 వంతు వసూలయ్యెను. విస్తీర్ణము తెలియదు.

ప్ర.—కొత్తరు చెరువుపట్టునున్న రయితులు యీరును వియలేమని జిల్లాకలెక్టరుగారికి అర్జీ పెట్టుకొనిరా?

ఉ.—క్రిష్ణజిల్లాలో చాలపర్రు ఆదిమాంధ్రరయితులు యీ అర్జీ పెట్టుకొనిరి. మరేమియు అర్జీలు ప్రభుత్వమువారికి రాలేదు. కలెక్టరుగారికి వచ్చియుండునోమో తెలియదు.

గవర్నరుల సంచారము పురజనుల యిబ్బందులు

ప్ర.—సాయిగారు మెట్టపాల్యం రోడ్డుపై బోవుచున్నపుడు పోలీసువారు కొన్ని గంటల ముందుగా అచ్చటి యింట్లోని వారందరిని తలుపులు మూసుకొన నిర్బంధించిరి. రోడ్డుపై ఎవ్వరిని నడవనీయలేదు. ఇంట్లోకి వెళ్లారి నెవ్వరిని రానీయరాదు. అరులపైనుండి చూడరాదు. అని వ్రాతపూర్వముగ బర్సన్నకుల బడిసి పోలీసువారు ఇంట్లకు తాళములు వేసి తమవద్ద నుంచుకొనిన వార్తనుగూర్చి టి. ఆదినారాయణగారు కెట్టిగారు ప్రశ్నింప యిట్లు డెల్చెను.

ఉ.—దుకాణములు యిండ్లు మూయుచుట లేదు. అగిగంట ముందుగా నాకోడ్డుపై నెవ్వరిని పోనీయలేదు. ఇంట్లోని వారు వైస్సాయి గారిని సంరక్షించుటయందు పోలీసు వారికి తోడ్పడవలెననియు, తమకు తెలియని వారిని ఇంట్లోనికి రానీయవలసినయు, వేడగా వారంగీకరించిరి. చాలమంది వైస్సాయిగారిని దర్శించిరి. తలుపులు మూయనేలేదు.

మలబారులో గవర్నరుగారు సంచారము జేసినపుడు రోడ్డుమాయలనుగూర్చి ప్రశ్నించుచు, అట్లు మాయించుటకు ముందుగా గవర్నరుగారి అనుజ్ఞను బడసిరా? యని కె. ప్రభాకరతంపసుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ.—గవర్నరుగారి అనుజ్ఞను బడయలేదు. సాధారణముగా గవర్నరుగారి కార్యక్రమమునకు అలెచప్పుగా మండుటకై అట్లు జేయుచుండురు.

స్థానికసంఘములకు నామినేషన్లు

జి. ఎ. సాలదానాగారు:— స్థానిక సంఘముల నామినేషన్లు జేయవిధముగూర్చి ఏమయిన శాసనము నేర్పరచుకొనిరా? నిన్ను జాతులు, అల్పసంఖ్యాకుల కనుకూలముగ జేయుటకై ఆశాసనమును సవరింప దలంచెదరా?

ఉ.—అవును. పీలవచాట్ల నిమ్మజాతులకు అల్పసంఖ్యాకులకు తగిన ప్రాతినిధ్యమునుసంపాదకు పీలవచాట్ల సవరింప నుద్దేశించిరి.

సెలక్టుకమిటీ

జిల్లా మునిసిపలు చట్టము సవరింప నియమింపబడినది

లబ్ధ కమిటీ సభ్యులెంత మంది? ఉదకమండలములో నెన్ని సభలు జరిపిరి? ఆ సభలకు అవ్వకేము జనరలుగారు యీ సవరణ జేయుటకు పీలులేదని చెప్పిరా? అని గా॥ రామారావుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ.—సెలక్టు కమిటీ సభ్యులు 12 మరు ఉపమండలములో జరిగిన బిల్లు సభల 6 రు మాత్రమే ఎన్ని తిరిగి సభలు జరుగవో ప్రతిపదించెను. అవ్వకేము జనరలుగారు అంతిమార్పాకము చేసిన అభిప్రాయమును సభనకు చర్చింప కలంది.

సామ్రాజ్యసంస్కరణము

ఎ. రామేశ్వరరావుగారు:— ప్రపంచమునందు ఇండో-పాల్లానుటలకు, సర్వమేగయిన అభివృద్ధి జేందెనదా? ఇండియావారి గౌరవము వస్తువు గూర్చి తేలికొని విదేశీయులు సర్వము సాగించుచు, దేశీయ పరిశ్రమలకు పోటీవచ్చుచున్నారా?

ఉ.—వైరక మభివృద్ధి అయినది లేనిది యంత వేగము తెలియదు. ప్రపంచమునందు ఇండియా విస్తృతము బయటకు బోవుటయే. ప్రైవేటు ట్రిగ్గింగుకు రాజాలపు. విదేశీయుల పోటీ యేమియు గాన్పించదు.

సూతన విశ్వవిద్యాలయములు

జి. ఎ. సాలదానాగారు:— మెంజులూరు తిరువనావల్లి కాలేజీలలో నున్న కొందఱు సగా విద్యార్థులు, ప్ర సభలో లుగల కాలేజీ ఆంగ్లదేశములో నొక్కయూరైన గలచా? లేనిచో వాటిని విడిచి ఆంగ్లదేశములో నేల సూతనవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు యత్నించవలెను?

ఉ.—గా॥ సభ్యుడు పట్టణఇక్స్ప్రెస్సును రిపోర్టును చూడవచ్చును. మిగిలి సమాచారము ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి కారనోద్దేశముల చదువుకొనుడు.

రిజిస్ట్రేషన్లు శాఖ పరిపాలన

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—1922-24 సం॥ లో యెంత మంది సబ్రిజిస్ట్రేయరులు ఉద్యోగమునందు తొలగించి జరిమానాల వేసిరి? పాముగిరి?

ఉ.—రాజీ నీయ నిర్బంధింపబడ్డవారు లేరు. తొలగింపబడ్డవారు 9, సస్పెండు చేయబడినవారు 38, ప్రామాదను అటంక పరచబడ్డవారు 99.

శిక్ష తగ్గించమని దరఖాస్తులు పెట్టుకొనినవారు 25. ఇందు 8 గురికి శిక్ష తగ్గించిరి. ఇద్దరిని లోచరు గ్రేడునుండి హైయరు గ్రేడునకు బంపిరి.

ప్ర.—గంజాముబల్లాలో వెంకట్రావు, చరముదాసు వైష్ణులు గార్లను, వారికన్న సీనియరు లుండగా హైయరు గ్రేడున నియమించిరా?

ఉ.—అవును. ప్ర.—ఈ ప్రమాదములు ఎవ్వరైన ఫిర్యాదు జేయగా జేసిరా, లేక మంత్రిగారి నిత్రము వచ్చినట్లు జేసిరా? ఉ.—ఆఖాఖాధికారులు ఫిర్యాదు జేయుదురు.

ప్ర.—ఇన సెప్టెంబరు జనరలుగారు ప్రభుత్వ ఉత్తరువులను కొన్నింటిని అమలు జరుపకు నిర్బంధము జేసినా, అట్లనవారిపై ఏమి చర్య దీసికొనిరి.

ఉ.—లేదు. ప్ర.—1922-25 సం॥ లలో ఇన సెప్టెంబరు జనరలు గారికి ప్రయాణపు ఖర్చులెంతయినవి? ఉ.—1923 లో రూ 6 886, 1924 లో రూ 4, 832 (మోటారు వెంట వెళ్లిన ఖర్చులు కలుపుకొని)

బాంబు కనబడెను

శాసనసభ సభ్యులను

శివ్రా, ఆగస్టు 22:—నేడు భారతశాసనసభ సభిగా సమావేశమగుటకు పూర్వము సభాభవనమునందర నున్న మురికి కాలవలో అసిస్టితోటనాటి కొక బాంబు కనబడినది. అది నిరపాయకమైనదనిగా కనబడినది. కాని తోటను దాని చేతులలో పెట్టుకొని మోటులో నన్ని పోలీసు సాంబంబువద్దకు తీసికొనిపోగా నది వాచేతులలోనే పేలెను. అందువలన వాని గుడ్డలుమాత్రము కొండెము కాలకు గాని నేగఅపాయమేమియు గలగలేదు. బాంబు విక్రేత పురాతనపట్టులమీద చేయబడి యుండుటచే అధికారు లెల్లరును దాని నొకతహాసుగా నెంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బస్తానగరము దగ్గి ప్రమాదము

పదిలతులు విలువగల ఆస్తి భస్మీభూతమయ్యెను బాంబాయి, ఆగస్టు 20:—ఈ కెల 18-వ తేదీ యందు పెద్ద అగ్ని ప్రమాదము బస్తానగరమందు వాటిలెను. పరకురాదు ప్రీతి కాబడిన ఆస్తి విలువ నుమారు 10 లక్ష లుండును. (ఆ. ప్రె.)

లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలలో

భద్ర మై న ట్టి యు 67

నమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటలులోనే

భీమా చేయించుకొనుడు

దీర్ఘ కాల ము నుండి

అనేక కారణాలను

విస్తార మైన

మూలధనము గలిగియున్న

గొప్ప హిందూదేశీయ

భీమాకంపెనీ,

Apply for full particulars to

Oriental Assurance Buildings,

F. E. VAID

Branch
Secretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

తెనుగు ఇండియన్

వీనల్ కోడ్

మంచి అచ్చు, దశసరికాగితములు, గట్టి బైండు వెల రూ. 4.

ధర్మవిక్రయము - ప్రతి 1-కి రూ. 8-0-0.

ఇది సంపూర్ణమైన వీనల్ కోడ్ గ్రంథము.

గ్రంథాంతమున ఆయానేరముల స్వభావము

బోధపడునట్లు తేట తెనుగున మద్రాసు ప్రా

కోర్టు వకీలు, బి. ఏ., బి. ఎల్. రెంటాల

వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారి ముఖ్యంశ

దర్పణము. వారంటు, జామీను, రాజీ,

విచారణ, అప్పీలు మొదలగు క్రిమినల్

ప్రాసీజరు కోడ్లకు సంబంధించిన అంశము

లును. చేర్చినది. అనేకవేల ప్రతులు సర్వత్ర

వ్యాపించి యున్నవి.

విక్రీయ డిపో,

మైలాపూరు - మద్రాసు.

ప్రహర సూత్రాధికారి

తెలుగువచనము

రెడీమంపుటములు ప్రతి 1-కి రూ. 12.

తెలియనిపనివత్తు, సులక్ష్మ 8.

ద్యావశోపనివత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెలుగు 8.

అప్పకవీయము, నూతనముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు

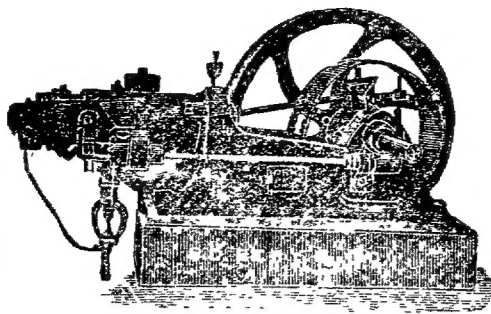
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము

పరిష్కృతములతో సున్నది. ప్రతి 1-కి రూ. 8.

నావిల్ల రామస్వామి శాస్త్రిలు

అందు సన్ను,

292, ఎస్. నేడ్, మద్రాసు.

మీరునిరాశచేంద నవసరములేదు

మీరు ఉపయోగించుచున్న రైస్ పాల్లరులు మీరు కోరినంత పని చేయకపోయినప్పుడు మీరు నిరాశచేంద నవసరములేదు. అయితే యిప్పుడే మావద్దకు మా లంఛన్ కార్పొరేషన్ నుండి వచ్చిన సిలండరులను ఉపయోగింపు. మీరు కోరునంత పని తప్పక యిది చేయును. మరియు నెం 1, 2, 7 రులు రైస్ పాల్లరులు, పాల్లరులకు మా యొద్ద నున్నది.

B. D. BERY & Co.,

Machinery Merchants,

No. 8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

భోజన సమయమందు గలుగు
వ్యసనము - ఆజీర్ణ వ్యాధి

అజీర్ణసంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికిని ప్రపంచమునందున్న వాటికన్నటికంటెను గొప్ప నివారిణియని పేరుపొందిన బైసరేట్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన ప్రతిపూట భోజనమైన తరువాత మీరు అజీర్ణవ్యాధిచే పడుచున్న కష్టములలోకి మీకు తక్షణమే సుఖముగలుగును. "బైసరేట్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వ్యాధికి మూలకారణమైన పులుపును పొర్రద్రోలును మరియు పులుపు రానీయక అలంకరణను. "బైసరేట్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన తర్వాత మీరు గాను, భద్రముగాను, నిజముగాను మంచి జీర్ణ శక్తిగలుగును, ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులన్నియు మాయమగును, ఇది ప్రతిగృహమునందు తప్పక యుండవలెను.

'BISURATED' MAGNESIA

మాగ్నీషియాను, బిల్వలుగాను
దొరకును.

ప్రతి బొగ్గముకామునందును,
స్టోరునందును దొరకును.

వర్తక **BISMAG** గలదు,

2192

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గుర్తును గమనించుడు

శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి నాటికి

భగవంతుని పూజచేయుటకై
చొక్కపు వెండిలో తయారు
చేయబడిన శ్రీ కృష్ణ విగ్రహ
ములు:—

నెల 1 కి 0-14-0,
2-0-0, 8-8-0,
5-0-0

వి నాయక
చతుర్థి నాటికి

వెండి వినాయక

విగ్రహములు:—

ప్రభావతిలేనివి రూ. 2-0-0,
3-8-0, 5-0-0.
ప్రభావతిగలవి రూ. 6-0-0,
10-0-0, 15-0-0.

తెలిగ్రాం:

"జయలక్ష్మి"
బెంగళూరు.

వలయువారు తక్షణము వ్రాయుడు.

(2165)

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్కు,
పోస్టబాక్సు, నెం 40.

నగర్ పేట,
బెంగళూరుసిటీ.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతినిగురించి ఏల కలతజేందెదరు?

కె. ఎం. బెనర్జీ గారి

Wide-World English Correspondence.

సహాయముచే సవరపద్ధతులు చక్కగా చేర్చుకొనుడు.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతులు యిందులో పూర్తిగాను, విపులముగాను గలవు.

విషయములు:— అనుభవముపై వ్రాయబడిన ఉత్తరములుగల ఆస్థానములు విపులముగా గలవు. వ్యాకరణ సిద్ధాంతములు, భాషీయములు మొదలగునవి సమసరించి వ్రాయబడినవి. ఇదిగాక అన్ని విషయములను గురించి, వ్యాపారసంబంధము, బహుళ పుస్తకములు వ్రాయుట, చిన్న వ్యాపారములు, పక్షములు, కోర్టు, ఇన్వెంట్ టాక్సు, మునిసిపాలిటీ, కుటుంబము, పాఠశాలలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు గలవు. వ్యాయసంబంధమైన ఫారములు, మామూలు ఫారములుకూడ గలవు. ఇది విద్యార్థులకు అమూల్యమైనది. ప్రతి 1 కి ధర రూ. 1-12-0.

వి. పి. పోస్టల్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను యేజంట్లు కావలెను.

1770

INDUSTRY OFFICE (BOOK Dept.)

22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD, CALCUTTA.

గణములలో శ్రేష్టము! బహుదనందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజేశ్వరి

బొర కృష్ణబుద్ధి

చర్మ వ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్. బెజవాడ.

భార్యభర్త

గమనించవలసిన విషయములు

అనేక కుటుంబములలో సంసార దుఃఖములను సూన్య ఆరోగ్యభాగ్యమును సంపాదనపథము యిచ్చి భార్య భర్తల అనురాగమును వృద్ధి చేయు నది 'లోద్ర' బొవడము. ఇది శ్రీలహరి వర ప్రసాదినీ యని వాదనవారు చెప్పుచున్నారు.

నిష్కృతపాతియగు ఇంగ్లీషు వైద్యురాలు ఆశ్వర్యమైన గుణము

డాక్టర్ అన్న తావస్ అమ్మగారు తిరునల్వే:- ఇంగ్లీషు బొవడమువల్ల గుణములేనందున తమ "లోద్ర" తెప్పించి వాసాదరికి వాడిరిని. ఆమెకు హాశ్వర్యమైన గుణము నిచ్చినందుకు సంతోషించుచున్నాను. ఇకమిదట ఈ బొవడమును వారోగులకు వాడెదను.

శ్రీమతి మిస్ అమ్మకుట్టిఅమ్మ తిరుమారు సంగీత పాటకురాలు, సర్కార్ హైస్కూలు (కొచ్చి):-చాలకాలముగ అనేక విధములయిన గర్భాశయ రోగములవల్ల బాధ నొందుచుంటిని. అనేక విధములైన చికిత్సలను పొందిరిని గాని నివా రణముకాలేదు. కడపట తమ "లోద్ర" నేవించిన వారమురోజులలోనే గారడీవిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును వర్ణింపబాలను.

19 సం॥ పుష్పవత్సెనది

ఓబులం వారాయణ రెడ్డిగారు, ఆకుమళ్ల:- ఒకవారానికి 19 సం॥ వరకు పుష్పవతి లేక యుండి ఆయను తమ "లోద్ర" నేవనవలన రజస్వల అయినందులకు వందనములు.

గర్భము ధరించినవారు

విజయూరి సుబ్బారావుగారు, కాకినాడ:- వెనుక మీరు నాకు పంపిన "లోద్ర" 1 బుడ్డి ఒకా నొక శ్రీకి ఉపయోగించగా దానివల్ల ఆయనవారి ఋతుశూల పూర్తిగ కుదిరి అంతర్వత్తి యొనదని విన్నవించుచున్నాడను.

అలిప్రిన్ కార్డియల్

మణ్సుఖం పిల్లెగారు, బ్యాంక్ పెరుందూర్ కోయంబతూరు:- 2 సంవత్సరమునుండి వాభార్య ముట్టుకుట్టుచే బాధపడుచూ అమెరికాదేశపు "అలిప్రిన్ కార్డియల్" యను మందును వాడెను. అందుచే గుణమివ్వనందున మా స్నేహితులు తెలిపిన మీ "లోద్ర"ను తెప్పించివాడ మొదటిపూట మందులోనే హాశ్వర్యముగా నెమ్మడించెను.

ఋతు శూల

మిస్ గోపాలపట్నెగార్ కారదా విలాసము, చిత్తూరు, (కొచ్చి):-మీ వద్దనుండి తెప్పించిన 8 "లోద్ర" బుడ్డలో, 8 నేనును, తక్కిన 8 మా చెల్లెలును నేవించుటచే మాయొక్క ఋతు శూలలు మాయమాయెను.

166

కేసరి కుటీరం
అయ్యశ్వేద బొవడశాల,
ఎగూర్, మదరాసు.

శానననభా ప్రశ్నోత్తరములు

ఏలూరు శాల్యలాకులు

ఎం. సీతయ్యగారు:- కృష్ణా జిల్లాలో ఎల్లూరు శాల్య మొదట నొక లాకు, బందరు శాల్యమొదట నొక లాకు యేర్ప రచెదరా? ఎప్పు డేర్పరచెదరు?

ఉ:- నిర్ణయమైనది. ఈసంవత్సరమునందే పని ప్రారంభమగును.

రయిత్యాగి కౌలుదారులు

కె. ఎ. సాల్వానాగారు:- రయిత్యాగి భూస్వాముల క్రిందనుండు కౌలు భోజనములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తప్పు దు అర్హుడేనీరి. దానినిగూర్చి యేమి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి.

ఉ:- 1914 సం॥ పూర్తిగా విచారించినపిదప, రయిత్యాగి భూములలో కౌలుదారుల తరఫున ప్రభుత్వమువారు వాడించు టవనవరకు పని తెలిసికొనిరి. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్యములు గావున బయటపెట్టరు.

మదరాసు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు

ఎ. రంగనాథమడల్వారుగారు:- మదరాసులోని నూ పరింటెండింగు ఇంజనీరుగారి క్రింద యెన్ని డివిజను లున్నవి?

ఉ:- బర్మి, కర్నూలు, మదనపల్లి జెంకల్పట్టు, ఉత్తర దక్షిణ భాగములు.

ప్ర:- దత్తమండలములు మదరాసు ఇంజనీరు క్రింద నుండుటచే పని భంగమువచ్చుటలేదా? మదరాసునుండి ముఖ్య స్థానమున బర్మికి వీల మార్చునా?

ఉ:- పని క్లియర్ కలగుట నిజమే. కాని బర్మి ముఖ్యస్థానముగా జేయవలసినదని యెవ్వరును కోరలేదు.

కర్నూలులో మనీదువద్ద దేవాలయము

కె. అల్లూర్ హైసాహెబుగారు:- కర్నూలు కృష్ణస్వామి చెట్టి కట్టించిన సత్రముచేదవను మహమ్మదీయ మసీదు లుండుట చే అచ్చట భజనలుగాని ఉత్సవములుగాని జేయరాదని జిల్లామే జస్టిసులు 1907 సం॥ తరచుగా నిషేధించుచుండిరి. అట్టియెడ 1928 సం॥ పోలీసువారే సహాయముజేసి సదరు సత్రములో దేవారాధనమెట్లు జరిపించిరి?

ఉ:- కర్నూలు జిల్లాజడ్జిగారు 1912 సం॥ సత్రములోని దేవాలయాధికారులు చిత్రము వచ్చినట్లు దేవారాధన చేసికొని పిట్టలలో ఉత్సవములు జరుపవచ్చుననియు మహమ్మదీయ తెట్టి అధ్యంతరము చెప్పరాదనియు ఉత్తరువు జేయించిరి.

రసూలుకొండ రంపపుమిల్లు

నవ్వుమువచ్చుట:- తాత్కాలికముగ మూసిరి

జి. రామేశ్వరరావుగారు

ప్ర:- రసూలుకొండ రంపపుమిల్లను 1928-29 సం॥ య 86,000 నవ్వును వచ్చినదా?

ఉ:- అవును. 1925 ఫిబ్రవరిలో ప్రకటించిన తెక్కల బట్టి అట్లేగలదు. కాని పెట్టుబడిపై పడ్డలకట్టుకొని యితరపద్ధు ర్బాలులు చేసినచో య 6059-5-8 నిసలునవ్వును వచ్చినట్లు తెలుసు.

ప్ర:- అప్పటినుండి పని యెక్కువ జరుగుటగాని, కలప విక్రయమగుటగాని, ధరతగ్గుటగాని, పనిజేయువారిని తగ్గించుట గాని జరిగినా?

ఉ:- ఏమియు లేదు. చదరపుఅడుగు తయారజేయు ఖర్చు 1-8-0 నుండి 1-2-10 వరకు తగ్గెను.

ప్ర:- మిల్లు నివ్వడు మూయవలెనని తలంచుచున్నారా? లేకున్న సభవారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనెదరా?

ఉ:- ప్రభుత్వమువారు రావిషయ మాలోచించుచున్నారు. నిలువజర కెక్కువగా నుండుటచే ప్రస్తుతము మిల్లు తాత్కాలిక ముగ మూయబడినది.

ప్ర: సి. వి. నరసింహరాజుగారు:- మిల్లులో ఇప్పుడు నవ్వును వచ్చుచున్నదా, లాభము వచ్చుచున్నదా? ఉ:- 1925 మార్చిలో అరతెయ్యే సంవత్సరమునందు య-1894-12-4 లాభము వచ్చినది.

మిల్లుకు దూలము లమ్ముట

కె. భూపాలరావుగారు:- రసూలుకొండ మిల్లునకు గుడ్డి లము దూలములను ఏధరకమ్ముచున్నారు. ప్రజలకెక్కుమున్నా రు? ధరలు పెంచుదగ్గులుండుటకు కారణమేమి. మిల్లున కొంత తక్కువధరల కలఅమ్మునలెను? మిల్లున కిచ్చుధర చెట్టుకొట్టించి రవానాజేయు ఖర్చులకైన సరిపోవునా?

ఉ:- మిల్లుకు దూలముల పైజేయునపుడు ప్రభుత్వ మువారు ఘనఅనునకు 4 అబాలు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇత రలకు అ 2-2 విక్రయించురు. మిల్లునకు ఇప్పుడు దూలములు మం చించి యిట్టివగుటచే యాధర వృత్త్యాపనుగలదు. మిల్లునకు పనికి రానికలప యితరులకు వేలముజేయుదురు. మిల్లు ప్రారంభించిన పుడు చెట్టుకొట్టించి దూలముల రవానాజేయుటకు ఖర్చు ఘన అడుగునకు 4 అ మాత్రమే అనునభివించి తేలు నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు ఖర్చు 10 పై. యెక్కువయినది. అయినను తేలు మా ర్చలేదు.

ప్ర:- మిల్లునకు ఏ అడవులనుండి కలప తెప్పించి యిదు చున్నార?

ఉ:- రంధ, గొగొడ, పక్కానియ, పిప్పలపాం, క్రియంబ, చంద్రగిరి, గల్లెరి, గుండ్రయబాడి, రొగాడ, వైల్డిన్స్ బ్రాహ్మణసాయి రిజర్వులనుండి.

అడవి పంచాయతీలు

విశ్వనాథ దాసుగారు:- గంజాము జిల్లాలో రయితలు అడవులను రివెన్యూకాక్సిండి చేర్చుచున్నారా? అడవి పంచాయతీలుగలవా? ఉ:- అచ్చట 'రయితల అడవుల' అనదగ్గివి లేనేలేవు. పంచాయతీలుగూడలేవు.

స్థానికసంఘముల తెక్కలు

స్థానికసంఘముల తెక్కల తడికిదారు ఏయే మునిసిపా లిటీలయందు సర్చార్జీ అక్షేపణల దెలిపెను? ఉ:- తెజవా డలో య 50 విల్లుపురం, తిరుపతి, నైదాపేటలో య 4,170 లకు.

స్థానికసంఘములలో శ్రీనభ్యలు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు:- ఏయే స్థానికసంఘము లందు శ్రీలు సభ్యులుగనియమింపబడిరి? ఉ:- మునిసిపాలి టీలు, 18:- అనంతపురం, వెల్లూరు, నైదాపేట, రాజ మండ్రి, గుంటూరు, మధుర, కొడేకనాలు, కన్ననూరు, వెల్లూరు, ట్రాంకూరు, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, తిన్నవెల్లి.

జిల్లాబోర్డులు:- 4. చిత్తూరు, కడప, వలూరు, తిరువనాపల్లి.

తాలూకాబోర్డులగూర్చి తెలియదు.

ప్ర:- ప్రభుత్వమువారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకేమయిన కిఫాయతు జేయించిరి? ఉ:- లేదు. శ్రీరేవలైన తగిన వారున్నచో ప్రభుత్వమువారు స్థానికసంఘములకు సిఫార్సు జేయుదురు. అని మంత్రిగారు బదులుజెప్పిరి.

తమిళనిఘంటువు

రా. బి. టి. వి. రామలింగశెట్టిగారి ప్రశ్నలకు తదు పుగా నిట్లు తెలిపెను: తమిళనిఘంటువు తయారచేయుటకు యాదిగుల 15 పథ్యలను ఒకసంఘముగా విశ్వవిద్యాలయము వారు నియమించిరి.

మొదట ప్రభుత్వమువారు ఒకలక్షరూపాయల గ్రాంటు నిచ్చిరి. 1920 సరి ఖర్చయిపోయినది. విశ్వవిద్యాలయమువారు ఇంకను ఖర్చు జేయు చున్నారు. 1925 మార్చిసరి య 171,886-11-2 ఖర్చయినది. ఇప్పటికి ప్రథమ సంపుటము ప్రకటించబడినది. పూర్తియగుటకు 6 ఏండ్లు పట్టుననియు, య 2.61 లక్షలు కర్చుననియు అంచనాజేయబడెను.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్నమాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతానామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించుచున్నారము 12 స్కంధములుగల సంపుటము క్లజాకాగితములు క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు వెల రు 6-0-0 సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు రు 8-0-0 2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు రు 9-0-0 ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

రాజంపేట తాలూకాబోర్డు

రాజంపేట తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొన అధికారము ఎవరిని సంబంధించును సభజేసి తీర్మానించి యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు రెండుల కియ్యకొందురా? యను సత్యము గాగారి ప్రశ్న కిట్లు బదులు వచ్చెను.

ఉ:—అతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ప్రకటననే చూడవచ్చును. తాలూకాబోర్డు పరిశీలనను బట్టి అధ్యక్షుని నియమించుటయే మంచిదని తలంచుచున్నారు.

ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు

గత మూడేండ్లలో ఈరాష్ట్రమునందు 52 ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు స్థానికసంఘములవారిచే నిర్మింపబడిన వని కె. రఘుచంద్రబాబుగారి ప్రశ్నకు సత్తరపుగ దెలియవచ్చెను.

కూలీల ఎగుమతి

ఎ. రంగనాథ ముదల్యారుగారు ప్రశ్నింపగా, అసానుమనకు కూలీలను బంపుటకు ఛార్జము బట్టారి అనంతపురములలో వారి నుండు స్థలముల పరిశీలన ఉద్యోగేతరప్రేక్షకుల నెవరిని నియమించలేదని తెలియచున్నది.

శాసనసభ నియోజకవర్గములు

కె. పి. స్వామినాథుడు ప్రశ్నింపగా మదరాసు శాసనసభ నియోజకవర్గపు జాబితాలు 1928 సెప్టెంబరులో తయారు జేసి ప్రకటించుటచే తిరిగి యిప్పుడు సవరించుటవసరముగ తలపెట్టలేదని తెలియచెప్పెను.

పాఠశాలలలో రాట్టము

కె. వి. స్వామినాథుడు—ఈరాష్ట్రమునందే ప్రభుత్వవిద్యాలయములందు నూలువడుకుట నేర్పుచున్నారు? ఎంతవరకు అభివృద్ధికి వచ్చింది?

ఉ:—నూలువడుకుటను త్రేమే పాఠశాలయందు నేర్పుటలేదు. కొన్నింటిలో నేతనేర్పుటతోపాటు రాట్టము వడకుటగూడ నేర్పుచున్నారు. ఒక్క నూలువడుకునేర్పుట యొక విద్యగాదు.

కొన్ని స్టెప్ మెంటరీ ప్రశ్నలువేయగా, నూలువడుకుట వలన విద్యావిషయమున ఉపయోగము లేనందున విద్యాసంస్థలకు దానితో ప్రసక్తి లేరని మంత్రిగారు దెలిపిరి.

ప్ర:—స్థానికసంఘములు పాఠశాలలో రాట్టములు బెట్టుట కేల ఆటంకపరచెదరు?

ఉ:—అది సమాచారము తెలిసికొనగోరుప్రశ్న గాదు. ఒకనూనన యగును.

పి. ఆంజనేయలుగారు:—నూలువడుకునిది నేతకు పిలు లేదు గావున ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నూలువడుకుట యేల నేర్పరాదు? ఉ:—జవాబులేదు.

రఘు గారు:—దీనిలో ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు విద్యా సంస్థలలో నూలువడుకుట నేర్పుచున్నారని తెలియునా?

ఉ:—మాకు ఉద్యోగగత్యా తెలియరాలేదు.

వేరొక ప్రశ్న వేయగా, స్థానికసంఘములకు అధికారమున్నచో ప్రభుత్వమువారి నడుగుకుంపనే ప్రవేశపెట్టవచ్చునని మంత్రిగారు దెలిపిరి. మరియు వృత్తివిద్యాసంస్థలలో నూలువడుకుట ప్రవేశపెట్టవచ్చునని ప్రాథమికవిద్యాసంస్థలలో గాదనిరి.

రఘు గారు:—వృత్తివిద్యాలయములలో వైన ప్రభుత్వమువారు నూలువడుకుట ప్రవేశపెట్టికట్టల మొక్కటి పేర్కొనెదరా?

జవాబులేదు.

ప్ర:—ఈ అభిప్రాయము విద్యాశాఖవారిది గాని గాని మంత్రిగారి అభిప్రాయముకాదని భావింపనగునా?

ఉ:—విద్యాశాఖనా రీ విషయమున సలహాత్రమే చేయగలరని నే నివివరకే దెలియజేసితిని

సర్ కె. వి. రెడ్డి:—రెండేండ్లక్రిందు ఈసభలో గానించిన తీర్మానము ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు పాఠశాలలలో వడుకునేర్పరా?

ఉ:—ఆవిషయము లో విందము.

ప్ర:—ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నెచ్చటైన నేత నేర్పుచున్నారా? జవాబు లేదు.

పి. సెంటర్ పరిరాజుగారు—నేత చేయించివేపు విద్యలో (హ్యాండ్ క్రాఫ్ట్) నుండి చేరదా?

ఉ:—విద్యానిబంధనలయందు దానికి తావుగలదు వైద్యక రుగారు దానిగూర్చి విచారించగలరు.

నల్లెళ మొదల్యారుగారికి ఉద్యోగము

రా. బి. సి. వి. సరసింహారాజుగారు

ప్ర:—దాని నల్లెళ మొదల్యారు (శా స న స భ్యు డు) చెన్న న గ ర మ లో వి ద్యా ర్థు ల ప రీ ష్ ఠ మ వైద్య ఉద్యోగ నియమించబడిరా? ఎంతదీత మిచ్చుచున్నారా? అట్లయినచో చట్టనిబంధనల ప్రకారము శాసనసభలో స్థానము విడిచిపెట్టిరా?

ఉ:—సమాచారము తెలియదు.

తరువాత సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నల కిట్లు బదులువచ్చెను. విద్యార్థుల మెడికలు ఇన్ స్పెక్టరు అను ఉద్యోగము లేదు. ప్రభుత్వమువారు అట్టి ఉద్యోగముగూర్చి తలపెట్టలేదు. ఏజన్సీలుందును. ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించు వైద్యుడెవ్వరైనను సరే ఒకసారి విద్యార్థుల తనిఖీజేయ నియమించబడుచుండును.

సరసింహారాజుగారు:—అట్టివారిలో నల్లెళ మొదల్యారు గా లొకరుగారా?

ఎ. రామస్వామి ముదల్యారుగారు లేచి (కోశముతో) “గాని సభ్యుడు యిట్లు ప్రశ్నించుటకేమి ఆచరణగలదు.” ఒకరి స్వవిషయములగూర్చి అట్లు ప్రశ్నించుట మర్యాదగనన్నదా? (చివరవాక్యము స్పష్టముగ వినిపడలేదు) (సద్ద, సద్ద, అని కేకలు)

ఎ. రంగనాథముదల్యారుగారు సద్దబాటు గోరుచులేచి, అధ్యక్షుడు ప్రశ్న కనష్టమిచ్చుటచే ఎవ్వరును ఆక్షేపింపరాదు. అనెను.

ఎ. ఎస్ కృష్ణరావుగారు:—ప్రశ్న వేయగా ప్రభుత్వము వారు ఉత్తరవున ప్రకటించుటచే, సభ్యులెవ్వరుగూడ అసభ్యమని నూచింపరాదు.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—వేరొక క్రమభంగము నూచించుచు, ప్రభుత్వసభ్యులు తప్ప వేరెవ్వరిని ప్రశ్నింపరాదనిరి.

ఎ. రామస్వామిముదల్యారు:—అవును. అది క్రమభంగముని నేనె న గీ కి రిం గు ను.

సి. నల్లెళ మొదల్యారు—మెడికలు ఇన్ స్పెక్టరు అను ఉద్యోగమే లేదని మంత్రిగారు బదులు చెప్పిన పిదప యీ ప్రశ్న, ఆవాజీషము నాయకుని అభావమును నూచించుటకా లేక అల్లరిజేయుటకా, అనూయజెల్లుటకా? (సద్ద సద్ద, అని కేకలు.)

ఘోషణలలో పరనమందిరము

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు

ప్ర—తిరుపతి పురపాలకసంఘమువారు ఉచిత పరనమందిరము నిర్మించుటకై తీర్మానించగా కలెక్టరుగారు తీర్మానమును నిరాకరించిరి కలెక్టరుగారి ఉత్తరవున రద్దుజేయుచు గూడ, ప్రభుత్వమువారు దాని కర ఖర్చు ని రాక రిం చి యుండిరా?

ఉ:—కలెక్టరుగారు ఖర్చును నిరాకరించలేదు. తీర్మానము అమలుజరుపుటకు ఆటంకపరచెను. అట్లాటంకపరచుట గొప్ప ప్రమాదము వచ్చునను భయమున్న పుడుగాని చేయరాదు గాన ప్రభుత్వమువారు కలెక్టరు ఉత్తరవున రద్దుజేసిరి. మరియు తమ అనుజ్ఞ లేనిది ఖర్చు జేయుటకు పిలుచే రని మునిసి పాలిటీవారికి చెప్పిరి. ఆయిన ఖర్చునైన ఆమోదించునని వారు కోరినను ఆమోదించలేదు.

ప్ర:—అందుచే అఖర్చు రూ 10-6-0 సభ్యులు భరించు కొనవలసిన వనగా వారు నిరాకరించుటచే కేసు జరుగుచున్నదా?

ఉ:—సమాచారము తెలియదు.

ప్ర:—ఇప్పుడైన తిరిగి విచారించి సచరు ఖర్చు నామోదించెదరా?

ఉ:—ఆమోదించదు.

సావి వెంకటాచలంకెట్టిగారు:—ఏల? ఉ:—ఆ ప్రశ్నకు స్థానికసంఘములే భాష్యత వహించును.

వెం. కెట్టిగారు—పరమందిరము స్థాపించుట న్యాయవిరుద్ధమని ప్రభుత్వమువారు చెలంచెదరా?

ఉ:—జవాబులేదు.

ప్ర:—విద్యాశాఖవారియైన ఆ ఖర్చును శా య ప ర తురా?

పాత్రోగారు—మేము ఖర్చును ఖాయపరుచలేము గాని, అంత్యద్రవ్యమును శాన్సను చేయగలము.

వెంకటరమణయ్యగారు—మునిసిపాలిటీవారు యీ ఖర్చును చెట్టిపెట్టు ప్రభుత్వమువారికి చెప్పుకమున్నదా?

ఉ:—ఖర్చుజేయవచ్చునా లేదా యను ప్రశ్న గాని, చేసిరా లేదా యను ప్రశ్న కిచ్చట తావులేదు.

గాంధీమహాత్మునకు -తంతిఖర్చు నిరాకరించుట

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— తిరుపతి మునిసిపాలిటీవారు గాంధీమహాత్మునకు జబ్బుగానున్న పును 1924 సం.

వారికితంతినిచ్చుటకు రూ 5-0-0, నూలువడుకు పరీక్ష జేసి 8-11-0 ఖర్చుచెట్టిరి. ఆ ఖర్చును లెక్కల తనిఖీవారు నిరాకరించెను? అధ్యక్షుడు తిరిగి ఖాయపరుచునని ప్రభుత్వమువారిని కోరి యుండెను. వా రేమి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి?

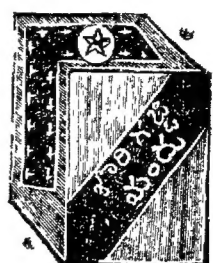
ఉ:—ఈ ఖర్చు అసాధారణమైనందుచే ముందుగ ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ బడయవలసియుండెను. అధ్యక్షుని కోర్కెను నిరాకరించిరి.

స్థానికసంఘములకు సంబంధించిన విషయములలో ఖర్చులు జేయరాదని మంత్రిగారు చెలిపిరి.

రఘు గారు:—మునిసిపాలిటీవారు తంతినియ, ఉత్తరము వ్రాసినచో ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుచుందరా?

ఉ:—అట్టిది జరిగినప్పుడు విచారించుదు.

అడుసు పుండ్ల మందు

నీళ్లలో తిరుగుట్టలు కాల్చి వేస్తేల మగ్గమున కలుగు అడుసు పుండ్లకు యీ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర వర్మివ్యాధులకును వ్యవయోగంప వచ్చును.

బుడ్డి 1 కి 0-8-0

తిపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజస్సీ

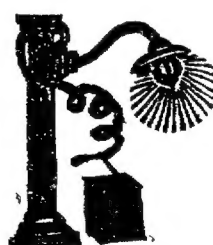
పార్కుటవును, మద్రాసు.

పరిశోధింపవలసిన సమయము

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రమారమి 28 సం॥ రమ్ములైనవి. దీని పరిశీలన చాల మంచి శిథిలమవును. ఐదేండ్లకొకసారి జరుగనట్టి వాదించునందు గడచిన 5 సం॥ గును గొప్పలాభమే జేరినది. దనదనమునకు మంచి శిథిలమొనకే వచ్చుచున్నది. ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాల్గొని గలదా? పూర్తివివరములకు ఈదిగు విలాసమునను వ్రాయుడు.

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co., Ltd.
POST BOX No. 237, MADRAS.

జర్తను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్తనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టుబడినది. ఇగరమలందు స్వగ్గహము లందుండి భోగము లవభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. జేబిలు ఒల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగ్గియుండె మీటునోక్కి వెలిగించవచ్చును. ఆర్జనవును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింటోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోపూడి వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకల నాకర్షించును.

2294
అసలుకరీదు రూ 6-0-0. తగ్గింపుధర రూ 3-8-0
కైతన్ను అందు కంపెనీ, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

ధర స ర స ము
జర్తని ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో సంబంధము

ఓనత్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
వెన్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్పర్శుల్ లెన్సు	3 0 0
,, వెంట్రల్ వీగ్ లెన్సు	3 8 0
చేతిండురు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
అటోసిగార్ లెన్సు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లెన్సు 1 కి	0 12 0

1803
వ్యాకింగు, వాష్టే ప్రత్యేకము
బట్లీ, పర్తశాల
తిపాలు పెట్టె నెం. రి. మద్రాసు

మదరాసు శాసనసభ

(నిన్నటితరువాత)

విశ్వవిద్యాలయముపేరు

విశ్వవిద్యాలయమును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మని భావముపట్టి పేరుపెట్టుట కుద్దేశించినట్లు గాన్పించుచున్నది "ఆంధ్ర" అనుటకు బదులు "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయమని నామకరణ మొనర్చవలెనని నా యభిప్రాయము. ఆంధ్రులను పదము సంస్కృతపదము. అంతిమగాక ఆంధ్రులను పదము తెలుగువారి కను నర్తించు దనిగూడ నొక యభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది.

సి. రా. శర్మగారు:—నిన్నటి!

సర్ కె. వి. శర్మగారు:—నూరు నెలలముందు పూర్వము "ఆంధ్రపత్రిక" సంపత్తిరాది సంచికయందు, వి. వి. శర్మగారు, ఆంధ్రులు తెలుగువారు గారని చాల పరిశోధనలతో గూడిన యొకవ్యాసమును వ్రాసి యుక్తియుక్తముగ నిరూపించిరి. తెలుగువారు నూటికి 90 సంస్కృతపు మాటలుపయోగించెదరు గాన ఆంధ్ర యనుపదము వారి కంత విజాతీయముగ దోచకపోవచ్చును. కాని "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయము పేరే నా కెక్కువ రమ్యముగ నున్నది.

బిల్లునందు 44 వ క్లాజునందు, విశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడిన రి నెత్తనములనందు, పరీక్షలను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమే చేయుచుండునట్లు నిర్ణయింపబడెను. ఇది నా కర్ణములలేదు. క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయమున ప్రవేశించిన విద్యార్థి, బి. ఏ. పరీక్ష నొసటకు నాలుగవేలములు పట్టుననియు, ఈలోగా వచ్చువారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కరి కులము ప్రకారమే జనువుదురు గాన పరీక్షలుగూడ వారికే నడలఁ దుచితమనియు నెంచి ఇట్లు చేసియుండవచ్చును. ఇది అనవసరము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాసంఘమువారే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కరికులమునుబట్టి పరీక్షలు జరుపవచ్చును. ప్రస్తుతమున్న ఇతర కళాశాలలలోకి భంగము రాదని బిల్లులో చెప్పబడలేదు. బందరులోని మిషనుకళాశాలను, బెజవాడలో రుంటూరునకో మార్చు నన్నారు. అప్పుడు వారు తమ కళాశాలయందు వాసము కోర్చును గూడ నేర్పరుచుటకు ఈ బిల్లులో ప్రతిబంధములు గలవని లోచించుచున్నది. విజయనగరము కళాశాల ఈ రాష్ట్రములో కెల్ల నెక్కువపరికరసమృద్ధి గలది. అట్టికళాశాలయందు ఆనర్పు చేర్చుటకును, ఇంకను అభివృద్ధుల నొనర్చుటకు అభ్యంతరము లుండరాదు. అట్టికళాశాలలు పూర్తిగా నభివృద్ధి నందుట కవకాశము నొసగవలెను.

డి. బి. కృష్ణను నాయగారు (మలబారు) మళ్లయాశీలతరపున బిల్లు నామోదించుచు, భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణమునందు దీనిని మొదటిఅడుగుగ పరిగణించుచుంటి నని మడిచెను. చెన్నరాష్ట్రమున వేర్వేరుభాషలు మాటలాడు చాలప్రాంతములవారు గలరు. ఒక్క చెన్నవిశ్వవిద్యాలయమందరి ఆశయములను సంత్వేషింపవలెను. ఈబిల్లును బలపరుచుటయందు స్వార్థపరత్వము లేక పోలేదు మొదట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరుపబడినయెడల ఇక తరువాతి మెట్టు కేరళ దేశమునకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము నొసగుటయే యగును. ఆంధ్ర దేశమున విజయనగరము బొబ్బిలి పిరాపురము మొగలను గొప్పజునిందారులు గలరు. వారిదివరకే వేర్వేరు కళాశాలల నిర్వహించుచు తమ విద్యార్థిమనమును శృంగీరించుచుండిరి. వారును ఇతర జునిందారులును, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విరివిగ సహాయ మొసగి జయప్రద మొనర్చెద రనుటకు సందియము లేదు.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు (బర్హారి, దత్త మండలములు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున జేరుట కిష్టపడక పోవుటకు కారణము చెల్లువును దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము గావలెనని మడిచిరి. తెలుగు జిల్లాలలో మద్యగముల నన్నిటిని తమకులే ఆక్రమించుచుండుటను జూచి తమజిల్లాస్వయంపాలనము తామే నిర్వహించుకొనవలెనను భావముతో ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రాధ్యక్షమును బయలుదేరెను. దత్తమండలముల వారికిగూడ మండలములవారి ఉత్తరజిల్లాలవారిని జూచి అట్టిభయమే గలిగి తమ అభివృద్ధికి అనుకూలముగ నుండునట్లు తమకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గోరుచుండిరి. విద్యాంగమంత్రిగారు తెలుగుజిల్లాలకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమున కవసరమును జూపుచు నేకారణముల దెలిపెనో ఆ కారణములన్నియు, దత్తమండలములవారు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయమును గోరుటకు గలవు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున జేరినయెడల మావత్సరలో ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము రాచనియు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములో నున్నయెడల త్వరలో వచ్చుననియు నెంచి, దత్తమండలముల నీ బిల్లునుండి మినహాయించవలసినదని కోరుచున్నామే గాని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నెడలగల మోహముచేగాదు. అంతియగాక

బర్హారియం చెక్కునభాగము కన్నదులు. అందుచే నాజిల్లా నీ బిల్లునుండి మినహాయించవలెను.

కె. కోటిశర్మగారు (కడప):—నేను బిల్లును ఆమోదించుచున్నాను. (మనుడు వినుడు) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున తమకు సరియగు ప్రాతినిధ్యము లభింపవనుభయముచే కొందరు దత్తమండలముల మినహాయించవలసినదని గోరికేగాని మరియొకకారణము గాదు. కాని తమకు దత్తమండలములవారు ఆంధ్రులేకదా. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో జేరుటవలన దత్తమండలముల స్థితి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున నుండుట కంటెను హిసముగాజాలరు. అందుచే దత్తమండల ప్రతినిధు లీ బిల్లున కెందులకాక్షేపాలు చెల్లవలెనో నాకు దెలియటలేదు. దత్తమండలముల తెలుగునకును ఉత్తరజిల్లాల తెలుగునకును చాలభేదము గలవని నిన్న నొకగౌరవనీయు సభ్యుడు మడిచెను. ఉచ్చారణయందును, దేశ్య పదములందును భేదములు ప్రతి భాషయందును నుండును. వానిని పెద్దభేదములుగ పరిగణించినయెడల ప్రపంచమున నట్టి భేదములులేనిభాష యుండజాలదు. అంతియగాక దత్తమండలములవారు వ్రాయు తెలుగునందును ఉత్తర జిల్లాలవారు వ్రాయు తెలుగునందు గలవిభేదము భేదము లేదు.

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము మంత్రిగారు ధైర్యముతో నిర్ణయింపవలెను. టెక్నాలజీలు కళాశాల కేంద్రస్థాన మెచ్చుటచున్న—సాధారణ కళాశాల లన్నిప్రాంతములను అందు బాటులోనుండునగాన ఎక్కువ ఆక్షేపణలు రారాదు. వసతు లున్నచోట నా కళాశాల చేర్చుటవచ్చును.

పెంజునందుప్రాతినిధ్యమువిషయమునుగురించి ఒకమాట జెప్పవలెను. స్థానికవిషయములు కొంత తిర్రాళములు నొసగవలెనను నిబంధన అన్యాయముగాదు. స్థానిక సంఘములకు ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని యెంచునెడల విరాళములతో సంఘము లేకుండగనే యొసగుడు. విరాళముల పెట్టునెడల దత్తమండలములలోని స్థానిక సంఘములు చాల బీదవగుటచే విరాళముల నొసగ జాలవు. అంతమాత్రమున వాని ప్రాతినిధ్యమును తొలగింపరాదు. గౌస్మిగుల్ సాహెబుగారు బిల్లునామోదించుచు మాటలాడిన పిదప సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

ఉపసంఘమును నియమించుట

శాసనసభవారు ఫలహారానంతరము తిరిగినమా వేశమైన తరువాత, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లును గురించి ఇంకను చర్చజరిగెను. తుదకు, బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగవలెనని గోరుచు విద్యాంగమంత్రిగారు గావించిన ప్రతిపాదన ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడెను. అటుతరువాత, బిల్లును విచారించుటకొక యుపసంఘమును నియమింపవలెనని ప్రతిపాదించగ నామోదించబడెను.

ఉపసంఘ సభ్యులు:—సి. వి. యస్. నరసింహారాజు, పి. సి. వేంకటపతిరాజు, భానోజీరావు, సర్ కె. వి. శర్మ నాయుడు, సూర్యనారాయణ, బి. వెంకటరత్నం, సి. పెద్దిరాజు, సామ్యాయేలు, సర్వారాయుడు, పి. ఆంజనేయులు, డి. బి. పి. సి. ఎతిరాజులనాయుడు, రామచంద్రశర్మ, వి. యస్. కృష్ణారావు, సి. ఆర్. శర్మ, వి. మునస్వామినాయుడు, ఎ. రంగనాథ ముదగూరు, సరభాశర్మ, ఎ. రామస్వామినాయుడు, డాక్టరు పి. సుబ్రహ్మణ్యం, అర్జును స్వామిశంకర్, సాగరం, సర్ వేంకట రత్నం నాయుడు, కె. జి. గ్రీపు, పి. శివరావు డి. బి. కేశవశర్మ, అద్దూర్ వాహబు, అద్దూర్ హైగాగ్లు.

ఈ పేర్లలో సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు రాజభక్తి ప్రమాణమునై కొని సభ్యుడుగ చేరినపిదప కమిటీ సభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడెను.

"లాండ్ టెట్టు" గుర్తుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండ్ టెట్టు" గుర్తుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందటనే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యీదిగవ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

ఉపసంఘ నిర్ణయము

(నిన్నటి ఫలహారానంతరము)

నిన్నటి ఫలహారానంతరము మధ్యాహ్నము 2-30 గం॥ లకు నన్నపురి శాసనసభ్యులు డి. బి. యస్. డి. స్వామికన్న పిళ్ళైగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై "ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు" ఉపసంఘపు విచారణ కందజేయునట్లు తీర్మానించిరి. ఉపసంఘ నిర్మాణమునుగూడ గావించిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమే చాలును

మల్లేశప్పగారు (దత్తమండలము) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లునకు ప్రతిహేతులుగా మాట్లాడుచు అట్టి సంస్థవలన బర్హారి మున్నగు జిల్లాలవారి కేవిధమున నుపయోగ ముండవనియు, బర్హారిలో సగముకంటె నెక్కువ ప్రజలు కన్నడభాష మాట్లాడుదురనియు, అందుచే సామీప్యముననుండు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము చాలుననియు కాన బర్హారిజిల్లాను తొలగింపవలెననియు పేర్కొరి.

బిల్లు నామోదించిన సభ్యులు ఆంధ్రులేనా?

సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లును సవర్ణింపుచు బిల్లు నామోదించుచు మాట్లాడిన ఏ. రంగనాథముదలియారు, పి. శివరావుగారు కేవలము భిన్నముగ అభిప్రాయముల గల్గియుండిన పేర్కొరి. వారిరువురకును ఆత్మంతగౌరవము గవబరచుచు వారు నిజముగ ఆంధ్రులు గారనియు, తెలుగుదేశమందు నివాసమేర్పరుచుకొని అచటనే నిలిచిపోయినవారనియు చెప్ప సాహించుచున్నాను. బర్హారిజిల్లాయందధికభాగము కన్నడమునే స్వభాషగలవారున్నారు. అట్టివారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమందు జదువుట కెట్టి యాక్షేపణయు నుండబోదు. ఇక విశ్వవిద్యాలయము వ్యాపింపగల ఫలనిర్దేశమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారే ఈ విషయమందు నిర్ణయింపవలసియుండెడిది. కాని తెలుగు జిల్లాలయందలి ప్రజల యభిప్రాయమును గైకొనవలెనను ఉద్దేశము గన్నరుపబడుచున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు ప్రధమమున అగు వ్యయమునకై ప్రభుత్వమువారు ఎంత ధనమును ఒసంగదలచి యున్నారో తెలుపవలెను. రాష్ట్రాధికారులునుండి ప్రతిసత్తరము విశ్వవిద్యాలయమునకగు వ్యయము చెల్లించబడునట్లు చట్టమునందు గలను బిల్లునందు ఒసంగదలచిన ధనము ప్రకటింపబడినచో విశ్వవిద్యాలయము ప్రతిసత్తర మీసభవారి వోటుపై నాధారపడి యుండవలసివచ్చును. కావున ఒక మొత్తముగ విద్యాలయపు ఖర్చులకుగాను ధనమును ప్రత్యేకించి యెసంగుటకు పద్ధాంగ మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము ముందు గావించుట గుఱ్ఱముయొక్క ముందుభాగమున బండికిట్టుట వంటిదియని టి. ఏ. రామలింగశర్మగారు రి. 1920 సం॥ నకు ముందు విశ్వవిద్యాలయమున కధికమగు ఆతురత, ఉత్సాహముల గన్నరచనిమాట యదార్థమే. ఐనను రాజకీయతావరణము మార్పునొందినది. పరిస్థితులు నూతనకారమును దాగినవి. దేశీయుల యొక్క దృష్టియు, సర్వకర్తలును నిరాకరణోద్యమము, పన్నులనిరాకరణము, ఖద్దరు ఉద్యమములపై వినియోగింపబడెను. కాని ప్రత్యేక రాష్ట్రమునకై ఆందోళనగావించువారిపుడు లేకుండలేదు. ఏ. రంగనాథముదలియారు, శివరావు, టి. యస్. నరసింహారాజుగారుల తమ యభిప్రాయములు మార్చుకొననిచో కీక్రమములోనే ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రము కొరకు మే మాందోళనగావించుట గాంచగలరు. కాని ఈవిషయమున నాన్నేహితుల బయల్పరుప వాంఛించును. ప్రత్యేకరాష్ట్ర సమస్యను ఆవియుంచి ప్రస్తుత రాష్ట్రీయవిధాన మెంతవరకు పనితేయగలదో చూడగోరుచున్నాను. అంత మాత్రముచే ప్రత్యేక రాష్ట్రాందోళన మాటు మఱి అంతరించినదని తెలపబడ జనదు. అందుల కిదియొక సోపానముగ గ్రహింపవగును. దత్తమండలమువారు కొన్ని అసౌకర్యములు చెప్పిరి. అనంతపూరు కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయపు సమాన్వతికి తీసికొనిరాబడుటకు వీలుగలదు. యూనిటరీవిశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు శిఫార్సు గావించియుండిరి.

కేంద్రసభ నిర్దేశము

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల నిర్ణయించుట గూర్చి చాలభేదాభిప్రాయముగలదు. కి స్థానములు కేంద్రములుగ నేర్పరుపబడుననియు, అందు హెడ్ క్వార్టర్లు నెచట నేర్పరుచు విషయమును తాము నిర్ణయింపమనియు ప్రభుత్వమువారు తెల్పిరి. నెనెటు భవనము అమరావతిగాని గుంటూరునందుగాని

యుండుటకు కోరినచో అందుల కభ్యంతరముండజాలదు. విద్యార్థులమరికగాగూర్చి విశ్వవిద్యాలయమును గరభము సాంకేతిక, సారస్వత విద్యాసమన్వయమును గూర్చితియని సల్పిరి. నుడివెరి. కాని ప్రతి రత్నసామిగారు తలంచి వటుల దేశమందలి పరిశ్రమ లభివృద్ధిజేసినది పారిశ్రామిక, సాంకేతిక విద్య లెంతవరకు అభివృద్ధిగాగలదో తెలియజేస్తుంది.

ధనాధికుల తోడ్పాటు గావలెను

జె. పి. సల్లానాగారు:—బిల్లునకు తాము ప్రతిపూర్వముగా రని నుడివెరి. విను ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గోరుటకు ఆంధ్రులు గావించిన త్యాగమేమని ప్రశ్నించిరి? విద్యార్థుల సంఖ్య యన్న నో తీరు చివాపల్లి మంతులూరులందు కంటే మిన్నగలేదు. విశ్వవిద్యాలయముపై చాలదనము వెచ్చింపబడగలదు. ప్రాథమికవిద్య నెంతవరకు ఆంధ్రులు అభివృద్ధిపొందించిరి? కావున ముఖ్యముగ ఆంధ్రదేశమందలి జమీందారులును ధనికులైన విరివిగ విరాళములనొసంగి విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడవలెను. బొంబాయి యందలి విశ్వవిద్యాలయ భవనములన్నియు ప్రజలయొక్క ధర్మసంస్థాపనలే కావున రాష్ట్రవాసుల సాయములేనిచో విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధిగాంచనేరదని పల్కిరి.

విద్యార్థులమరికగారి సమాధానము

సర్ పరమరామ పాత్రోగారు:—బిల్లుపై తమ యభిప్రాయముల వెల్లడించి సామాన్య సిద్ధాంతముల నంగీకరించిన గౌరవనీయసభ్యులెల్లరకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. చిత్తూరుమండల ప్రతినిధిగారు ఆక్షేపణలకు సమాధానపూర్వకముగ బిల్లుపై గావించిన ఉపన్యాసమునకు కృతజ్ఞుడను. గౌరవప్రతిపక్షనాయకు లిప్పుడే తమ కందరకు బిల్లుయొక్క అవశ్యకతను చెప్పి యున్నారు. కడకు స్థలస్థియ, విషయము పరిష్కరించుట దుష్టము గాజాలదు. బల్లారియందుండు కన్నడదేశీయుల సౌకర్యములను విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు గమనించి అనుకూలముగ తీర్మానింపగలరు. ప్రజలకు గల ఇబ్బందులను తెలుపుకొనవచ్చును. ధనాధికులు విశ్వవిద్యాలయమున కెక్కుడు తోడ్పాటునొసంగవలయునను సలహాతో నేను సంపూర్ణముగ నేకీభవించెదను. బిల్లునందు మూచించబడిన విభిన్నవిషయము లభివృద్ధిజేయుటకు కొంతకాలము పుచ్చుకొనగలదు. ఈలోగ జమీందారులును, శ్రీమంతులును భూవిరాళముల నొసంగి తోడ్పడ గలరను సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు.

ఇటీవలనే ఒకానొక ధనికుడు ఒక లక్షరూప్యముల నిట్టునని వాగ్దాన మొనరించియున్నారు. (వినుడు, వినుడు) తెలంగాణమండలమందలి ప్రజలెల్లరు తమ బాధ్యతను గుర్తించుచు రని నమ్ముచున్నాను. బిల్లునం దేమైనను స్వల్పలోపములుండిన నెత్తుకమిలివారిచే చర్చింపబడి సరిజేయబడగలవు. విశ్వవిద్యాలయ స్త్రీమునందు ఆఫీసుయొక్క స్థలనిర్ణయము ప్రాథమికముగ ప్రాముఖ్యమైనదిగాదు. అయ్యది రెండవ విషయము. ఆవిషయములోనే నెట్టి పక్షపాతమును వహింపక విశాలహృదయముతో నున్నాడను. గౌరవ సభ్యులు ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి యుక్తమున స్థానములను ఏర్పరచనగును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, విశాఖపట్టణము, అనంతపురం, అమరావతి, బెజవాడ మున్నగు అనేకస్థలములవారు కేంద్ర స్థానముల గోరుచున్నారు. అట్టిపరిస్థితులయందు స్థానమును నిర్ణయించుటలో నాకుగల కష్టమును మీరు సాదరభావముతో గమనింతురని నమ్మెను. దీనిని మీరే నిర్ణయింపగోరుచున్నాను. ఆవిషయములో సభివారి యొక్కగాని దేశీయులయొక్కగాని అభిప్రాయమునకు భిన్నముగ వర్తించుటకు నేగోరుటలేదు. కావున బిల్లు సభలో జరుపబడుటకు పాపపాదన సలపుచున్నాను అని పల్కిరి. తీర్మానింపబడిన విషయం ఈ క్రింది సభ్యులు గల నెత్తుకమిలికి బిల్లు విచారణకంఠబడునటుల బహుసంఖ్యములచే తీర్మానింపబడెను.

మదరాసు స్థానికసంఘ చట్టమునందొక సవరణ

స్థానికసంఘ ఆసీనులు స్థలనిర్ణయ భారము 1920 సం॥ మదరాసు స్థానికసంఘచట్టపు 201 క్షేత్రము యొక్క 1 వ సవరణకు ననుసరించి చట్టపు రెండవవెన్యూలునందలి 1 న నియమమును ఈ క్రిందిరూపమున స్థానికప్రభుత్వమువారు మార్పుజేయ నుద్దేశించుచున్నారు. రెండవ వెన్యూలు 1 వ రూపంలో "ఒక ఆఫీసు" "యంబుడయబడిన" అనుపదములకు బదులు "స్థానికప్రభుత్వముచే నిర్ణయించబడిన స్థలములందు" అను మాటలను చేర్చవలెనను తీర్మానమును స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖాంగముల ప్రాధికారముగా గురవబడించిరి.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు:—తీర్మానము నాక్షేపించుచు తాలూకాబోర్డు హెడ్ క్వార్టర్సు నిర్ణయించుచున్న తాలూకాబోర్డువారికి ఒసంగబడినటుల చట్టము చెల్లుచున్నదియు, సాధారణముగ హెడ్ క్వార్టర్సులందే తాలూకాబోర్డు

మీ బిడ్డలు బలశాలిగాను ఆరోగ్యముగాయుండురు.

మీ బిడ్డలు మిగుల ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగా నుండుటకు కావలసిన ఆహారము గ్లాక్సో నొక్కటియే.

అది మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. మాతవమైనది. పురుగులులేనిది. సాధారణమైన పాలు పసిబిడ్డలకు హాని కలిగించునట్టి ప్రదేశములలో ఇది మిక్కిలి అనుకూలమైనది.

గ్లాక్సో ప్రేమసంబంధమైన వ్యాధులను, తుమ్మ వ్యాధులను రానీయదు

Glaxo

మీ వైద్యుని అనుగ్రహ

"THE VITAMIN MILK FOOD"

"చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునమ్మను."

గ్లాక్సో నాలుగు రూపాయల టిక్కెట్ల విక్రయమును ప్రారంభించి టిక్కెట్లను పొందవలయుననుచు ఆర్డర్ ఫైడ్ యందు అందు కో., లిమ్ లిమ్ (ఇంగ్లాండ్ లో ఇంకాబోరేను చేయబడినవి.) తేదీలపై వెం. 40 నువ్రాసు

సభలు జరుగుచుండవలయు, తిహాసంతి రైల్వేసౌకర్యములందునాటుల సేర్పాటుజేయబడుననియు పల్కిరి.

సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు:—ప్రభుత్వము వారు హెడ్ క్వార్టర్సుల నిర్ణయించవలయునని వెన్యూలునం దభి కారము ఒసంగబడియుండలేదు. ప్రజాభిప్రాయమేమిటందునో దానిననుసరించి హెడ్ క్వార్టర్సుల స్థలమునిర్ణయింపబడును. తాలూకాబోర్డువారికి వీనివెల్లను పరిష్కరింపబడును. తాలూకా బోర్డు లెచటైన తమయధికారమును దుర్వినియోగము గావించుచున్న ప్రభుత్వమువారు నియమముల సేర్పరచవచ్చును.

స్థానికసంఘముల కధికారములేదు

ప్రధానమంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు తాలూకా బోర్డులకు ఆఫీసులుండవలయును. కాని స్థలనిర్ణయమును గావించుటకు తాలూకాబోర్డుల కధికార మేమీ వ్రుములేదు. ఆవిషయములో చట్టము ఏమియును నిర్ధారణ గూచించకుండుటయే తాలూకాబోర్డువారి కధికారము లేనటుల స్పష్టము. టూటికొరిను తాలూకాబోర్డు పీఠయమం దీసమన్య వచ్చినది. కావున ఈ చర్చ అవాంఛనీయమని పల్కిరి.

విదవ వోటునకు చెట్టుగ తీర్మాన మంగీరింపబడెను.

పొలదీసికొనబడిగ 60 మంది అనుమతము 20 మంది ప్రతిపూర్వకుల లెక్కింపబడిరి.

ప్రతిపూర్వకులు:—

సి. వి. యస్. నరసింహరాజు, సి. యస్. కృష్ణారావుపంతులు, పి. శివరావు, పట్టాభి, టి. వీ. రామలింగయ్య, టి. ఆదినారాయణ శెట్టి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, ఉమ్మిపాపేలు, పి. ఆంజనేయలు, విశ్వనాథాచార్య, శశిభూషణగౌడ్, కోటిరెడ్డి, పెద్దిరాజు, జి. కాశీశ్యంరావు, నీలయ్య, నేతుగత్తుం అయ్యర్, చివరనాథార్, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వెల్లింగిరిగొండరు, బి. వెంకటరత్నం, పి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు.

ఆయుర్వేదాచార్య కర్తవ్య

అపూర్వ అత్యున్నత గ్రంథము

కొద్దికోజులువరకు వెల 3-0-0.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

ప్రకటన

శ్రీ నైకుంకపురం వేంకటేశ్వర స్వామిలవారి దేవాలయములో ఆధ్యాపకం నగయిరా నాకరీ చేసే కొమాండూరి లక్ష్మణాచార్యులుగారు నాకరీ మానివేసి నందునను తగ్గించి నందు నాకరీ భోజనపత్రికే మాచార్యుల గారిని నియమించుట మైనను దెల్లరికి తెలియ చేయుచున్నాను.

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి హరి వారసనాద్ బహద్దరు జమీందారు, ధర్మకర్త.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలకోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంగ్లభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరిచేయుటబహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురష లక్షణములను వారియొక్క అపయరము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును, మొగ అడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము విహులు మర్మముగా వ్రాసికెట్టికపుస్తకమును

చక్కగా 64 వివిధచిత్రములతో ముద్రించి యున్నాను. ధర రూ. 1-0-0 వి. వార్షిక 7 అణాలు. ఎం. ఏస్. సరస్వతి అండు తింపెని, వెం. 9, ఆరుమగంజీకి, మదరాసు.

రుక్మణియే మీ యింటియందు

2128 వంట చేయనిండు

మానవసేవమైన రుక్మణి ఘోషమును ఉపయోగించి మీరు, మీ స్త్రీలు నంటయే కష్టమునంపి విముక్తులు గందు. అన్ని కుక్కకులకులైన ఇది శ్రేష్ఠకర్త మయినది గొప్పనాణ్యత గాగ్రహణీయములగుచున్నది.

దళమైన ఇతడిరేవలతో తిగుగురేయబడి బాగుగా కళాయి చేయబడినది.

వైజులు ధరలు

ఒకరికి	ఇద్దరికి	4 నెరికి	6 నెరికి	8 నెరికి
రూ 13	రూ 18	రూ 22	27	రూ 33

వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

Rukmani Cooker & Co.,
19 West Made Church St, Royapuram Masdra

రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము

(నిన్నటితరువాత)

పల్లెకు సర్వీసు యుద్ధగములు

మరియు ముఖ్యమైన మార్పు గమనింపవలసియున్నది. కమిషనువారు చేసిన ముఖ్యమైన యొక్క సూచనను గురించి ప్రజలు విచారించుటకు లేదు. దీనికి ఫలితము ముందు ఆనుభవం ఎవరికి వచ్చును. సుపరియరు సర్వీసులయొక్క యేర్పాటులను తమ చేతులలో గాక ఇండియా మంత్రియొక్క చేతులలో నుంచేసి మంత్రులు సాధారణముగా సలహాను సలహాని ఇండియామంత్రియే వారిని ఉద్దేశ్యములలో నియమించి వారి తీరుములను నిర్ధారణ చేయుచుండెను. తమ వ్యాధిరములో నున్న శాఖను తామే మేనేజి చేసుకొనుటకు మంత్రులకు లక్షమైన యవకాశము కొరతవలెనని పార్లమెంటు సభ్యులు సలెత్తు కుమితీవారు చెప్పిన మాత్రమును అమలులో పెట్టుటకు మనవివృద్ధు ప్రయత్నింపవలెను. ఇండియను ఎడ్యుకేషనులో సర్వీసులోనికిని అగ్రికల్చరల్ సర్వీసులోనికిని వెళ్లినవారి సర్వీసులోనికిని ఇంజనీరింగు సర్వీసు లిల్లింగు కోడ్ల శాఖలోనికిని బొంబాయి బర్మాలులో ఫారెస్టు సర్వీసులోనికిని ఇండియామంత్రి రిక్రూటు చేయుట నిలిచిపోయినది. ఈముఖ్యమైన శాఖలలో మంత్రులే తమ తమ బాధ్యతయలో క్రొత్తమనుష్యులను చేర్చుకొనునట్లు అధికార విధియబడును. కాని పల్లెకు సర్వీసుల సమర్థతయే స్వాతంత్ర్యమును చెడిపోకుండ తగిన కట్టడిములు చేయబడును. ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు విషయము మరింత కఠినముగా నున్నది. కాని యిచ్చుటగూడ కొన్ని కొన్ని మరతులకు లోకై రాష్ట్రీయమైన మెడికల్ సర్వీసు సేర్పాటు చేయు విషయ మంగీకరింపబడినది. ఈమార్పులన్నియు కలిగివో వాటియొక్క ఫలితము ప్రతి సంవత్సరమును అంత కంటకు స్పష్టముగా సగపడును. ఈసర్వీసులయొక్క భావిభవినిగూర్చి చెప్పనప్పుడు ఆసర్వీసులోనుండి ఇవివరకు నేపచేసినవారినిగూర్చి ప్రశంసించుకుండ నుండజాలను. వారి సహాయము లేకున్నచో నిదివరకే యొక్కవగానున్న కష్టములు మరింత హెచ్చయ్యెడివి. పైన జెప్పిన కారణములను బట్టి వీనిలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వము కాదుగా పని చేయు వని చేసు న న ముక్కు చు న్నా ను. ఇప్పుడు తమ కొనంగుబడిన అధికారమునకును బాధ్యతకును యితర విధముల భంగముగలిగెనని మంత్రులు సలహాగుట కవకాశము లేదు.

కొన్ని ను ద్వంద్వ ప్రభుత్వము జయమొందినదనిగాని ఆపజయమొందినదనిగాని చెప్పట కిదియదనుకాదు. స్థానిక ప్రభుత్వములను నివేదికములను క్రేడగా పరిశీలించినట్లయిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము దానినినిఖండించువారు తలంచినంత అపజయ మొందలేదని తేలుచున్నది. సుహృద్భావముతోను సహకారముతోను మరికొన్ని దినములు పనిచేసినట్లయిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వముయొక్క జగజగజయములనుగూర్చి మనము సరియైన యభిప్రాయ మేర్పరచుకొనుటకు కొలదికాలములో చక్కని అవకాశము చిక్కును.

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రసంగము

రాజ్యాంగనిర్మాణము విషయమున తనకే యధికారమును అంగీకరించిన బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు బ్రిటిషు పార్లమెంటు తరపున తన ప్రసంగములో చెప్పియున్నాడు. ఆసమస్యను చేత నైనయెడల తామే పరిష్కరింపవలసినదని హెచ్చుతలతోనాహ్వానించియున్నాడు. హిందూదేశ ప్రజల కనుకూలమైన రాజ్యాంగమును నిర్మింపవలసినదని అతడడిగియున్నాడు. అట్టి రాజ్యాంగమును ఇండియా దొరతనమును తానును కమిషను సహజేమింపుడు కమిషనును జాగ్రత్తగా పరిశీలింతురని నమృతము చెప్పియున్నాడు. రాజ్యాంగమును తిరిగి పరిశీలించుచు ఎప్పుడైనను ఈలోగా ఆసమస్యలనుగురించి జాగ్రత్తగా నాలోచించుటకంటె హిందూదేశ ప్రజలు మరియొక కొత్త పనిచేయుజాలరు.

స్వపరిపాలనము

తమ యనుభవములనుబట్టి బ్రిటిషుప్రజలు పాశ్చాత్యపద్ధతులమీద హిందూదేశములో సంధులనుస్థాపించినట్లయిన హిందూదేశములో రాజకీయవేత్తల యాశయములన్నియు సామ్రాజ్యములో బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనమును స్థాపించవలెనని కేంద్రీకరింపబడినవి. పార్లమెంటరీపద్ధతులమీద నాధారపడియున్న రాజ్యాధికారతత్వ స్వపరిపాలనము పాశ్చాత్యానుభవమే మేము హిందూదేశమును నిర్మింపవలసిన భావములను ప్రవేశపెట్టుచున్నామని తమచుగా వాదించబడుచున్నది. మాపద్ధతులకే మేము మిన్నుకొనుటలేదు. ఏదిసూచించబడినను ముందు ఇండియాదొరతనమువారిచేతను పార్లమెంటుకు నివేదించబడుటకు పూర్వము కమిషనుచేతను బహుజాగ్రత్తగా పరిశీలింపబడును. సామ్రాజ్యములో స్వపరిపాలనాభివృద్ధివిషయమున హిందూదేశమున యే

కాభిప్రాయమున్నదోలేదో కమిషను తెలుసుకొనవలసియున్నది. మేముచెప్పినపద్ధతికే అనుసరింపవలసియుండునా, లేక హిందూదేశాభిప్రాయములను తగిన మరీయొక విధానముకలదా? వేరుపద్ధతులేమైన నూచించినయెడల ఎక్కువగా యోచించవలసియున్నది. రాజ్యాంగసమస్య లొక్కవిధముగా లేకుండుకావు. హిందూదేశములోనున్న జాతిమత భేదములను బుద్ధివికాస విభేదములను ప్రపంచములో నెచ్చోటను గానరాని సాంఘికాచారములను విచారణలోనికి తీసుకొనవలసి యున్నది. బయట రాజ్యములనుండి ఆపాయము లేకుండ కాపాడుటయు హిందూదేశము లోపల లా ఆర్డరును నెలకొల్పుటయు ప్రభుత్వవారి విధియై యున్నదని మరచిపోరాదు. అల్పసంఖ్యాకులను రక్షించుటగూడ విధియై యున్నది.

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసంగిన యాసమస్య తరీఫార్మనుగనని హిందూదేశములో చాలమంది తలంచుచున్నారు. స్థానిక విషయములను స్థానిక ప్రభుత్వములే పరిపాలించవలెనను మాత్ర మంద రంగీకరించుచుండే. కాని హిందూదేశ చరిత్రలో మనము జూచుచున్నట్లుగా లోపలనే స్థానిక ప్రభుత్వములు శిథిలముగాకుండ చూడవలెనన్న సరియైన అధికారమును చలాయించి తనిఖీ చేయగల కేంద్రప్రభుత్వ మొకటియుండి తీరవలెను. అటువంటి కేంద్రప్రభుత్వమునకును స్వాతంత్ర్యమునకును భేదించుచున్న రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును ఎట్టి సంబంధ ముండవలెనో యితరవరకు యోచించబడలేదు. ఎటువంటి అధికారమునకును లోబడక తొమ్మిదిగాని పదిగాని లేక అంతకంటె యెక్కువగా స్వాతంత్ర్యమైన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లుండగలవని రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన నామాదిం చు ఎట్టి వారు కూడ చెప్పజాలరు. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యపద్ధతి వేర్పరుచుటకు ముందు అట్టి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములే యధికార మొసంగవలెనో వానిచేత కేంద్రప్రభుత్వమున కేంతవర కధికారముండవలెనో మున్నుండు యోచితో నిర్ణయింపవలసియున్నది. సంస్కరణ విచారణసంఘములో మైనారీటినివేదిక మిచ్చమైనవారికి కావలసినంత పనియున్నది. ప్రస్తుత రాజ్యాంగముతప్పక సవరణచేయబడవలెనని నేనునమ్ముచున్నాను. ఈలోగా ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానములో ఎక్కువ పరిచయము కలిగియున్నట్లయిన నూతన రాజ్యాంగనిర్మాణకర్తలను సాధారణముగా నావరించియుండు విశాచము తొలగిపోవును.

నేనిది ముగించుటకు పూర్వము ఇండియా దొరతనము వారి కాపనములో రాజ్యాంగాభివృద్ధినిగూర్చి చెప్పబడిన మరతుల విషయమున హిందూదేశమును చాల న్యూనతపరచినట్లుగా రాజకీయవేత్తలలో చాలమంది తలపకపోరని చెప్పుచున్నాను. హిందూదేశమునకును బ్రిటిషు పార్లమెంటునకును గూడ నూతనమైన సమస్యతో, మన విప్లవం పనికిలిగియున్నాము. తమమును న్యూనతపరచినట్లుగా తలంచెడివారు ఆసమస్య బ్రిటిషువారికెట్లగపడుచున్నదో గ్రహింపజాలరు. స్వపరిపాలనమనగా చక్కని రాజబాటమీద నున్నదనియు ప్రస్తుత ప్రభుత్వనిర్బంధములు తొలగిపోయినట్లయిన దానిని చేరవచ్చుననియు వారు తలంచుచున్నారు. అట్లుగాక దారితేని నిర్ణయార్థమున సంచరించుచు దూరమున స్పష్టముగా నగపడుచున్న గవ్యస్థానమును గూర్చి పోవుచున్న బాటసారి విధమున నా కగపడుచున్నది. ఇటువంటి గట్టిశీలను నిలిచి వేరొక గట్టిశీల యెచ్చుట కాననగనా యని వెదకుచుండును. అట్టివా దాలోచనలేక సాగినచో ఎడతెగని చిక్కులు పడవచ్చును. అతని గమనము వేగముగా లేకున్నను నిశ్చయమై ఫలమునిచ్చునదై యున్నది. ప్రయాణము సాగిన కొద్ది అనుభవమువలన హెచ్చుచున్నటువంటి ప్రదేశములేవో నమృతమైన ప్రదేశములేవో అతడు తెలిసికొనగలుగును.

ముగింపు

సభ్యులారా! నా నియమితకాలము సమాపించుచున్నది గావున కాపనసభ్యుల రకు మీమనస్సనిండు అవకాశములు మున్నుండు నాకెన్నియో యుండజాలవు. నేను నేను మీతో వ్యాధియపూర్వకముగ మాటలాడి యున్నాను. నేనిదివరకుచేసిన తప్పు లేవనెప్పటికిని నాకు హిందూదేశమునందు గల ప్రేమను గూర్చియు హిందూదేశ ప్రేమములందు నానుగల యభిలాషను గూర్చియు నిష్కల్మషముగ నేను మాట్లాడితిని నమ్ముచున్నాను. ఈకారణములవలన హిందూదేశము యొక్క గవ్యస్థానమున కిదియే సరియైన మార్గమని తలంచి నాతోపాటు మిమ్ములను గూడ దానివెంట తీసికొని పోదలచుచున్నాను. హిందూదేశముయొక్క ప్రేమమును గోరు ప్రతిజాతియు సంఘమును మనతోపాటు సహకారమును జూపి హిందూదేశమును గవ్యస్థానమును చేర్చవలెనని నేను మనఃపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగము

లాలోజువతిరాయిగారి విమర్శ

లాలోజు యిప్పుడు సిమ్లాలో నున్నారు

“రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగమునందు కరెన్సీ రాయలు కమిషనునుగూర్చిన విషయముతిప్ప క్రొత్త ప్రసంగములు మరేమియును లేవు. ఈ కరెన్సీసంఘమున వే గురు బ్రిటిషువారును నలుగురు భారతీయులును సభ్యులుగాను ఒక బ్రిటిషు దేశీయు డెడ్వత్తుడుగాను యుండురు. ఇద్దరు కార్యదర్శు లుండురు. వారిలో భారతీయుడు గూడ నొకడుండును. ఆసంఘ సభ్యులగు భారతీయులలో స్వరాజ్య, మితవాది పక్షములవా యెవరునులేరు. స్వతంత్రుల పక్షమున సర్. పురుషోత్తమ దాసుగా రొకరున్నారు. ఆసంఘమునందున్న భారతీయులలో పురుషోత్తమదాసుగారొక్కరే విఖ్యాతులు. రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగమున పరుషవాక్యములులేవు. మృదువధుర వాక్యములలో శుభపరిణామ నిశ్చయము వెల్లడింపబడెను. మృతినొందిన బ్రిటనులను భారతీయులను, పనిచాలించుకొనుచున్నట్టియు క్రొత్తగా నియమింపబడినట్టియు అంగ్లోయిండియనులను, వివిధసంఘముల అధికారులను అధ్యక్షులను, రీడింగు ప్రభుత్వ అధికముగా ప్రశంసించెను. క్రొత్తగా నేమియును యియ్యబడెనలేదు తీసుకొనబడెను లేదు. ఏదియును పరిష్కారము కాలేదని నుడువుచునే అన్ని విషయములను గూడ నతడు పరిష్కరించెను. రాజకీయములనుగూర్చి బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభుత్వ వాక్యములనే వ్యాఖ్యానయాపమున మరల నుడివెను. ద్వంద్వ పరిపాలనమును కొనసాగింపవలెనని నొక్కి చెప్పిన “ద్వంద్వపరిపాలనమునందెన్ని లోపములున్నను వాని నామోదించువారును నిరసించువారును తలంచినదానికంటె చాలబాగుగానే యితరవరకును అవిధానము పనిచేసెనుకాన దానిని రద్దుచేయ వీలులేదు. రాష్ట్రీయములకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనార్హత యింకను కలుగలేదు. దేశీయులు దొరతనమునకు సహాయము చేయుటవసరము.” అని రాజప్రతినిధి నుడివెను. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పైనికవిచారణసంఘమున సభ్యులుగా నుండ నంగీకరించి నందులకు రాజప్రతినిధి సంతోషమును వెల్లడించెను.

ఉపన్యాసము చాల చక్కగా నున్నది. పదచుమార్కరము రాజకీయ యొక్తి మామూలు ప్రశంసావాక్యములు మున్నగునవి మాత్రము హెచ్చుగా నున్నవిగాని క్రియ సూక్ష్మమే. క్రియ జరుపకుండ తీవ్రమాటలు చెప్పి తప్పించుకొనుటలో చిరకాలమునుండి మంచి ఆనుభవమును గడించిన రాజనీతిజ్ఞునకు తగినటులే రాజప్రతినిధి నుడివెను” అని లాలా లజపతిరాయి గారు నిన్న సిమ్లానుండి లాహోరులోని తన పీఠిలు పత్రికకు వ్రాసెను.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి తంలివార్త)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేదీ శుక్రవారమువరకు

ఉత్సాహమును గలిగించు నీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది వెల్లింగ్టన్

3 వ భాగము

జాక్ పెట్టిన్, మారిన్ మిల్స్ వారి సాహసకార్యములు చూడతగినవి ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గుర్రపుటులు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు

సంస్కృతము నేర్చుకొనుడి! చౌకధరలు!! న. న్యాయినాథ శాస్త్రికృతము. తెలుగులిపియందు తెలుగులిర్థములతో నున్నవి స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలున్ను గురువులేకయే సంస్కృతము నేర్చుకొనవచ్చును. పండితులచే మెచ్చుకొనబడిన పుస్తకములు. బాలకాదంబరీ 0-6-0, నీతికథాన ప్రతి (గద్యము) 0-12-0, శబ్దరూపావళి 0-5-0, లింగానుశాసనము 0-4-0. ధాతురూపచంద్రికా 1-4-0. అప్రెసు. N. S. సీలకంఠం c/o N. S. నరసింహం M. A. బ్రయినింగుస్కూలు, అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము

ప్రతికాభిప్రాయములు

‘పంపిణీ’ పత్రిక

అలహాబాదు, ఆగస్టు 21:—భారతదేశపాలనను దృఢీకరించుటకు ప్రయత్నించుచున్న అంగదేశము దక్షిణాఫ్రికానుండి ములైవని నిశ్చయమైనది. దక్షిణాఫ్రికానుండి రాజనీతిజ్ఞులు కూడ గ్రహించుచున్నారు. నిర్మలహృదయముతో నాంగ్లముండు భారతదేశమునకిచ్చిన సంస్కరణములను ద్రోసిపుచ్చుచు ని ని శ్చ యిం ప ం బ డి న ది. కావున నాంగ్ల ప్రభుత్వముపై దూషింపబడు దోషములు పరిగణింపదగినవి కావు.

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:—ఇంతవఱకు రాజప్రతినిధి యువన్యాసముపై వార్తాపత్రికా వ్యాఖ్యానములఁజూడగా సంతోషముచే వెలిబుచ్చుచున్నది. కొన్ని భారత పత్రికలు విషయ విమర్శనము దాంగ్లో ప్రాంతపత్రికలవలె గాఢపోయినను యువన్యాసవైఖరి కానందమును వెల్లడించినవి.

టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:—కరెన్సీ సంఘమును నియమించుటలో చాల బుద్ధిని జూపిరి. భారతీయవర్తక ప్రాతినిధ్యముగూడ దానియందుండెను. సామ్రాజ్యమందలివారి నే నియమించిరిని నేరము నారోపించవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు సామ్రాజ్య సంబంధములు తెలియుట ముఖ్యము. కావున నది యెంతయు సమంజసము.

ఈ వెనింగు న్యూస్ పత్రిక

ప్రతిరోజును స్వపరిపాలనము సంపాదించదని రుజువు చేయు గౌరవ మెక్కువగా రాజప్రతినిధికి దక్కినది. కాని దూరాలోచన పరులకు రాజప్రతినిధి యింకను పరిస్థితులనుగూర్చు జూపియుండవలసినది.

ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము మృదువుగను, చాల యాతురమును జూపుచున్నది. కేంద్రప్రభుత్వము తరపున వ్యవసాయ సంస్థ నేర్పఱచు ప్రయత్నమువలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కాశాఖపై యధికారము తగ్గుటయే గాక, ప్రతిరోజు మేర్పడి, రాష్ట్ర పాలనాధికార సాలభ్యమునకు గొంతవత్తును వాటిల్లును.

బొంబాయి క్రానికలు

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము నిర్మంధకుసుమమే గాక చాలావ్యాప్తిగలదుగూడ నున్నది. అర్థిక కక్షము తొలగినదనియు, మంత్రులకు విశేషధన మింకమీద చిక్కుననియు చెలుపుట యసమంజసముగనేగాక యసమయముగగూడ నున్నది. రాజనీతిజ్ఞులే లేమయునత్యగ్రాహకబుద్ధిలేమియుగూడ విశేషముగ ప్రవర్తించెను.

ట్రైబ్యూన్ పత్రిక

లాహోరు, ఆగస్టు 21 — రాజప్రతినిధి యువన్యాసము చాల యాశాభంగకరముగ నున్నది. దేశీయ యిరుగును జార విడచెను. ముఖల నది యతని యుద్వేగ కాలమున రాకపోవచ్చును. రాజప్రతినిధి నూతనముగ జెప్పిన దేదియు లేదు సరిగదా దేశము విని విసిగియున్న విషయమునే మరల నుడివెను. స్వపరిపాలనార్హతను బహిష్కరించుటలో నెట్టి యభిమాన ముంచుకొనఁ దగదని బోధింపఁ బోయెను. కాని తద్విషయమును భారతాభిప్రాయము నిశ్చితముగనే యున్నది. తన గౌరవమునకు సంబంధించిన యీ విషయము దనుమానము భారతదేశమందు లేదు.

మూన్లీ ము బ్లౌట్లర్క్

రాజప్రతినిధి యువన్యాసమునుబట్టి హెడ్డుయువన్యాసమునకు మించిగాని తగ్గిగాని యొక్క యక్షరమైనలేదు. సంపద్యములన్నియు ప్రభుత్వ పక్షమున యుండుటయే దీనికి గారణము. దేశబంధుని యకాల మరణమే యీ భేదమును గల్పించెను.

దేశభాషాపత్రికలన్నియు నువన్యాసము నాక్షేపించెను. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు పలుకుట ప్రతి ధ్వనియని భావించినవి.

పీపులు పత్రిక

లాల్ లజపత్ రాయగారిట్లు సంపాదకీయ వ్యాఖ్యానము వ్రాయుచున్నాడు. “ఉపన్యాస మిచ్చినదిలేదు. తీసుకొనునదిలేదు ఏదీయు నిశ్చయించినది లేదు. నీ యన్నివిషయములందు నిర్ణయములను బ్రకటించెను.”

సివిలు అండు మిలిటరీ గెజట్టుపత్రిక

రాజప్రతినిధి యువన్యాస మిచ్చినపుడెల్ల స్వపరిపాలనమును బ్రకటించునో యని యెదురుమాను భారతీయుల కాశాభంగకరమే యైనను, న్యాయబుద్ధితో విమర్శించినచో నుపన్యాసము చాల యలోచింపబడిన దానివలెను, ప్రశంసనీయముగ నున్నదని చెలువక తప్పదు. బర్మిన్ హెడ్డు యువన్యాసమునకు బలకరముగ నున్నది.

రంగూను గెజట్టుపత్రిక

రంగూను, ఆగస్టు 21:—భారత పరిస్థితులందు గల చిక్కులను బాగుగా వివరించెను. అవి విశ్వసనీయములుగ నున్నవి. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు వదలిన విషయములనుగూర్చి విభులము చర్చించి కేంకలనన్నిటి నపనయించెను. సంస్కరణములకు ప్రస్తుతము లేని సహకారము రాజప్రతినిధి యువన్యాసము వలన గలుగుచో, సంస్కరణములు చాల బాగుగా పనిచేయును.

రంగూను టైముస్ పత్రిక

భారత రాజకీయములం దిదివఱకు వివరముగ దెలియని విషయములేను, తిప్పు వ్యాఖ్యానము లొనరించిన విషయములను విశేషముగ వివర్చించి సంజేహానిశ్చితి యొనర్చెను.

రంగూను డెయిలీ న్యూస్

బర్మిన్ హెడ్డు వద్దనుండి వినని విషయమేదియు నిరదు తెలుపలేదు. వాటి నే ముఖ నిరదు నొకమారు వినుపించుచుండెను.

‘నక్ష’ పత్రిక

నూతనమైనదిగాని, వింతయగునదిగాని లేక రీడింగు ప్రభువు యువన్యాస మెంతయు నాశాభంగకరముగ నున్నది.

(అ. ప్రె.)

విదేశ ప్రతికాభిప్రాయములు

లండన్, ఆగస్టు 21:—ఒక్క మార్చింగ్ పోస్టు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలు దప్ప తక్కిన లండను పత్రికలన్నియు రీటింగు ప్రభుని యువన్యాసమును హర్షించుచున్నవి. సహకార మెక్కువగనని మార్చింగ్ పోస్టు పత్రికకు తోచదు. ఇదివరకే లోబడుటచే ఇప్పుడు ఒత్తిడి గొనెను లోబడజాలమును నిరర్థకమనుచున్నది.

డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మరల ఇంకొకసారి ఆలోచించునటుల జేయుటకు ఇంకీ-గులో అన్నిపక్షములవారు ఏకమై ప్రయత్నించిన ఇంకను ఆశ యున్నది. దీనివలననే తీవ్రముగ చిక్కులు తొలగుటకు సాధన మగును.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక

ఇట్లు వాకొనుచున్నది:—రాజప్రతినిధి అతి దాక్షిణ్య హృదయముతో డౌదార్మ్యముతో ఎట్టి మనవైన కరుణనటుల భారతీయుల సహకారము నెఱవేర్చుచు చున్నాడు. సంజేహ ననుగల భారతీయులీ కోర్కెను గుర్తించెదగా! ఈ సమయమును కోల్పోకుండుగాక!

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక

ఇట్లు చెలువుచున్నది.—ప్రస్తుతమందున్న సంస్కరణములు ప్రశంసార్హముగ లేకున్నను రోయలుకమిషను నియమించిన నురింత పాడగును. లేక్షణము సంస్కరణములను హర్షుట గూడ అవివేకవహింపమకొనును. అందుచే కష్టమైనను ఓపిక బెట్టుట మంచిది. ఇదియే మంచిహితవు.

వెస్టుమిడ్లెండ్ గెజెటు

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—మాంటేగు సంస్కరణములు విజయముగాంచెనటులకు రాజప్రతినిధి యువన్యాసమునకు లోబడువారము గామని రాజప్రతినిధి చరింపక ప్రకటించి అతివాదులను చక్కగ నిరూపింపవలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభ

డా॥ జయ ఉద్దీను అహమ్మదుగారి తీర్మానము

దొరతనముయొక్క ప్రతిఘటనము

లక్నోపురం, ఆగస్టు 12—సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభ నేడు సమావేశ మయ్యెను. రాష్ట్రముందలి ఉన్నత విద్య యింబరుగొడియేటు విద్యవిషయమై విచారించుట కొక సంఘమును నియమించవలసినదని డా॥ జయ ఉద్దీను అహమ్మదు గారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. నెకండరీ విద్య 11 సంవత్సరముల గరవబడిన పిదప మరి మూడుసంవత్సరములమాత్రమే బి. ఎ. క్లాసు పరీక్షయందు తీర్ణులగుటకు విద్యకాలము నిర్ణయించవలసినదను అహమ్మదుగారి తీర్మానముపై దీర్ఘవిచారణ జరిగెను. విద్యాశాఖమంత్రి, విద్యా శాఖ కార్యదర్శి, విద్యా శాఖ డైరెక్టరుగార్లు తీర్మానమును బ్రతిఘటించిరి. అధికసంఖ్యాక లోక తీర్మానము త్రోసివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని సంచారము

కటక్ మునందు మహాత్ముని ప్రచారము

కటక్, ఆగస్టు 19:—పూరి రైలుమార్గ మహాత్ముని నేడు కటక్ నకు వచ్చెను. మహాత్ముగ నుత్కళ చర్యక శ్రమ సంస్థను జూచుట కేతెంచెను. మహాత్మునకు గైలువత్త ఘనముగ స్వాగత మీయబడెను. యస్. యస్. దాసుగారిం పఱకు నాయక నుస్సనముతో దీనుకొనిపోయిరి. మధ్యాహ్నమున సగృహర్షిశ్రమను సందర్శించెను. అనట నస్వస్థులు సన్నాహ పత్రమును సమర్పించెను. అనాధాశ్రమమందు మాండ్యగంఠల కొక పభ జరుపబడును. సాయంకాలము పురమండలమున దొక సభ జరుగును. 20 వ తేదీ యువయును నంగసంఘమును గలతె కొని దేశబంధునిధికి విరాళములను బ్రోవుచేయును. పిదప మహాత్మునియ సంఘముతో సందర్శించును. ఉపయము గం 9 లకు టివపు చాపెలునందు సభ చేయును. సాయంకాలము స్వరాజ్య శ్రమమందు మాలుదీయు ప్రవర్తనమును జూచును. తరువాత ఘోషా శ్రీలసభ నలంకరించి ముఖల కలకత్తాకు పయనమగును. (అ. ప్రె.)

వరదహో మనుష్యులు కొట్టుకొని పోవుట

లాహోరు, ఆగస్టు 21:—సట్లెజ్జ నదిలో వరదలు వచ్చి యుండుటచే సులెమాంకీవద్ద మనుష్యులు కొట్టుకొనిపోయినట్టిచ్చుటకీ వార్త వచ్చినది. జేన్సు, హర్మిన్సు అనే యిద్దరు సంజక్షిగు యిద్దరు హతలతో కొని సట్లెజ్జ వాటి ప్రాజెక్టువద్ద కైల్వోవలో ఏర్పడిన గండిని వాటుబడు ప్రయత్నించుటలో వరద ప్రవాహముల కొట్టుకొని పోయిరి. హర్మిన్సు యీదనేర్పి యుండుచో ఒక హులివానితో కలిసి ఒడ్డుకు చేరెను. కాని పాపగు రెండవహులివాడును జేన్సుగారును కనబడలేదు. వెంటనే పోలీసులనుండి వచ్చిన యుద్వేగులు కొంత పంది సహాయముచే శత్రుల కొరకు వెదకించిరిగాని ప్రయోజనము లేక పోయెను.

బొంబాయిలోని మెస్సర్స్ టర్నరు మారు ధరముకు చెందెనున్న లాహోరు ప్రతినిధి డి. టి. సింప్సన్ గారు మగ్రిలో చనిపోయినట్లు ఖాడ యిచ్చుటికి వార్త తెలిసినది. (అ. ప్రె.)

క్రాన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 8 గ. 15 ని. మాటనీగలదు

ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

నిష్ఠు అవతారం లేక శ్రీ కృష్ణలీల

8 పెద్ద రీల్సుగలవు

మదన్ థియేటర్సువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

మొదటి తరగతికి చేరిన అమోఘమైన ఔషధములు

నారకురుపు, రింగువరం (తామర) తేలుకాటు, ఎలక కాటు, కుక్కకాటు, మొదలగునవి తప్పక కుదురును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0. రక్తములము, లోములము, పాముకాటు మొదలగువాటికి పైకి లోనికి ఉపయోగించు ఔషధముల సెట్టు 1 కి రూ 5-0-0. తెల్లకుష్మణు, అశిర్వము, అతియూత్రము, ఉబ్బరము, కొరుగు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి రూ 10. నిద్రలేపు, సరముల బలహీనత, క్షయం, అంధవాతము, ఏనుగుకాలు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి ధర రూ 15.

ఈదిగవ విలాసమునకు వ్రాసిన ఔషధములు పంపబడును. ప్యాకింగు తపాలపుచ్చులు వేరు. ఒకడభా తెప్పించి చూచిన మీకు తప్పక నమ్మకముగలుగును.

K. S. G. Chari, Santa Cruz, Bombay

విజయవాడ

ఈ పాలు నోటీసు:—కొలంబో గిడుగా మారిన
ను బోపు బహు, జనరలు వాస్తాఫీసులో 26 వ తేదీ సాయం
కాలము 6-25 గంటల వరకు వున్నట్లొందెను.

సేనుటపా:—సీమటపా బాంబాయిలో నిన్న రాత్రి
10-30 గంటలకు పెయిలులో బయలుదేరినది. జనరలు పా
స్తాఫీసునకు చేరువగు 9-30 గంటలకు బట్టానా యగును.
బాట్టు డ్లెయిగునకు బోపు బహు 26 వ తేదీ 7 గంటల
వరకు వున్నట్లొందెను.

ఎన్నిక సభలు - ఎదు బావుల డివిజను:—జిల్లా
కాంగ్రెసు కల్యాణం విజయవాడలో యజమాన్యమునంద వీడు
బావుల డివిజనులో గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షతన
ను బలపరచుటకై బాతీయపతాకాన్నినము చేపు 8-30 గంటలకు
లుచేరి అన్ని వీధులనుండా పోవును. సుబ్రహ్మణ్య మదలవీధిలో
7 గంటల వరకు వున్నట్లొందెను.

క్రైస్తవ యువజనసంఘము:— 26-వ తేదీ
మంజువరము సాయంకాలము, 6 గంటలకు మణిలాలు పరీక్షిగారు
“నూతన హిందూస్థాన” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. పి. చంచ
య్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.
26-వ తేదీ బుధవారమునాడు 6 గంటలకు మణిలాలు
పరీక్షిగారు “ఇండియాలో క్రైస్తవమతముగూర్చి ఉపన్యసిం
చెదరు. డి. కందస్వామిచెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

రాకపోకలు:—నరహరిరావుగారు, అసిస్టెంటు ఆ
క్టోమెంటు జనరలుగారు నేడు కోయంబత్తూరునుండి తిరిగి
వచ్చిరి. డా. ముత్తుగారు, సర్. టి. సదాశివయ్యగారు, వెంక
టగిరిరాజుగారు, సర్. అన్నామలైచెట్టిగారు నిన్న మదరాసు
విడిచిపోయిరి.

తంజావూరులో:—రుగు బ్రాహ్మణేతరసభకు అధ్యక్షు
లగు రా. బి. జి. తణికా వెంకటెట్టిగారు, గౌ. పానగలు రాజా
గారు, గౌ. సర్. పి. పాల్వోగారు, గౌ. డి. బి. శివ
జ్ఞానంజెట్టిగారు, సర్. కె. వి. కెట్టినాయుడుగారు, డా. నళేశం
మదల్యూరుగారు, రా. బి. జి. కందస్వామిచెట్టిగారు, టి.
ఆదినారాయణచెట్టిగారు, సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు, రా.
బి. జి. వి. నరహరిరాజుగారు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

సర్. అన్నామలై చెట్టిగారు, సర్. ఎం. సి. టి. ముత్తి
య్యచెట్టిగారు నిన్న రాత్రి చెన్నపురినుండి బోయిరి.
గౌ. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు నేడు చెన్న
పురి వచ్చిరి.

మదరాసులో మహమ్మదను కాలేజి

మహమ్మదయుగ 1925-26 సం॥ రిపోర్టు ప్రకటించబడి
నది. అందు ప్రభుత్వమునారు కాలేజిలో బి.ఎ. క్లాసును వచ్చే
యేడునుండి యొత్తివేయుటకు నిశ్చయించిరని తెలుపబడినది.

కాలేజీకాలలోని సంఖ్య 81 వరు మౌనైన. ఇదివర
కన్నడు యింతకు. సర్వోత్తమములసంఖ్య క్రిందగనే యు
న్నది. కాలేజీని క్రిందమునకు ఇంటరునిగిడేటటు తరగతిలో
మొదటిగ్రూపు చేర్చుటకు ప్రభుత్వమునారు చాలాచిందుచు
న్నారు.

కాస్టపాలిటను క్లబ్బలో మధ్యవిక్రయము

సర్. సదాశివయ్యగారు, మద్యపాననిషేధసమితి అధ్యక్షుడు
కాస్టపాలిటను క్లబ్బుసభ్యుల క్రిందవాసెను:—క్లబ్బులో
మధ్యవిక్రయము నిలుపుకోవలెనని యిదివరకు తీర్మానించి
యుండిరి. అదే చూపు తిరిగిచర్చించుటకై 22 వ తేదీన అసా
ధాగ సభ జరుగనిది తెలియుచున్నది. మీర్లెరు వచ్చి మితపా
నోడ్లనువనకు ప్రతిపాలముగ కొందరసభ్యులు తలపెట్టుచున్న
యెన్నముల భగ్గువరుచలవని కోరియుంటిని. మీర్లెరు పూ
ర్వపుత్తిగారును 3 వ బడియుండి, మీమిత్రులగుడ ప్రా
త్యాపించవలెనని వేరొకసారి గోరుచున్నాను. మీసభసంతి
ముఖ్యసభి బాపు ఆస్థాన మితపానోడ్లమునువారికి సాంఘిక
నేషనులకు చాల ఉపయోగకరముగ నుండునని వేరుగ తెప్ప
నక్కరలేదు.

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్మునితో సంభాషణ

ఈనెల మొదటివారములో ఆనందనికేతన (అశ్రమము)
సంస్థాపకులగు శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సరసింహశర్మగారు మహా
త్ముని దర్శనమునకు కలకత్తాకు వెళ్లి రాగా మహాత్మునివలెఖరి
వారితో ప్రసంగించిన అంశములు:—

ప్ర:—మహాత్ముని చూచుటకు ఏవిషయములో వెళ్లిరి?
జ:—అస్పృశ్యతాప్రచారమును గూర్చియు అశ్రమ
సంస్థాపననుగూర్చియు మాట్లాడుటకు వెడలితిని.

ప్ర:—మహాత్ముని ఆరోగ్యము ఎటులుండెను?

జ:—బాగుగా ఆరోగ్యముగానే యుండెను. కుడిచేతి
గూడ బెట్టుకగులుటచే ఆరోగ్య విక్రాంతి నొసంగి ఎడమచేతి
నోనే మమూలుగా కుడిచేతితో వ్రాసినటులనే వ్రాయు
చుండెను.

ప్ర:—మహాత్ముడు తీసికొను ఆహార మేమో తెలి
యునా?

జ:—మమూలుగానే పండ్లు పాలను తీసికొనుచుండెను.

ప్ర:—మహాత్మునకు విక్రాంతి ఏమైన వుంటున్నదా?

జ:—నిత్యము వచ్చు ఉత్తరములకు ప్రత్యుత్తరములు
వ్రాయుటకై చాలకాలము వినియోగపడుచుండుట చూచితిని.
సోజను చేయునపుడు సహా ఉత్తరములకు జవాబు లాను
చేప్పమందును. హర్షహంధరు వ్రాసుకొనుచుండును.

ప్ర:—మహాత్మునివద్ద అనుచరు లెంతమంది వుండెదరు?

జ:—శ్రీయుత మహాదేవదేవాయి ప్రయివేలు పెక్కుటి
గానున్న ఒకరు హర్షహంధరు టైపిస్టుగానున్న వీరుగాక మరి
నుగ్గురున్న వుండెదరు

ప్ర:—అశ్రమమును గురించి మాట్లాడిన విషయములు
చెప్పుమరా?

జ:—అశ్రమము ప్రస్తుతము చేయుచున్న పనినిగూర్చి
విని సంతోషించిరి అవసరమైనపుడెల్ల తాను సలహా నొసంగద
ననియు తనకు చేతనైన సహాయమునుచేయుట కెప్పుడును సిద్ధ
ముగా నుండెననియు ఆవరణపూర్వకముగా చెప్పిరి.

ప్ర:—ప్రస్తుత రాజకీయవిషయములనుగూర్చి మాట్లాడి
నారా?

జ:—రాచకీయవిషయములనుగూర్చి స్పష్టముగా
ఎప్పుటికప్పుడు ఆయన అభిప్రాయములను
ప్రతికలద్యారా తెలుపుచున్నందున
వేరే అడుగుటకు నాకు మనస్కురించలేదు.

ప్ర:—అస్పృశ్యతవిషయమై వారు మీకు ఏమైన
సలహానిచ్చిరా?

జ:—ఇందు విషయమై ప్రస్తుతమేయియు ప్రచారము
అవసరము లేదనియు ఎంతసామ్య ఖర్చుచేసినను పంచములయొ
క్క అభివృద్ధికొరకు ఖర్చుపెట్టవలెననియు వారిని సర్వవిషయల
ఉన్నతికి తీసికొని నచ్చుటకు ప్రయత్నము చేయుటలో దేశసేవ
కులు సంఘమహిమగ్రము మొదలగువాటికి జంకక నిర్భయ
ముగా పనిచేయవలసిన దనియు మొదలగు అనేక విషయముల
ఖండితముగా చెప్పిరి. వండితులచే, డబ్బిచ్చి ప్రచారము చేయిం
చుట కుద్ధ తిప్పనిరి. వేతనములిచ్చి ప్రత్యేకముగ యావిషయ
ముకొరకు ప్రచారకలను నియమించుకూడదనియు ఎంత సామ్య
ఖర్చుచేసినను పంచములకు పాశాలలు, నూతులు, దేవాలయ
ములు మున్నగునవి నిర్మించుటకును శుచిభృతలను నేర్పుటకును
వినియోగించవలెనని చెప్పిరి. ఈ విషయమై నేనే వారితో
మాట్లాడిన అంశము లన్నిటిని మహాత్ముని అనుమతిని పొంది
ప్రచురించ దలచితిని.

ప్ర:—ఆంగ్లదేశ పర్యటనమును గూర్చి ఏమైన తెలిసి
కొనిరా?

జ:—ఎప్పుడు వచ్చెడి స్థిరముగా చెప్పజాలననియు యిం
కను ఏమరాష్ట్రములకు పోవలసిన అగత్యమున్నదనియు అఖిల
భారత సంఘసభ జరుగునపుడు ఎక్కడకు వచ్చుట ఎక్కువ అవ
సరమని చెప్పి తే అక్కడకు వెళ్లవలచినననియు యీసారి పర్య
టనములో గ్రామములనే ఎక్కువగా చూడవలెనని వున్నదనియు
సంచారకార్యక్రమము వేయునప్పుడు తప్పక పల్లెటూళ్ళకే
ఎక్కువగా వేయుటలు ఆంగ్లిరాష్ట్ర సంఘసభలో చూడవల
సినదనియు చెప్పిరి. పెట్టెంబరులో బీహారులో వుండవలెననియు
కర్నాటిక్కు వారు మిక్కిలి బలవంతపెట్టుచుండుటచే నవంబరు
లోనైనను అక్కడకు వెళ్ళకలెప్పనియు నూచించిరి

ప్ర:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లాను గూర్చి ఏమైన
మాట్లాడిరా?

జ:—మాజిల్లాలో పట్టువాసములు అంతగా లేనని
యు ఎక్కువగా పల్లెటూళ్ల అనియు అనేకముకన్న పనికి
ఎక్కువగా జరుగుచుండునని చెప్పి డెంబులూరు గ్రామము
యొక్క ఉదాహరణ చెప్పగా విని చాలా సంతోషించిరి.

ప్ర:—అస్పృశ్యతానివారణకు మహాత్ముడు చేయుచు
న్న కార్యక్రమమునుగూర్చి తెలిపికొనిరా?

జ:—ఈవిషయమై నేనే వారిని ఎక్కువ పట్టుదల
తో పని చేయవలచితిరా యని అడుగగా యిప్పుడే ఎక్కువగా
పని చేయుచున్నాననియు ప్రతికలలో విశేషముగా కనబడక
పోవుటచే లేదని భావించవచ్చునేమోకాని ప్రతికలలో వ్రా
యుటకు యావిషయమై విమగు చెందితిననియు పంచముల అభి
వృద్ధికొరకు నీళ్లనలె ధనమును ఖర్చుచేయుచున్నాననియు చెప్పి
నారు.

సహకారసంఘముల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులు

సహకారసంఘముల ప్రొవెనరీ అసిస్టెంటురిజిస్ట్రారులకు
రి రుని నియమించుటకై అభ్యర్థుల నెంచవలెనని స్టాపు నెలకు ను
బోర్డువారిని కోరియుండిరి. బోర్డు వారు 20 పేర్ల ను
నూచింతగా అందు యీ దిగువవారిని ప్రభుత్వమువారు నియ
మించిరి:—ఎ. వి. నారాయణ పిల్లేగారు ఎం. ఎ., క మ ల ం
పూడి ముద్దు క్రిష్ణ నాయుడుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., ఎం. ఎ.
వెంకటరమణ నాయుడుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., కురదగుంపతి
అప్పారావుగారు బి. ఎ., మహమ్మదు హయతునాహేబుగారు
బి. ఎ. బి. ఎల్. కేశవ సర్వోత్తమరావుగారు బి. ఎ., బోసపు
సి. రాయును బి. ఎ. సభా సీలకయంగారు బి. ఎ. ఈ అభ్యర్థు
లందరు మెడికలు బోర్డువారి దృష్టిలో ఆరోగ్యముగ నున్నట్లు
రుజువు గావలెను.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

పట్టభద్రుల విజయములు

అడయూరునుండి మాస్ట్రీయ విలేఖరి యిటుల వ్రాయు
చున్నారు.

అడయూరునందలి జాతీయ విశ్వ విద్యాలయమున పట్ట
భద్రులై, యున్నతవిద్యాభ్యాసము నిమిత్తము ఆమెరికా, ఇంగ్లం
డు దేశముల కరిగిన విద్యార్థులు తమ అభిమానకాస్త్త్రములలో
గొప్పగొప్ప పరిశోధనల గావించుచు, విశ్వవిద్యాలయములవారి
ప్రశంసకు పాత్రులగుచున్నారని వ్రాయుట కెంతయు సంత
సించుచున్నాను.

విదేశములలో నున్న విద్యార్థులలో కొందరి కోర్సులు
మొన్నటి మేనెలలో పూర్తియైనవి. వారి పరీక్షల ఫలితముల
ప్రకటింపబడినవి. పరీక్షలకు వెల్లినవారందరు జయముగాంచిన
వినుట కెంతయు సంతసమగుచున్నది.

కార్నలు యూనివర్సిటీ:—దొడ్డా ముద్దుకృష్ణారెడ్డి
నెల్లూరు) ఎం. ఎస్. సి పరీక్షలో వ్యవసాయ కాస్త్త్రమున
కృతార్థులైరి. పరీక్షకు వారు వ్రాసినకావ్యము (ఫీసిన్) “20
గోలు పశువులు - వానివృద్ధి. ఆమెరికా వ్యవసాయ క్షేత్రము
లలో వానికిగల ప్రాముఖ్యము” విషయము అతిముఖ్యమైనం
చున విశ్వవిద్యాలయమువారు దీనిని త్వరలో ప్రకటింప బోవు
చున్నారని తెలియుచున్నది.

పెద్దా యూనివర్సిటీ:—ఆర్. రామ కృష్ణ (బగ్గారి)
బి. ఎస్. పరీక్షలో ఎలెక్ట్రికలు ఇంజనీరింగు పరీక్షలో కృతా
ర్థులైరి. వీరు పరీక్షకుగాను విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణమునుగురించి
వ్రాసిన కావ్యము విశ్వవిద్యాలయవారిచే అంగీకరింప బడినది.

చికాగో యూనివర్సిటీ:—కొలచల సీతారామ(కృష్ణ)
ఎ. ఎస్. సి. పరీక్షలో కృతార్థులైరి. వీరు ఫిజికలు ఆటములను
గురించి వ్రాసిన కావ్యము పరీక్షలో నొకభాగముగ అంగీకరింప
బడినది.

లండిను యూనివర్సిటీ:—ఎల్. డి. దొరస్వామి (బెం
గులూరు) బి. ఎస్. సి. ఆనర్సు పరీక్షలోను, ఎల్. డి. సం
పత్తులూరు (బెంగళూరు) అస్సాసియేటు పరీక్షలోను కృతా
ర్థులైరి.

కృతార్థులైన వీరందరును, ఇంకను కొంతకాలము విదేశ
ములలోనే యుండి తమ అభిమానవిషయములలో కొంతవరకు
పరిశోధనలు జరుపుటకు నిశ్చయించిరని వినుచున్నాము.

బర్మాగవర్నరు సంచారము

రంగూను, ఆగస్టు 22:—ఆగస్టు 20వ తేదీన మెయమో
నుండి బయలుదేరి రంగూనునకు పెట్టెంబరు 4-వతేదీన బర్మా
గవర్నరుగారు వచ్చెదరు. దారిలో అగ్రప్రము, పాగన్, మయాం
గుయాలను గవర్నరు సందర్శించును. (అ. తె.)

వాతావరణ క (స్పృష్ట) శు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టపు ప్రవేశము నయితము, తలచినంత సులభముగ కొనసాగలేదు. ఆంధ్రోద్యమ మారంభమయినపుడు, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే విశేష ప్రాతికూల్యము గనుపించెను గాని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు గాదు. విశ్వవిద్యాలయ మవసరమని, దాదాపుగ నాయకులెల్లరును అంగీకరించిరి. అందుచే విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి వాదప్రతివాదము లంతగ జరుగలేదు. అంతయు గాక, తమిళదేశ ప్రముఖులునయితము విశ్వవిద్యాలయమున కాక్షేపించలేదు. తమిళ విశ్వవిద్యాలయమొకటి, తమదేశమున నుండవలయునని వీరు చాటుచువచ్చిరి. శివస్వామిలయ్యగారు రీ విషయమును జలుమారు తేటపరచిరి. ఆంధ్రుల యాంత్రోశన మారంభమయినప్పట్లు, వారి యాహాలు దేశమందంతటను బ్రాకెను. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడెను. కేరళవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ ప్రయత్నములు మొదలిడెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సూత్రమును కాంగ్రెసుసభవారంగీకరించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రముతోపాటు, మిగిలిన భాషా రాష్ట్రములు కాంగ్రెసునందేర్పడెను. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రత్యేకాంధ్ర వ్యక్తిత్వమున కాక్షేపణ యుండదని తలచితిమి. అమృతబజారు పత్రికయు అటులనే దలచెను. కాని, వెనుకటి దురూహులును, దురభిమానములును ఇంకను కొందర మనములనుండి తొలగలేదని, విశ్వవిద్యాలయ చట్టసందర్భమున బయల్పడెను.

చట్టమునందలి ఏర్పాటుల నన్నిటిని ఆమోదించవచ్చును ఆమోదించకబోవచ్చును. విద్యా విధానమునందు మార్పులు గావలయునని కోరవచ్చును. కేంద్రముల గూర్చి భిన్నాభిప్రాయముండవచ్చును. అంతయుగాని అసలు సూత్రమునే నిరాకరించుట ఆలోచనలేని కార్యమనుటకు సందియములేదు. ప్రాతికూల్యము ముఖ్యముగ దత్తమండలములో నివాస మేర్పరచికొనిన తమిళుల నుండి వెలువడెను. పశ్చిమాంధ్రులు వీరి సంకుచితభావములను నిరసించెదరనుటకు సందియములేదు. కోటిరెడ్డిగారు చట్టము నామోదించి, పశ్చిమాంధ్రుల నిజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు గంభీరపన్యాసము నొసగి, ఆక్షేపణల నన్నిటిని వారద్రోలిరి. ఉత్తరపర్వారులు, దత్తమండలములను ప్రశ్న నింకను బైకి దెచ్చుట పాడిగానేరదు. ప్రతిపక్షులు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును కోరుటకు గల ముఖ్యకారణమును మరచిరి. గా. సర్ పాత్రోమంత్రిగారు విశ్వవిద్యాలయావశ్యకతను కడు చక్కగ తేటపరచిరి. ఆంధ్రమండలములు, ప్రత్యేక భాషావిజ్ఞాన సాంప్రదాయములతోగూడిన విభాగమునుటకు సందియము

లేదు. ఇంతటి యనుకూల విభాగము, మరియే ప్రదేశమునందను కానరాదు. ముందే ప్రత్యేక రాష్ట్రము చేకూరి యున్నచో, విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి వివాదముండేది గాదు.

ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గాని, ప్రత్యేక రాష్ట్రమును గాని ఆంధ్రులు గాఢముగ కోరుట లేదని తెలుపుట ప్రమాదము. భారతీయులెల్లరతో బాటు, ఆంధ్రులును దేశమున కత్యంత ముఖ్యమగు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కడచిన నాల్గయిదు సంవత్సరముల నుండియు కృషి నలుపుచున్నారు. అసహాయోద్యమము నవలంబించి, ప్రధానలక్ష్యమును సాధించుటకు దీక్ష బూని యున్నారు. అందుచే, తమ ప్రత్యేకాశయముల గూర్చి తీవ్రాందోళనము నలుపుటలేదు. అంత మాత్రముచే వారియభీష్ట మంతరించెనని తలంప గూడదు. ఆంధ్రత్వసిద్ధికై ఎక్కుడు పట్టుదల గలదని గ్రహించవలయును. దేశభాషలద్వారా విద్యను గలపుట యవసర మను సూత్రము నంగీకరించుచో, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మత్యవసరమని, యంగీకరింపక తీరదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున కట్టి కోర్కె ప్రధానమని, పాత్రోగారు తేటపరచిరి. మా యుద్దేశ్యము ప్రకారము, క్రొత్త త్రోవను వెంటనే దొక్కుట లాభకరము. ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల కన్నను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మెక్కుడు పయోగకరమని జూపవలయును. సెలెక్టు కమిటీవారి విషయమై దూరమాలోచింపవలయును. దేశభాషలలో వెంటనే విద్యగలపుట అసంభవమగు కార్యముగాదు. పశ్చిమాంధ్రము లిదివరకే కొన్ని గలవు. విద్య దేశభాషలో నేర్పబడునని విశదమగుచో, గ్రంథములు పుష్కలముగ వెలువడగలవు. వ్రాయ కుతూహలముగల సమర్థులనేకులు గలరనుటకు సందియము లేదు.

ఆంధ్రభాషను ప్రేమించువా రెవరును, దూరము దగ్గరను ఆక్షేపణముగాని, ఉత్తర సర్కారులు దత్తమండలములను విభాగమునుగాని, పాటింపరు. ఆంధ్రభాషదయమే, ముఖ్యమని గమనింతురు. సెలెక్టు కమిటీవారు కేంద్రముల నేర్పరచుటలో, ఎల్లర కనుకూలమగు పద్ధతిని సూచించెదరని నమ్మెదము. దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మవసరమని ఎంచుచో, అందుకు ఏర్పాటుండనేయున్నది. అసంతపురము కేంద్రమును మున్ముందు ప్రత్యేక విద్యాలయముగ నిర్మింపవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడకున్నచో, పశ్చిమాంధ్రుల కోర్కెలయినను నెఱవేరజాలవు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమును వీడుటకు వీరు భయపడుట భావ్యము గానేరదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు త్రోవ జూపుననుట నిశ్చయము. సరిహద్దుల విషయమై స్వస్థులు తగాదా లుండుట సహజము. అటుల యినను, ఉత్కళప్రముఖులగు విశ్వనాథదాసుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నామోదించిరి. బల్లారి ప్రతినిధులు మాత్రము అవసరభీతిని జూపిరి. సెలెక్టు కమిటీవారు సరిహద్దు మండలములగూర్చి దూరమాలోచించెదరని నమ్మెదము. బల్లారి ఆధునికాంధ్రవిజ్ఞానాభివృద్ధి కేంద్రేని తోడ్పడినది. ఆంధ్ర నాటక పితామహునికి నివాసస్థలమై, చెన్నపురి వ్రాసులకు ఆంధ్రనాటకముల రుచిని జూపినది బల్లారియే. అందుచే బల్లారి మండలమును విశ్వవిద్యాలయ

మునుండి తొలగింపవలయునా లేదా యను విషయమై దూర మాలోచింపవలయును. పశ్చిమాంధ్రము నందలి మిగిలిన భాగములు ప్రాచీన కాలమునందే గాక, నేడును, ఆంధ్రవాఙ్మయ వ్యాప్తికి మిగుల తోడ్పడుచున్నవి. ఆంధ్రభాషలో నున్నగ్రంథములు రచింపబడుచున్నవి. అట్టితరీ పశ్చిమాంధ్రమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నుండి విడదీయవలయుననుట, ఆ మండలములను అగౌరవపరచుటయే యగును. పాత్రోగారు రేర్పచిన విశ్వవిద్యాలయపు చట్టము, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు చట్టమున కన్నను చాలముందుకు బోవుచున్నది. పరిశోధనపు ఏర్పాటు విషయమున నేమి, పట్టభద్రులకు జీవనాధారము గలిగించుట కేమి, దేశభాషాప్రోత్సాహ విషయమున నేమి, పాత్రోగారి చట్టము అభివృద్ధి నూచకముగ నున్నది. కాని, ఈ కోర్కెలు నెరవేరునా, లేక కాగితములపై మాత్రమే నిలచి యుండునా యని మాత్రము సందేహ మేర్పడుచున్నది. పాత్రోగారి యాహాలు డబ్బు పుష్కలముగ నున్నగాని ఫలింపవు. అవి ఫలింపకున్న, విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము నిరర్థక మగును.

మద్రాసు ప్రభుత్వము ధనమునొసగగలదా? ఆంధ్రదేశపు ధనవంతులు తోడ్పడెదరా? తోడ్పడెదరనుటకు, నిన్నటిదినము పాత్రోగారు చేసిన ప్రకటనమే నిదర్శనము. ఇట్టిదానములు వృద్ధి యగుచో, విశ్వవిద్యాలయపు ఏర్పాటులు నెఱవేరవచ్చును. సెలెక్టు కమిటీయందు, నూతన విశ్వవిద్యాలయముపట్ల ఉత్సాహము లేనివారుగూడ గలరు. వీరందరు జేరి, విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు అడ్డు గలిగింపక, ప్రధానాశయములు సఫలమగునటుల ఏర్పాటుజేయుట ముఖ్యము. పాత్రోగారు వెనుక మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుచున్నపుడు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు స్వస్థిజెప్పిరియే తలంపబడెను. కాని, సర్ ఆర్. వేంకటరత్నం నాయుడుగారు గావించిన మందలింపును మరువక, వీరు తమ ఆంధ్రత్వమును సార్థకముజేసికొనినందులకు వారి నభినందించెదము. ఆంధ్రమును పేరు తీసివైచి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమని మార్పవలెనని, సర్ కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కోరిరి గాని, ఈసలహా ననుసరింప నక్కరలేదు. ఆంధ్రులు మొదట తెలుగు వారా కా రా యను వివాద మిపుడు అప్రస్తుతము. వెనుకనేమని భావించినను ఆంధ్రులనుపదము తెలుగుభాషమాటలాడెడివారికే సిరమయినది. ఆ సత్యహిమాచల పర్యంతము ఆంధ్రులనినను, ఆంధ్రదేశ మనినను స్పష్టజ్ఞానము గలదు. ఆంధ్రశబ్దము నిన్న నేడు వాడుకలోనికి వచ్చినదిగాదు. ఈ పదమునందు గాంభీర్యసౌప్టవములు గలవనుట నిశ్చయము. అట్టితరీ, ఆంధ్రశబ్దమును మార్పవలసిన యావశ్యకత ఎంతమాత్రము గనుపింపదు. గుంటూరును కేంద్రముగ జేయవలెనని యొకరును, అమరావతియని మరియొకరును, బెజవాడయని ఇంకొకరును సూచించిరి. ఆంధ్రదేశ మధ్యభాగమున నొక కేంద్రమును ఏర్పఱచుట యవసరమని సెలెక్టు కమిటీవారు గ్రహించవలయును. బెజవాడ నామము వెనుక జేర్చి ఏలనో యిమారు తీసివైచిరి. బెజవాడను మరల కేంద్రముగ జేర్చుట యవసరము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము గాంచి, తమిళులు భయపడ నవసరము లేదు. తమిళుల గాక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ

మనసరమని, అభివృద్ధిశాఖామంత్రి యగు ది॥ బ॥ శివారావుగారి విన్నవించుచున్నారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముతో తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును, పిమ్మట ప్రత్యేక రాష్ట్రములును సిద్ధించుట నిశ్చయము. ఆంధ్రుల ప్రయత్నములకు, తమిళులు తోడ్పడుట యవసరము. ఇందు వైరుధ్యము నకు తావు లేదు. ముందు రాష్ట్రనిర్మాణము జరిగిన బాగుండెడిది. ఆంధ్రులకు పలయు సంస్థలన్నియు వానియంతట యవియే సిద్ధించెడివి. కాని అటుల జరుగుటకు వీలులేదయ్యెను. అయినను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము, ముఖ్యముగ ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమునకు మార్గము జూపునని నమ్మదము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము నిరాటంకముగ కొనసాగు గాక!

రీడింగు ప్రభువు ప్రసంగము: ప్రజలకిర్తవ్యము

రీడింగు ప్రభువుగారు తమ ప్రసంగమువలన భారతీయుల నిశ్చయమును మరల్చదలచినయెడల, ఆశాభంగము గలుగకమానదు. వీరు తలచినదానికి వ్యతిరేకఫలము గలిగెను. బర్మేశాహ్లాదప్రభువు జెప్పినపాతమునే వీరు వప్పగింత జెట్టిరి. యెనువీరు మున్నగు ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికలుదప్ప మిగిలిన ప్రతికలన్నియు, వీరి ప్రసంగమును నిరసించినవి. ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారును సత్వరాభివృద్ధి నామోదించరని, రీడింగు ప్రభువుగారు చెలిపిన విషయము, యెనువీరు ప్రతికకు మితిలేని సంతసము గలిగించెను. ఇంగ్లండులో పెన్సిమినిస్టరు గెజట్టు ప్రతిక గూడ యిటులనే సంతసించుచున్నది. భారతీయులు సయితము, రీడింగు ప్రభువు గారి స్పష్టప్రతిపాదనగాంచి సంతసించెదరు. లేనిపోని యాశల జెట్టుటకన్న నిజసందర్భములను తెలియ జెప్పట మింకా మేటి మోతీలాల్ నెహ్రూ, లాలలజపతి మున్నగువారు రీడింగు ప్రభు ప్రసంగము నిరసించుటయందు విఘాతమేమిలేదు. "ఇది సుందరమగు నుపన్యాసము. శుష్కపదములు మామూలు గిర్వోక్తులు, ఏ పని జేయక అందఱను సంతోషజెట్టు నెంచు మంత్రాంగిముతో గూడు కొనిన" ప్రసంగమని లాలా లజపతిరాయగారు బలికిరి. బర్మేశాహ్లాద ప్రభువు ప్రసంగము గలిగించిన యసంతృప్తికి, రీడింగు ప్రభువుగారు మరింత తోడగుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధాన సమర్థన మేపక్షమువారిని సంతృప్తిపరుచుచున్నది. భావికర్తవ్యమేమని విచారించుట యవసరము. శాసనసభల వ్యవహారముతో సరిపోవదు. ప్రజలు స్వయముగ నొనర్పడిగిన కార్యములు పెక్కులు గలవు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ వారు పట్నా నగరమునందు 22 వ తేదిన గూడెదరని ప్రకటించబడినది. పట్నా చాలదూరమనియు, బొంబాయియందు గూడుట మేలని సింధుసభ్యులు గోరుచున్నారు. ఈ సభ చాల ముఖ్యమయినది. బర్మేశాహ్లాద రీడింగు ప్రభువుల ప్రసంగములకు పిమ్మట గూడుచున్నది. ప్రజల కింత రులద్వారా మోక్షము గలుగదని, మరింత బాగుగ స్పష్టమయినది. సత్వర స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును తోడ్పడరని విదితమయినది. ప్రజలకు స్వయంసహాయము దప్ప వేరుమార్గముగనుపించలేదు. ఇది ఏరూపము దాల్చవలయును? ఫలాప్రదమగు మార్గ మేమి? ప్రజల కోర్కెలను ఇంగ్లండు సభలవలననుట జేయుసాధనమేమి?

అన్ని పక్షములవారును కలసి నిర్వహించదగిన కార్యక్రమ మేమి? అననాయక కార్యక్రమ మేమి? గంటినది. స్వరాజ్యము విధానము ప్రోత్సహకరముగ లేదు. జాతీయసభ్యులు కీర్తించినది. స్వలాభాపేక్ష బలపడుచున్నది. త్యాగదృష్టి తగినది. చరస్వర కలహములు ఛలరేగుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో ఎల్లర దృష్టి నేకా దృష్టిము వంకకు మరల్చి గమ్యస్థానము చేరుటకులు ఈ విషయమును గూర్చి నాయకులు దూరభూలోచించవలయును. విభేదములను వెనుకకు నెట్టవలయును. వాక్యారత గాక కార్యశారత గావలయున్నది. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లరును తప్పక హాజరై, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుకోరెదము. దేశ మీనమయమున తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగనిచో, తీరని నష్టము వాటిల్లక మానదు.

నూలువడుకుట: ప్రభుత్వ పాతకాలు

మిగిలిన రాష్ట్రములు కొన్నింటిలో, నూలు వడుకుటకు పారశాలలలో నేర్పాటుజేసినను, మదరాసు రాజధానిలో మాత్రము నిషేధ మింకను తొలగలేదు. శాసనసభల తీర్మానము గూడ ప్రయోజనకారి గాదయ్యెను. నిన్నటిదిన మీ విషయమై సస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలనేకము లడుగబడెను. మంత్రిగారు సరియగు సమాధానము జెప్పలేక బోయిరి. నూలువడుకుటకు ప్రోత్సాహము గలిగించిన స్థానిక సంఘములకు నిరోధమేటల గలుగు చున్నదో జెప్పనక్కరలేదు. విద్యకు సంబంధించినంతవరకు నూలువడుకుట తెట్టి విలువ లేదు గావున, దానిని ప్రవేశపెట్ట లేదని సర్ పాత్రోగారనిరి. కాని వీరికి వాకేషనల్ విద్యపై విశేషాభిమానము గలదు. అట్టి విద్యకు నూలు వడుకుట తోడ్పడదా? నేతకేయట మంచిదగుచో, నూలు దీయుట ముఖ్యము గాదా? నూలు లేనిది నేత ఎటుల సాధ్యమగును? బీహారు ప్రభుత్వమువారు రాటమును పారశాలలలో ప్రవేశపెట్టినను సంగతియయినను మంత్రిగారికి తెలియదు. నూలువడుకుట, ఎల్లరును సులభముగ నేర్వదగినది. ఎల్లరకు యుపయోగముగ నుండునది. గాంధీమహాత్ముడు బోధించెనను కారణముతప్ప దానిని బహిష్కరించుటకు వేరు కారణము గనుపించదు. మద్రాసు శాసనసభాభిప్రాయము రాటపు ప్రోత్సాహమున కనుకూలముగనున్నది. ఇకనయినను, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు, రాటమునట్ల నుముఖత జూపి, దానిని ప్రోత్సహపరచుచో, వీరు గోరుచున్న వాకేషనల్ విద్యకు మిగుల ప్రోద్బలము గలుగును.

బెంగాలు: ప్రభుత్వపజయము

నిన్నటిదినము జరిగిన బెంగాలు శాసనసభలో, ప్రభుత్వమువారు ముమ్మారోడిపోయిరని వార్తలు చెలువుచున్నవి. ముఖ్యముగ నొక విషయము గమనించదగియున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు మూలమున నిర్బంధించబడిన బాబూ అనిలభరణరాయి, సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగార్లు శాసనసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వారింతవరకు సభలోకి రాలేదు. ప్రమాణము గైకొనునిమిత్తము రాగోపు శాసనసభకు దీసికొని రావలయునని, యొక తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఏ విచారణలేక నిర్బంధించినపుడు, అట్టివారిని నేరస్థులుగ నెంచవీలు

లేదు. ప్రజలు వారి నెన్నికొనినపుడు, వారు శాసనసభలో వ్యవహరించు లో పాల్గొనుట కన్నియకాశముల నీయవలయును. ప్రజలు వీరిని నేరస్థులుగ నెంచుటలేదని, వారుచూపిన విశ్వాసమే ప్రబలనిదగ్గనము. ప్రభుత్వమువారి దెలిపించినను, వైతిర్యానము నగింకసంఖ్యాకు లామోదించిరి. ఇట్టి ఐకమత్యమునే సభ్యు లన్నివిషయములలోగూడ జూపుట ముఖ్యము. స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు ప్రతిపక్షమువారయినను సమ్మతించరని, బెంగాలు రాష్ట్రము మరియొకమారు తెలియజేసెను. క్లక్కిస్థిలో బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయుట, ప్రభుత్వమువారిముఖ్యవిధి గాదా?

పటేలేయధ్యక్షుడు

సిమ్లా, ఆగస్టు 22:— కేంద్ర భారతశాసనసభ కిద్దయధ్యక్షుడవై వి. జె. పటేలుగా నెన్నుకొనబడిరి. 56 సభ్యులు పటేలుగారికిని ప్రతిపక్ష 56 సభ్యులును వచ్చెను. సభ్యులందఱు హర్షము చెలరేగెను. (అ. ప్రె.)

పటేలు, రంగాచార్యులుగార్లు మాత్రమే నిలిచిరి

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:— గం12-30ల వఱకు భారతశాసనసభ కిద్దయధ్యక్షుడు పటేలు, రంగాచార్యులపరకేంద్ర మాత్రమే నూరించబడినది. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా ఆగస్టు 21:— దివానుబహదరు టి. రంగాచారిగారు వి. జె. పటేలుగారియొక్క నామ నిర్ణయార్థ్యులుగా నిర్ణయించబడినది. ఎన్నికలు చేపు జరుగను. (అ. ప్రె.)

కేంద్రప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘము

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:— గౌ. భానుమోదరు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసర్వసభ్యుడు గారికి మాండ్రుమ సమయము నెఱవేరినది. రెండునెలలు గౌ. భానుమోదరు మియాన్ ఫజ్లీహుస్సేనుగా రావనిని జూచుచుందురని ప్రభుత్వప్రతిపక్షము గావించబడినది. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రభుత్వపరాజయము

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:— నేటి వంగరాష్ట్ర శాసనసభ యందు ప్రభుత్వము మాడునారులోడిపోయెను. అసభి కాంగ్రెసు మాండ్రుమములు చర్చకువచ్చిరి. ప్రభుత్వ మన్నిటి నాకేపించెను. అన్నిటను ప్రజాపతినిధులే గెలిచిరి. వంగరాష్ట్ర స్థానికపరిపాలనాచట్టమును, గ్రామస్వపరిపాలనాచట్టమును మార్పు కొకయవసంఘము నిర్ణయించగోరును ప్రభుత్వతీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. 47 అసభ్యులు 47 వ్యతిరేకములు 27 తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. రెండవతీర్మానము వినోదలపై వేయుపన్నునుండి నాలుకశాలను, సినిమాలను దప్పించగోరును యథా. యి. జేమ్సుగారు ప్రతిపాదించిరి. జే. కే. తెలు ఫాకర్సుగారు బలపఱచిరి. ప్రభుత్వ మాత్రేపించిన స్వరాజ్యవాదులు బలపఱచుటచే 56 సభ్యులు సమములు 27 వ్యతిరేకముగను వచ్చి తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. మండ్రుమము వంగరాష్ట్ర నిర్బంధశాసనముక్రింద ప్రభుత్వ నిర్బంధించియుంచబడిన బాబు అనిలభరణరాయి, సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగార్లు బంధుర కాఖిలి నియోజకములు కావలెనని ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనిరి. గానవారి నిర్ణయించి వారివే ప్రమాణమును దీక్షానిమిత్తము చేయవలసిని ప్రతిపాదించబడినది. గూడూరు రెండుగంటలకాలము తీర్మానము గెలిపించబడినది. తులకు 54 అసభ్యులు, 54 వ్యతిరేకములు 27 తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

పిదప సభ వారింపబడినది. (అ. ప్రె.)

కరాచీయందు నూతన లాకలాశాసన సంఘసభాసంఘ ప్రకటన

హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20:— కరాచీలో నూతన లాకలాశాసన సంఘసభాసంఘ ప్రకటనము జూపుచేసెను. (అ. ప్రె.)

యువరాజుసంచారము

బూనవైపు కేగుట

లక్ష్మితాత్రజులు బ్రహ్మరథము బట్టుట

బూనవైపు, ఆగస్టు 20:—బూనవైపు ప్రభుత్వమునకు రాజధాని యగు లక్ష్మితాత్రుల యువరాజు చేరెను. ప్రజల ఉత్సాహమునకు మేరలేకుండెను. గవర్నరు స్వాగత మొసగెను. మాధవంతయు సైనిక పోలీసు బాలభటులచే నిండి యుండెను. పిల్లలుగూడ బారులు దీర్చి యుండిరి. లక్ష్మితాత్రుల భగవంతుడు రక్షించుగా, యువ రాజును ఆంధ్రుల నెక్కుగ జూరెరి ఒక బాలికచేసికొని యువరాజు నావ్యానించుచు యువన్యసింహ యువరాజు ముందుగాను తో సత్కర్తవలెను నిచ్చెను. ప్రభుత్వ భవనమున లక్ష్మితాత్రుల ప్రజలు యువరాజుకు విందుజేసిరి. తత్సందర్భమున యువరాజుచిత్రిని ప్రస్తుతము నిచ్చెను.

తరువాత కానవసభకు వెళ్లెను. పిదప బూనవైపుకు వచ్చి, అచట బ్రిటిషువారి ఏర్పాటుజేసిన సత్కారమును బహిరి.

మార్చియిల్లు కార్తికచిక్కులు

సానుభూతి జూపుచు సమ్మెగట్టుట

మార్చియిల్లు, ఆగస్టు 20:—పాపనివాల్డు ట్రాంజే పనివాల్డు పైకి మందుకొట్టు పనివాల్డును బ్యాంకు గుమాస్తాల పట్ల సానుభూతి జూపుచు సమ్మెగట్టిరి కమ్యూనిస్టు యూనియనులవారు తమ సమర్థుల సహకారముల మూలనెనది ఉత్తరపు జేసిరి.

కమ్యూనిస్టుల జోక్యము గలుగజేసికొనుట

ఇష్టములేదు

మార్చియిల్లు ఆగస్టు 20:—వగరమంతయు శవమువెల్లిన ఇల్లులైననున్నది. దుకాణములన్నియు మూసియున్నవి. బండ్లు ఏవియు పోవుటలేదు. కమ్యూనిస్టులు సానుభూతితో ప్రవర్తించుచున్నను కమ్యూనిస్టులు జోక్యము గలుగజేసికొనుట సమ్మెవాళిసంఘమునకు ఇష్టము లేదు.

బ్యాంకుపని సాగుటలేదు. పడియున్నది. సమ్మె వ్యాపించుచున్నది. బ్యాంకు పనిజేయక సమ్మెగట్టినవారు ఊరేగుచుండ పోలీసువారు చురకనగ వారిని పారద్రోలిరి.

రిఫుల సంకులము

దుసోలునుండి శత్రువులు తొలగుట

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—దుసోలునుండి శత్రువులు పూర్తిగ తొలగిరి తెలియుచున్నది. చాలమంది పట్టివరతులు లేకనే లోబడవలసికొన్నారు.

తెగలవారు వెనుకాడుట

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—ఫ్రెంచివారి దుసోలు విజయము చాల లాభకరముగనున్నది. తెగలందరికిని ఇది కార్మిచ్చువలె తోపాడెను. అబ్దుల్ కరీంగారికి చాల అవమానకరముగ నున్నది. మట్టుప్రక్కల తెగలవారు లోబడుటయూ లేదాయని చెనుకముందు ఆలోచించుచున్నారు.

సంధిరాయ బారములగనువు తీసిపోయినది. సంధిరాయ బారములు ఒరువులకు నియమించబడిన ఫ్రెంచి స్పెయిను అధికారులు మెరాకోనుండి తిరిగిపోయిరి.

ఫ్రెంచిసేనలు ముందుకేగుట

తాజా, ఆగస్టు 18:—ఉదయముండే ఫ్రెంచిసేనలు నిరోధములేకనేమయలచేరెను. దక్షిణముగ ఒక వైన్యము శిఖ్రుముగ పోవుచున్నది. విరోధముగనున్న తెగలగ్రామములను రెండువైపులనున్నారు. దుసోలులోనున్న ముఖ్యముగ తెగల వారిద్దరు లోబడిరి.

అబ్దులు కరీంగారికి

సాము ఆయుధములు వచ్చుట

ప్యారిస్ ఆగస్టు 18:—ఫ్రెంచి స్పెయినునా రెండువైపుల దివేసినను మొన్ననే అబ్దులుకరీంగారికి మానుష్యులు, మాండు గుండుసాముగి ఎక్కుట నుండి మో వచ్చెను.

రిఫుల తేదుకు ధనమునకుగూడ లోపములేదు. తగాయి దా ప్రారంభమైనపుడు అంగ్లాని యొకటి ఆయుధములను గొనితెచ్చెననియు ఈజిప్టు మాహ్మదీయులు ధనమును బంపిరినియు భారతమాహ్మదీయులుగూడ సామ్యు బంపిరినియు చెలియుచున్నది. ఇది చాల పెద్ద మొత్తము. విశ్వవ్యాప్తమయవచ్చును. ఆగస్టు నెలాఖరునకు ఫ్రెంచిసేన 100 పటాలము అగుననుచున్నారు. 72 పటాలములు రూపంక్తిలోనే యుండును మిగిలిన 28 పటాలములు మాంబలముగ నుంచబడునని ఈ కోడి ప్యారిస్ పత్రిక చెలుపుచున్నది.

జాం నెతిజీ తాతాగారు

భారతదేశ పారిశ్రామిక మేధావి

లండన్, ఆగస్టు 20:—27 కేదీని జాం నెతిజీ తాతాగారి శివలిచారిత్రిమును ఆస్పత్రు విశ్వవిద్యాలయ ముద్రణాలయము వారు ప్రకటించెదరు ఆస్పత్రు మ్యాకాలేజిలో పనిజేయుచున్న హోస్ గారు వ్రాసిరి ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమలను గూర్చి 1919 లో బొంబాయిలో నున్నపుడు ప్రజలుగారు వ్రాసిన దానినుండి వ్రాసిరి.

సర్ ప్యారిస్ రీసుగార్లను ఉపాధ్యక్షుని వ్రాసిరి:—తాతాగారికి రాజకీయములన్న అత్యంత ప్రీతి. కాని సంఘ సంస్కరణకర్తలు జేయుపని యొక్క మహిమను పూర్తిగ గ్రహించిరి. తనమాట్టుకు భారతీయుల ఆర్థికపునాదిని బలపరుచుటకు పూనుకొనిరి. ఆయన అవారముగ భారతదేశ ఆర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి అఖండముగ పనిజేసిరి.

ఇనుము, ఉక్కుపనుల, హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ యభివృద్ధికిని తన సామ్యునంతయు ధావోసెను. రెండుభూరిలో నెలకొల్పిన భారత ప్రకృతి శాస్త్ర ప్రతిష్ఠాపనునకు పెంపొంద జేయుటకు విస్తారము డబ్బును పెట్టబడి రెట్టిరి. కాని ఇదేమియు ఫలోన్ముఖరను గాంచక పూర్వమే ఆయన చనిపోయిరి. కాని ఆతని కొడుకులు, అనుచరులు ఆదుకొని ఆప్రతిష్ఠాపనులను గాపాడుకొనుచున్నారు. ఆయనపేరును నిలబెట్టుచున్నారు.

తాతాగారు అసాధారణ ప్రజ్ఞాపంతుడు వాఙ్మయమున్న అత్యంత ప్రేమ, పరవశ్రీతి. సాధారణుగ భాషలన్న ఆయన ఎక్కువ. ఇండియా చక్రములకు రబ్బగు పట్టాలను ప్రారంభించినది ఈతడే.

సిస్ మెగ్ గ్రాపును ప్రజేతిరెట్టినదికడే. మోటారు బండను ప్రారంభించిన ఆదిపురుషుడేకడే. భారతదేశ బావిభాగ్యవయమున ఎంతయొ విశ్వాసమున్నవాడు. భారత రాజకీయభివృద్ధికై ఎంతయొ ఎదురు జూచువారు. ఆంగ్ల భారతీయులను విభేదములను జూపుట ఇతనికి అసహ్యము. నిజముగ వంచి బ్రిటిషుపాలనమున నమ్మకమున్నవాడు. ఇంగ్లండు ప్రతినిధులను గాపాడు అధికార ముండవలెననువాడు.

తాతాగారు ప్రారంభించిన ముఖ్యముగ పనులన్నిటిని, ఆతని కొడుకులు పరివారము యభివృద్ధిజేసినారనుటకు నేటి పరికి ఆసంపుటమున చెలియజేసిరి. ఆయన యభిప్రాయము లన్నియు సరిగాయున్నవని చెలుచున్నది.

ఇంగ్లీషుచానలు ఈదుట

అమెరికను బాలిక వ్యర్థప్రయత్నము రాలగుట

క్రీఫ్ గ్రెగ్ నెడ్, ఆగస్టు 18:—ఇంగ్లీషు చానలులో ఈదుటకు మొదట ప్రయత్నమును నేటియుదయము 7-10 గంటలకు ప్రారంభించెను.

మొదటనే అతివడిగా ఈదుట ప్రారంభించెను. బోటులోనే గంటకు ఎగ్గుడుమైతలు ఈడెను. చుండుగనే అంతవడిగా ఈడిన అలసిపోవుట తలపించునని ఆమెను వారించిరి. తుదకు సముద్రముపాటు ఎక్కువగుటచే సముద్రమునకు ఎదురేగ లేక పోయెను. ఈత ప్రయత్నమును తునకు వదలుకొనెను.

నా పరిస్థితులు

బ్రిటిషు మత్తప్రచారకుల నైపుకర్ణోపుట

లండన్, ఆగస్టు 20:—బ్రిటిషు మత్తప్రచారకుల నైపుకర్ణోపుట దియుచున్నది. ఇందులో 50 గురు స్త్రీలున్నాగు. 6 వేలని పీస్ గొంగ లెత్తుకబోయిరి. పీరంబరిని చక్కగ నే గొంగ వావరించుచున్నారట. తేమముగ నేయున్నారు. పడినట చీనా మత్తప్రచారకుడు మవిలుగాను గూడ ఇందులో యుండిరి. డాక్టరు హనర్ గారు దొంగలశిబిరములోనున్నారు. పూవాహిసిక్ నదికి 40 మైళ్లదూరములోనున్నారు ఇతడు ఆరోగ్యముగ నేయున్నాడు. దొంగలు బాగగనే ఆవరించుచున్నాడు. నేనల్లలమును చుట్టవేసినవి.

ప్రభుత్వ సభ్యుని జంపుట

క్యాంటన్, ఆగస్టు 20:—క్యాంటన్ ప్రభుత్వములో పోలిస్టు సభ్యుడుగనున్న లయోవంగహాయి అను నాతని నిన్నటిరాత్రి జంపిరి.

ఒడంబడిక

ఆగస్టు 20:—చీనా వర్తకసంఘమువారును, జపాను నౌకాసంఘమువారును ఒడంబడికను జేసికొనిరి. చీనా నావికులు జపాను ఓడలలో పనిజేసెదరు. ఇటీవల ప్రత్తిమిల్లు పరిష్కారమువలెనే ఒడంబడికను జేసికొనిరి. సమ్మెదారుల జీతములు హెచ్చుజేయబడవు. సమ్మెకాలములో జీతములు ముట్టువు. కాని కొన్ని సమపాయములు జూపబడును.

ఆఫ్ఘెలియా నావికుల సమ్మె

సిమ్లా, ఆగస్టు 20:—1000 నావికులు, పెక్కా మున్నువారందరను సమావేశమై వేసములను తగ్గించుటకు అసమ్మతిని చెలుపుచు సమ్మెగట్టుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అధినివేతపుటోడల సిబ్బందినిగూడ రేపు నిషేధించెను.

ప్యారిస్ దురంతము

కమ్యూనిస్టుల నరకస్తుజేయుట

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—బల్గేరియను కమ్యూనిస్టుల బసలను పోలీసువారు పరిశోధించి 12 గురిని అరెస్టుజేసిరి. బల్గేరియా రాజకీయోగ్యులను కొట్టినవారిలో వీరుగూడ ఉన్నారని బట్టుకొనిరి.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణము

తీర్పు ప్రయత్నములు

ప్ర్యాంకో ఇటలీ ఆతురత

లండన్, ఆగస్టు 20:—సోమవారము కెయిలో పర్షిలు గారు సమావేశగుటచే బెల్జియం అనెరిను ఋణసమస్య ప్రాముఖ్యతను సహించెను.

యునైటెడ్ స్టేట్సుకు ప్రోత్సాహము, బెల్జియము వారియవలసిన ఋణమును దీర్చుచున్నారాగాని ప్రోత్సాహము కీయవలసినవారెవరును ఇచ్చుటలేదని చెర్చిలుగాకనిరి.

ప్రాంసు ఆతురత

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—బెల్జియం ఋణ పరిష్కారమువలన ప్ర్యాంకో అమెరికను పరిస్థితులగు దుబుడుననుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటను ఒప్పుకొన్న షరతులకు సమానముగ నుండుటగాని ఆవగ్గర దగ్గరగనుండుననిగాని ప్రాంసుపై విధించిన షరతులుండునని భయపడుచున్నారు.

ఇటలీలో యభిప్రాయము

రోము, ఆగస్టు 21:—బెల్జియముకు చాల గడువిచ్చినందులకు అందరును సంతృప్తులైరి. ఇటలీ షరతులు బెల్జియంవరకు కంటే ఎక్కువ లాభముగనుండవలెననుచున్నారు.

ఇటలీ అమెరికా కీయవలసిన ఋణవిషయమై ఆర్థికమంత్రి వాషింగ్టనులోనున్న ఇటలీమంత్రితో మాట్లాడెను.

బెల్జియం పత్రికల సంతృప్తి

బ్రుసెల్సు, ఆగస్టు 20:—యునైటెడ్ స్టేట్సుతో జేసికొన్న ఒడంబడికను పార్లమెంటు ఒప్పుకొన్నచో దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు కలవరము జెందునని జాతీయ పత్రికయగు లానేషను బెల్జియం వాకొనుచున్నయది.

ఇంతకంటే మంచి ఒడంబడిక యుండనని ప్రభుత్వపత్రిక లనుచున్నది.

న్యాయార్థ - పత్రికాభిప్రాయములు

న్యాయార్థ, ఆగస్టు 20:—దేశీయం వరకులను ఇతరులకు వర్తింపజేసిన ప్రమాదముగల్గునని వార్తాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

లండన్ ఆగస్టు 18:—దేశీయం అమెరికను ఋణాధారములను ప్రాంతం జాగ్రత్త కనిపెట్టి జూచుచున్నది. చాల భయపడుచున్నది. నిరాశ జెందుచున్నట్లున్నది. అమెరికను ప్రభుత్వవైఖరి పరాకుల కర్తవ్యమగుచున్నది.

అమెరికాలో పన్నుల భారమును తగ్గించుటకు అమెరికను ప్రభుత్వమువారు ఇంత పట్టుదలగ తివక్తియవలసిన అప్పును దీర్చవలెననుటకు కారణమని రీటెంపుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

ప్రాచీనమైన క్రైస్తవ మహాసభ

స్టాక్ హోం, ఆగస్టు 20:—ప్రాచీనమైన మహాసభ స్టాక్ హోం లో సమావేశమైనది. ఒక్క రష్యన్ నుండి తప్ప ప్రాంతం ప్రతినిధులు పూర్వచారపరాయణులు 600 ప్రతినిధులు వచ్చిరి. జాతీయ మండలమున రాజు ఈసభను ధరించెను.

జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మిక కాన్ఫరెన్సు

ఎన్. ఎమ్. జోషిగారి స్టేటుమెంటు

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:—జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మిక కాన్ఫరెన్సునుండి నేడు దిరిగి బొంబాయికి వచ్చిన భారత కాసన సభ్యుడగు ఎన్. ఎమ్. జోషిగారిని పత్రికా విలేజిరి సందర్శించగా కాన్ఫరెన్సునందు గావించబడిన తీర్మానములను పునర్విమర్శించి గావించుచు యాదిగన ఒకరింపబడిన స్టేటుమెంటు నిచ్చెను:—పరిశ్రమలందు కార్మికులకు వాటిల్లు ఆపదల, వృత్తిచే గలుగు రోగముల విషయమై కార్మికులకు ముజరా సీయ వలసిన ధనమును గురించి ముఖ్యముగ చర్చ జరిగెను. వెనుకబడి యున్న దేశముల కవకాశముల నీయుటకు యిందువిషయమై అంతర్జాతీయ పరిణామము చాల తక్కువగ నిర్ణయింపబడెను. ఈయన జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మిక కాన్ఫరెన్సునుండి వచ్చి యున్న దేశము లుపయోగించుకొనక పోవుటచే వారు వెనుకబడియుండుటయేగాక ముందుకు బోవు అభివృద్ధి పథమున బోవుచున్న దేశములకు ఆపదల గలుగ జేయుచు విదేశ కార్మికులకుగూడ ఆపదలయందు నీయ బడు గు న ము యె డ దేశ భేద ము నా ప అడరాదని మరెయొక ఒడంబడిక కాన్ఫరెన్సునందు అంగీకరింపబడెను. కొన్ని నియమములపై రాత్రులందు రొట్టెలు మొదలగు పదార్థములను దయచేయు కర్మాగారములందు బనిచేయుట నిషేధింపబడెను. గనులపరిశ్రమయందలి పరిశ్రమలను గురించి విప్రులముగ సమాచారమును సేకరించవలయునని అంతర్జాతీయకార్మికాలయమును గోరుచు నరీ నాల్గు తీర్మానము లంగీకరింపబడెను. నాల్గోతీర్మానములలో వెంటజోషిగారు ప్రతిపాదించిరి. అసియాఖండమునందీ దేశములలోని కార్మికుల పరిస్థితులను విచారించవలయుననియు, అందుకొరకు లిఖితపూర్వకముగనున్న లెక్కలను బరిశీలించవలయుననియు జోషిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈతీర్మానమును యిండియా ద్వారతన ప్రతినిధి ప్రతిఘటించుటచే భారతదేశమందలి కార్మిక పరిస్థితులు అంతర్జాతీయసంఘము విచారణాధాటికి ఆగజాలవని కాన్ఫరెన్సునందలి సభ్యులకు అనుమానము గలిగెను. తుదకు తీర్మానము సవరణ చేయబడి అంగీకరింపబడెను. తన్ను గురించి భారతదేశ ప్రతినిధి రిపోర్టులందు దురభిప్రాయముగ వ్రాసెనని జోషిగారికి అనుమానము లుపయించెను. ఈరిపోర్టులు రహస్యమైనవి. అవి ప్రచురింపబడలేదు. ఒడంబడికను అంగీకరించిన ప్రాంతాలేలు ప్రభుత్వములు దానిని అనుసరింప దెట్లు జెట్టుచున్నారో యను అంశమును గురించి జోషిగారు అడిగిరి. కార్మికులు బనిజేయవలసిన కాలమును ఒడంబడికను జపాను అంగీకరింపకపోవుటను, రాత్రులందు స్త్రీలను పనిచేయించుటను గురించి కాన్ఫరెన్సునందు జోషిగారి మూలమున ఆలోచనకు దేబడెను. జపాను ద్వారతన ప్రతినిధి యగు మెయేదాగారు కార్మికులు పనిచేయవలసిన కాల నిర్ణయమును గురించిన ఒడంబడికను జపాను ప్రభుత్వ మంగీకరించుననియు అందులకు మరికొంత వ్యవధి నీయవలయుననియు గోరెను. కాన్ఫరెన్సు గవర్నరు సంఘమునందు కాత్వత్తపు సభ్యత్వమును నొందగలిగిన షోలాయా కర్మాగార పాటికి విరమించుట బాగుగ నుండునని జోషిగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

చైనాలో బ్రిటిషువారి విధానము

బర్మాండు రస్సెలు

చైనాపరిస్థితులు నానాటికి విషమముగ పరిణమించుచున్నవి. బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయమువారి అభిప్రాయములు తెలుపుచు లండన్ టైముస్ పత్రిక జూలై 11 వ తేదిన ఒక పెద్ద సంపాదకీయ వ్యాసమును ప్రకటించెను. అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో ప్రభుత్వము చైనాసమస్యయే ముఖ్యమైనదనియు, ఇతరదేశములలో కలిసి విదేశీయాల హక్కులను సాపేచుకొను విషయమై గట్టిగ ప్రయత్నించుట ఆసరమనియు ఈవ్యాసమునందు నూచింపబడెను.

పసిఫిక్ మహాసముద్రమున బ్రిటిషువారి అధికారము బలము గట్టిపరచుకొనుట అవసరమని చైనాపరిస్థితులు నిరూపించుచున్నట్లుగూడ ఈవ్యాసమునందు వ్రాయబడెను. ఈమాటలవల్ల బ్రిటను మంత్రినగ్గమువారు రష్యతోను చైనాతోను యుద్ధమునకు పూనుకొన సంకల్పించుకొనుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇది కేవలము వివాదకరమగువిధాన మని నా అభిప్రాయము. చైనాయందలి బ్రిటిషు వ్యాపారమునకు నష్టము కలుగును.

చైనావారిపై చర్య తీసికొనవలయుననిన ఇంగ్లాండు ప్రాప్సు, జపాను, అమెరికావారు కలిసి పనిచేసినగాని లాభ ముండదు. బ్రిటిషువారే స్వతంత్రించి చైనాపై కయ్యమునకు పూనుకొనిన అమెరికా ప్రాప్సుదేశములు తటస్థముగ నుండును. చైనాయందు బ్రిటిషువారి కాధికారము వీర్యడుట తనకు నష్టప్రదమగుటచే జపానువారు చైనావారికి సహాయము చేయవచ్చును. వాషింగ్టను మహాసభ పూర్వమే బ్రిటను జపానుదేశముల సందర్శి బలపరచుకొని యుండుట ఉచితముగ నుండెడిది. కాని వాషింగ్టనుమహాసభ జరిగినది మొదలు అమెరికా ఇంగ్లాండు మైత్రిని బలపరచుటకై ప్రయత్నములు అధికముగ జరుగుచున్నవి. అమెరికావారిలో మైత్రి కాత్వత్తముగ నుండవలయుననిన చైనాపట్ల సామ్రాజ్యవాంఛను సంపూర్ణముగ వదలుకొనవలయును. సింగపూరునందు నాకాశయము శేర్షరచుకొనుటకై మనము ప్రయత్నించు నంతకాలము జపాను విశ్వాసమును పొందజాలము చైనావిషయములందు జపానువారు రష్యతో సంప్రతించి పనిచేయుచున్నారే గాని బ్రిటిషు వారితో సంప్రతించుట లేదను విషయమును గుర్తెగవలయును. ఇతను చైనావారికి అన్నివిధముల తోడ్పడుటకు రషీగు ప్రభుత్వము వారు సంసిద్ధులై యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో చైనావారితో బ్రిటిషువారు యుద్ధమునకు పూనుకొనుట ఎంతమాత్రము లాభకరముగ నుండదు. అంతేకాక పీకింగు నగరమును బ్రిటిషువారు స్వాధీనపరచుకొని ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీసినను రాష్ట్రముల వారు స్వతంత్రులై యుండుటచే బ్రిటిషువారిని తిరస్కరింపవచ్చును. సైనికబలముతో చైనావారిని జయించుట అసాధ్యము. కావున చైనాసమస్యను పరిష్కరించుటకు సైనికబలము నిష్ప్రయోజనమైనది.

అయినను ఈ సమస్యను పరిష్కరించుట ఎట్లు? ఇందులకు రెండువిషయములను గురించి ఆలోచించవలెను. (1) హెంగ్ అల్లరులు (2) విదేశీయులకున్న ప్రత్యేక హక్కులు.

హెంగ్ అల్లరులవిషయమై కొంత పరిశీలించెదము. పోలీసుస్టేషను ఎదుట నిరాయుధులగు చైనావారిగుంపు కూడియుండిరి. తుపాకులు పేల్చబడునని వారికి తెలుపబడలేదు. ఇంగ్లీషు బావలో ఉత్తరువు ఇవ్వబడెను. గుంపుకూడినవారికి ఇంగ్లీషు తెలియదు. తుపాకులు కాల్పుట ప్రారంభమయ్యెను. గుంపు పారిపోవ ప్రయత్నించెను. కాని తుపాకిగుండ్లవల్ల పలువురు చచ్చిపోయిరి. పీల్టో తుపాకిగుండ్లు తగులుటచే మరణించిన వారనేకులుండిరి. అనగా ప్రజలు పారిపోవ యత్నించుచుండ తుపాకులు కాల్పుబడెనని స్పష్టమగుచున్నది. దాదాపు 70 మంది మరణించిరి. 70 మందికి గాయములు తగిలెను. ఈ విషయమై మాట్లాడిన విదేశీయులందరు, కడమ బ్రిటిషు మిషనరీలుగూడ ఇంగ్లీషువారి చర్యను తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఈవిషయమై విచారణ సలిపిన కమిషనువారు హెంగ్ మునిసిపలు కౌన్సిలు అధ్యక్షుని చర్యను ఖండించి బ్రిటిషు పోలీసు ఫోర్సు ప్రధానోద్యోగిని డిస్మిస్ చేయవలయునని నిర్ణయించిరి. ఈ చర్యవల్ల చైనాయందు గొప్పసంచలనము కలిగెను. చైనాయందలి అన్నిక్షులవారు కలసిపోయిరి. చైనాయందేశాక ప్రపంచమునందే బ్రిటిషువారికి పరువుప్రతిష్ఠ నిచ్చియుండవలయునని బ్రిటిషుపోలీసువారిచర్యను పరిశీలించుట కొకవ్యాయ విచారణసంఘము శేర్షరచి వారినిర్ణయము ననుసరించి శేర్షకులను తగువిధమున శిక్షించుట అవసరము. ఒక ఉద్యోగి అనవ

సరముగ త్వరపడి పలువుర ప్రాణములకు అపాయము కలుగజేసెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి అధికారి ప్రవర్తనమును పరిశీలించి తగుశిక్షనిధింపవచ్చు అధికారిలో హాలు ప్రభుత్వమువారు కూడ శేర్షకులగుచున్నారు.

బోల్షివీకుల చైనాలో కుట్ర చేయుచున్నారను నవంతులు అధికముగనున్నవి. కాని కమ్యూనిస్టుసిద్ధాంతములకు చైనాయందు ధేమ లేదను విషయమును గుర్తెగవలెను. పాశ్చాత్యుల దౌర్జన్యమును అసియాఖండమున అంతముందింపవలయు నని బోల్షివీకులు కోరుచున్నారు. కాని హెంగ్ పాత్యుల అనంతరము చైనాయందు దేర్పడిన సంచలనమునకు బోల్షివీకుల ఉద్యమమునకు ఎట్టి సంబంధము లేదు.

కాని చైనావారు బ్రిటిషువారిపట్లనే ద్వేషమునుపొందుటకు కారణమేమని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఇతరదేశములవారుగూడ చైనాదుష్ప్రీతికి కారకులుగనున్నారుకదా! ఇందులకు కారణమేమనిన హెంగ్ సెటిల్మెంటును నిజముగ పరిపాలించువారు బ్రిటిషువారు హెంగ్ మునిసిపలుసంఘము విదేశీయులగు రేలు పేయరుల ప్రతినిధులతో మాడియున్నది. చైనావారు పన్నుకట్టుచున్నారేగాని వారికి వోట్లు ఇచ్చు అధికారములేదు. ఈమునిసిపాలిటీసంఘమున రిరుబ్రిటిషు ప్రతినిధులు ఇరువురు అమెరికను ప్రతినిధులు ఒకజపానీసు ప్రతినిధి సభ్యులుగ నున్నారు. ఈ సెటిల్మెంటును పరిపాలించునది ఈమునిసిపలుసంఘమే. పరిపాలనము జరుపు ప్రధానోద్యోగి అంగ్లేయుడు. కావున సెటిల్మెంటునందు జరుగు దౌర్జన్యమునకు బ్రిటిషువారే కారకులని చెప్పబడుచుండును.

చైనావారిలో గొప్పవిద్యవంతు లగువారు, బోల్షివీకు కుట్రలతో ఎట్టి సంబంధము లేనివారు 'చైనాదుష్ప్రీతి' అను చిన్న పుస్తకమును ప్రకటించియున్నారు. ఈపుస్తకము చదివిన చైనావారి అభిప్రాయములు స్పష్టముగ తెలియును.

చైనావారిపు రేట్లను సవరించు విషయమై వాషింగ్టను మహాసభవారు ప్రయత్నించిరి. ఇందులకు బ్రిటిషువారు అంగీకరిండుట ఉచితము. అమెరికావారు చైనాపట్ల ఏవిధమున ప్రవర్తించుచున్నారో అట్లే బ్రిటిషువారు కూడ తమ చైనా విధానమును నిర్ణయించుకొనుట శ్రేయస్కరము. ఇతర అంగ్లేయ రాజ్యములకున్న అమెరికావారు చైనాపట్ల దౌర్జన్యమును సానుభూతిని ప్రకటించుచున్నారు. అమెరికావారివలెనే బ్రిటిషువారు కూడ చైనాపట్ల సానుభూతిచూపిన చైనా బ్రిటిషువారికి కొంత గౌరవము ప్రతిష్ఠ వీర్చును. అమెరికావారితో మైత్రికూడ బలపడును.

మరియొకవిషయము చైనా పరిస్థితుల ననుసరించి బ్రిటిషువారు రుషీయాతో యుద్ధమునకు పూనుకొనుటచే గొప్ప ఇబ్బందు లేర్పడును. లేబరు పక్షమువారు ఈయుద్ధము సంతోషాత్రము అంగీకరింపరు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తప్పక ఓడిపోగలరు. ఇట్టివిపరీతపరిస్థితి లేర్పడిన భారతదేశపు ఆందోళనమునకు బలమేర్పడును. సామ్రాజ్యమునకు అవమానమే గాక మోసముకూడ వాటిల్లవచ్చును. ఇంగ్లాండునందే విప్లవము జరుగవచ్చును. యుద్ధమునకు ముందు మన కన్నంత బలము ప్రతిష్ఠ ఇవ్వకు లేదను విషయమును ప్రభుత్వమువారు గుర్తెగుట అవసరము. కావున నాగరిక ప్రపంచపు సానుభూతిని కోల్పోవు విధమున మనము ప్రవర్తించ గూడదు. ధర్మాధర్మవిచక్షణ యిట్లుండ సామ్రాజ్యరక్షణమునకే చైనావారితో కయ్యమునకు గడంగుట ఆత్మవివాదనగరగ పరిణమించగలదు. (నేషనుపత్రిక.)

ట్రయినింగు విద్యార్థులు-నిక్కరులు రాజమహేంద్రవరము

మాపట్టణమునందలి విద్యార్థులలో కొంత ఆందోళన జరుగుచున్నది. ట్రయినింగుకాలేజీలో చదువుచున్న ట్రయినింగువిద్యార్థులను డ్రెస్సుకానులకు వచ్చునపుడు కాకినిక్కురులను వేసికొని రావలసివడిగా యామోపాధ్యాయులు బలవంతపెట్టుచున్నారు. ట్రయినింగువిద్యార్థులు మామూలువిద్యార్థులకారు. పదాన్వయ పెద్దవారు. ఇంతవరకు ఉద్యోగములచేయుచు ట్రయినింగునకు వచ్చినవారు. ఇట్టివారిని నిక్కరుల ధరించమని బలవంతపెట్టుట సమంజసముకాదు మనదేశ ఆచారమునకు విరుద్ధము. ఈసంగతిలన్నిటిని ప్రిసిసిపాల్ గారిలో విద్యార్థులు మొరపెట్టుకొనగా ప్రయోజనము లేకపోయెనట! సెప్టెంబరు ఒకటవతారీకు నుండి ట్రయినింగు విద్యార్థులెల్లరు నిక్కరులలో రానిచో డ్రెస్సుకానులకు రానివ్వరట! విద్యాసంబంధముగ రూల్సునకుగూడ యానిక్కురుల ఆర్డరు వ్యతిరేకమని తెలియవచ్చుచున్నది. ఇప్పటికైనను ప్రిసిసిపాల్ సుబమణ్యయ్యగారు విద్యార్థులలోనున్న కలహమును, ఆందోళనను గ్రహించి యాక్రొత్త ఆర్డరును రద్దుచేయుగరని నమ్ముచున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి)

కల్యాణదుర్గం (ఒకవిలేఖరి)

కల్యాణదుర్గం కాల్వగేటు సంఘమువారి ఆహ్వానప్రకారము 15-8-25 న తేదీ అనంతపురంనుండి క్రీస్తుగారు ముబ్బరాజుగారు సరుదొంచిరి. ఆదివ సాయంత్రము 6 గంటలకు మహా కల్యాణాంధీ దుకాణ సమీపమున బహిరంగోపన్యాసమున ప్రార్థనతోడను, టుమలకాద్యారా పాదములకు తేలుపబడెను. అనేకమంది సభకరులొచ్చిరి. రెండు గంటలకాలము సహజ యనగళ వాగాటతో వ్యవసర సుఖమైన తైలతో సభికుల హృదయము నాటునట్లు పురాజ్యమే శిరస్యము అను విషయమును గురించి గంభీరముగా క్రీస్తుబ్రాహ్మ పంతులుగారు పరిచిరి.

16 వ తేదీ శనివారము మహానాడమొనగిరి. మొదటి దినమునకు పురజనులు గుంపులుగా వచ్చియుండిరి. ఆనాడు పురాజ్యమునకు చులాధారము. గ్రామ పునర్నిర్మాణమును కొన విషయమును గురించియు, ఖద్దరుధారణము స్వరాజ్యమును ముఖ్యమనియు యింకను అనేకవిషయముల గురించి గంభీర సన్యాసమొనగిరి. పాదలలో యొక్కవ యుత్సాహము చరిగినది. మూడవనాడు ఐదాగ్ధులకు హితోపదేశమును చేరి.

కాకినాడ (ఒకవిలేఖరి)

ది 15-8-1925 సంచిక తేదీని కాకినాడ గవర్న మెంటు కా పాఠశాలయందు నిర్బంధ ఉచితవిద్య, ప్రాథమిక పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టుటను గురించి చర్చించుటకు సభ జరిగెను. కాకినాడ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఉప ఛాయలును, నాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయులును సుమారు 100 మంది సభకు హాజరైరి. మ-రా-శ్రీ చల్లా సుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు అధ్యక్షులుగా కొరబడిరి గాని తేలి వారు రాసంధున తాత్కాలికముగ కాకినాడ మ్యునిసిపల్ అంధు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుల సంఘ సెక్రటరీ మ-రా-శ్రీ చాగంటి బాపిరాజుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ సందర్భమున రెండు విషయములు చర్చించబడినవి. మొదటిది నిర్బంధ ఉచితవిద్య నాలుగు సం॥ రములో? అయిదు సం॥ రములో? అనునది. రెండవది కష్టప్రగ్ధ ఎల్ మెంటరీ స్కూలులు ఉంటే మేలా? ఇకకష్టమీట పెండ్లీస్కూలులు ఉంటే మేలా? నది. ఇందు మొదటిదకు నిర్బంధ ఉచితవిద్యను గురించి అయిదు సం॥ రములే లియుండునను తీర్మానమును మ-రా-శ్రీ కె.చెర్ల సూర్యనారాయణ గారు రుపపాదించిరి. దానిని మ-రా-శ్రీ రెండవది బులెయ్యగారు సెకండుసారి విచారణ ఉపాధ్యాయులందరును ఏకగ్రీవముగ సంగీరిరి-28

రెండవదకు విషయమును గురించి కష్టప్రగ్ధ ఎల్ మెంటరీ స్కూలులు ఉంటే మేలా? ఉచితముగ నువన్యసింపమను సవరణ తీర్మానమును గాడిచెర్ల సూర్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి అంతర్వాసమును మ-రా-శ్రీ బ్రి కొట్ల క్షాములకామశ్రీ గారు, మ-రా-శ్రీ మల్లాది సత్యనారాయణగారును బలపరచగా ఉపాధ్యాయసంఘ మంతయు యేకగ్రీవముగ సంగీకరించెను. సభ కరతాళధ్వనలతో ముగింపబడెను.

గుంటూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కోడూరివారి కేసు

ఈ కేసునందు కొంతకాలముక్రింద యొక్కవ వాదావిడిచి చివరకు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును చార్జి చేయకనే యింకను విడుదలచేసిరి. కాని ఫిర్యాది మరల డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద రివిజనుకు పెట్టిరి. ఉభయపక్షముల వాదనలు వినిపించు కేసు తీర్పుకు నాయుదా వేయబడెను.

కొత్తపేట కూసీకేసు

ఈ కేసులో గుంటిమెడ శేషగిరిరావు చెలపతిరావు కను ఇరువురు బ్రాహ్మణ సోదరులు తమ అన్నగారి అల్లుడిని అమ్మచే బజారులో పారవేసిరిని సేరాలోపలా చేయబడి సెషన్స్ కోర్టులో పూర్తిచారణ జరిగి మద్దయిలు నిర్దోషులని తీర్పు చేయబడిరి.

నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డు కేసు

ఇందు రెండు వేరు వేరు కేసులు గలవు. ఒక కేసుని యందు నరసరావుపేటలో ఒకరు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును పాడ్డు సామయ్యను మద్దయిలుగా నున్నారు. ఇంకొక కేసులో ప్రెసిడెంటు గారును పాడ్డు సామయ్యను మద్దయిలుగా నున్నారు. ప్రెసిడెంటు వైసు ప్రెసిడెంటు తిరువురును మోసబదులకు కమ్మ ప్రముఖులు తాలూకాబోర్డు సామయ్య అమరసినియు తప్పకుండా తేలులు చూపించిరియు మొద

లను సేరము లాలోపింపబడెను. ప్రెసిడెంటుగారి తరపున అన్నరాజు శివాపతిగారి కుమారులు నీలంరాజు చెలపతిరావు గారు ను నా దిం చు చు న్నారు. పెషన్సు కోర్టు లో విచారణ దాదాపు ముగిసినది. తీర్పు ఇంకను వెళ్ళలేదు. ఫోన్ జర్నల్ కేసు

ఈ కేసులో గుంటూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారును మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు వారి సోదరుడు శేషగిరి రావుగారు ఇంకా 10, 12, మద్దయిలుగా నున్నారనియు, మల్లెల సోదరులు మరొకరినందు బామినుపై విడుదల చేయబడి రనియు పాఠకుల కిదివరకే తెలియును.

ఈ కేసులో ఇంతవరకు విచారణ ప్రారంభము కాలేదు. తడతడము యేదో యొక ఆటంకము వచ్చి మరల వాయిదా పడుచున్నది. ఆటంక వాయిదా మొన్నటి 17 వ తారీఖుకు విచారణ నిశ్చయించబడెను. ఆనాడు మద్దయిలలో నొకరను పణిపాణి శివరామయ్య తరపున అంకమృనాయకుగారు బ్రాహ్మణ డిటేషన్ పెట్టిరి. తత్ఫలితముగా మరల వాయిదా వేయబడినది.

నిమ్మజాతుల విమోచనము

అబుల్లుజ సత్యాగ్రహాల విజయము

పూర్వాచార పరాయణుల ఆర్భాటము

కొచ్చి, ఆగస్టు 21:— హిందూసంఘమందు పంతులు లని పిలువబడు నిమ్మజాతులు నిరభ్యంతరముగ అబుల్ పు జదేవాలయము నలుచుట్టునుగల కోడెను ఉపయోగించుకొనుట కు గవర్న మెంటు అనుజ్ఞ యిచ్చెను. సంస్థానమంశలి తక్కినకోడె ను వీరు ఉపయోగించుకొనుట కనుజ్ఞ యిచ్చుటకు దొరజన మలోచించుచున్నది.

దొరతనముయొక్క చర్యను ఆక్షేపించు స్థానిక పూర్వాచారపరాయణులు వహార జీ రీజెంటుగారికి లింఠినంపిరి. మున్దరు పూజారులు ప ని మా ను కొని రి. దేని స్వం కమీషనరు నీలకంఠం గారు ఒక పూజారికి సన్మజ్జెప్పి పూజాపునస్సాగ్రములను జరుగునట్లు ఏర్పరచెమిగి లిన యిద్దరుపూజారులు గ్రామము విడిచివెళ్ళిపోయిరి. వెళ్ళిపోయిన వారి స్థానే వారి యిద్దరు తొలియులు నియమింపబడిరి.

అధికారుల మకాం

పోలీసు అఫ్ఫిస్ లోను చూపరించెండ్లెంటు మొదటి తర గతి మేజిస్ట్రేటు అను అండిపిల్లే దేవప్పం కమీషనరు కంఠల అయ్యగారుగూ అబుల్ పురలో దొరతనపు టు త్రువుపుకా రముగ మకాం చేసి ఉన్నారు. (అ. ప్రె.)

జినివా అంతర్జాతీయ

శిశుక్షేమసభ

బొంబాయి గవర్న మెంటు ప్రతినిధి

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:— జినివా నగర 1928 ఆగస్టు 24 తేదీన జరుగనున్న అంతర్జాతీయ శిశుక్షేమసభకు బొంబాయి వైద్యకాఖోద్యోగిని ఎఫ్. ఎ. షికార్ గారిని ప్రతినిధిగ బొంబాయి ప్రభుత్వము నియమించెను (అ. ప్రె.)

ఇసనోఫెలిని (Esanotele) పుచ్చకొని,

మలేరియా (Malaria) అందుచే గుఱున ఆహాయము

అందుచే గుఱున ఆహాయము నుండి తప్పించుకొనుడు.

ఇది మలేరియాకు గొప్ప సిద్ధాపదము, రాసీయక ఆటంకపరచును.

రాసీయక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్ర వంతున సేవించిన చాలును.

బిడ్డలకు ఇసనాఫెలినాను వాడుడు.

ఇదే మాదిరిగా ముందు బొషధములను చూచి మోసపోకుడు.

కెమిస్టు లందరినద్దను దొరకును. లేక ఈ దిగువ వినిసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs Gorio, Ltd., P. O. Box No. 153, Bombay

డి. యల్. రాయనాటక రత్న ములు

దుర్గాదాసు— సీనియర్ ప్రవర్తింపబడి ఆంధ్రుల హృదయము కొల్లకొనిన నాటపరాజ మిడియే. తెలుగులో నిట్టి నాటకరాజము వేరొకటిలేదు. రుప్ 1—4—0

మేవాడుపతనము— ఇదియు నట్టిదియే రుప్ 1—4—0

కాళిదాస భవభూతులు— నాటకములగూర్చిన చక్కని విమర్శనము రుప్ 1—0—0 ఆంధ్రరత్నాకరము. గుడివాడ, కృష్ణా

గుత్తిఅదనపు పోలీసుదళము

కోర్కీగారి వ్యక్తిమామణము

(8)

డి. బి. కేశవశెట్టిగారి రిటలు ప్రాయశఃపాదు :-

కోర్కీగారు తమ నివేదికయం దింకను యిటులవ్రాసెరి: "అయన చేసినపనులలో మరెయొక విషయమునుగూర్చి గట్టిగ జెప్పవలసియున్నది. చిన్నారప్పరెడ్డి చేసినదోషము మరెయొపు రజనుడును అనుభవం అర్హతని హక్కులను అధికారములను తనకున్నటుల విట్టిపడుచుండెననియే నాకు తెలిసెను. కేశవశెట్టి గారు మరెయొక విధమున ప్రభుత్వయంత్రము కూలద్రోయుటకు ప్రయత్నించి మరెంత దుష్కృతి తమలు గలుగజేయ జూచెను. అయనచైఖరి యంతయును అయన యెవరి పక్షమును వహించి పనిజేయుచుండెనో వారు చేసిన అన్యాయపు పనులలో గానించెనన్న అతిశయోక్తి గానేరదు."

"బైటికివచ్చి బహిరంగముగ జెప్పనివ్వములేనివారు రహస్యముగ నాలో కేశవశెట్టిగారు సబ్ మేజిస్ట్రేటును, క్రింది ఉద్యోగులనును, దుర్గావలూడి అందరును దూషించునటులజేసిరి చెప్పిరి. తానున్న హోదాపట్టు జూరుకొని అయన తనకడ్డము వచ్చు ఉద్యోగులందరను భయపెట్టుచుండు నని నాకు నమ్మకము గల్గినది."

9. "అయనయే తనకు ఒక పెద్ద అధికారి వ్రాసెనన్నయు తరమును నా చేతులలో బెట్టెను. ఆ లేఖ నాకు రహస్యముగ జూపుటవలన అది వ్రాసిన అఫీసరుపేరు బెటబెట్టుటగాని అలేఖ వ్రాసిన పరిస్థితులను తెల్పుటగాని న్యాయమని నేను దలంపను. ఈపరిస్థితులును ఆ లేఖభావమును జూడ నేను చెల్లిన ఆర్థిప్రాయములనే ధ్రువపరుచుచుండెనని మాత్రము గట్టిగ జెప్పగలను."

కోర్కీగారు రాంగేయులు; అయన ప్రయోగించు ఆంగ్ల పదముల అర్థమును ప్రాముఖ్యమును అయనకు తెలిసియుండును. అయన జిజ్ఞాస అగుటచేత ముద్దాయి లేనపుడు దీసికొన్న సాక్ష్యమునిలవను గుర్తింకయుండవలెను. ముద్దాయిలు ఎదుటబడి తమ కథను తెలుపకుండ యిదివరలో నేరము జేసినవానినైన శిక్షింపనేరదు. తనను నమ్మినవానికిగాక మరియొకరికి హానిగలుగజేయునపుడు దానిని బయట బెట్టుగూడదని అయన పెద్ద మనుష్యుడై తెలిసికొనియుండవలసివది.

కోర్కీగారు తమ నివేదికలో వైన చెల్లిన మూడు ప్యారాలలోను ఈ మార్గము లందు తమకు గల సామర్థ్యములను తెల్పియుండిరి.

చిన్నారప్పరెడ్డి అనవసరముగ లేనియధికారమునంతను చలాయించెనని రెవిన్యూమేజిస్ట్రేరియలు సాక్షులు గావించిన ఆ హాజరునియును కోర్కీగారే లేవని కొట్టికొట్టిరి. (అయన నివేదికము 9 వ పేరావే జూడుడు.)

అయన మంచి ధైర్యవంతుడనియు పోల్కాడగలడనియు గూడ కోర్కీగారు చెప్పిరి. చిన్నారప్పరెడ్డి తనప్రామాణ్యమును ప్రదనముగనున్నట్లునటించినన్ను తనపక్షమునకు మారునటుల జేయ ప్రయత్నించెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు చెప్పినమాటలను నేను ఖండించినపుడు కోర్కీగారు చిన్నారప్పరెడ్డియిదివరకు గల్గిన అనుభవములను బట్టి భయపడుట న్యాయము గావచ్చునని చె తెల్పిరి.

అయితే కోర్కీగారు అట్టిధైర్యముగల్గి చిత్రకుడితోనున్న మనుష్యుడు తనకు లేనిపోని హక్కులుగల్గి విట్టిపడుచున్నాడో ప్రభుత్వమువారికి తెలియుండలేదు.

చింతలచెరువు దొమ్మికిములో చిన్నారప్పరెడ్డి పక్షమున అయనచేసినసత్కార్యములను గూర్చి సాక్ష్యము తెల్సినపుడు మేజిస్ట్రేటు ఈపేంద్రప్రాయుగారు ఫిర్యాదిపక్షమువారు అయన నడత చాలచెడ్డదని రుజువుజేయుట హక్కు గల్గియుండునని చెప్పి 9. అయన దుశ్చారిత్రుడని రుజువుజేయుట కొకనిదర్శనమైన జాపవలసినదని ప్రతిపాదుట సహజమేసిరి. అప్పుడు పల్లికప్రాసికూటరు 'యిట్లు సహజమేసినను సాక్ష్యమెవరిని చెప్పునుజ్జేత్యములేదని తెల్పెను. జిల్లామేజిస్ట్రేటు తన యిష్టము వచ్చి స'ల అతనిని రుద్దని జేయదలంచెను. కాని నెవనుజ్జేత్య, జ్యూర్స్, మోక్షగూడ అయనలో నేరమేమియును లేదనివదలివేసిరి.

ఈచిన్నారప్పరెడ్డి యంతటిమిత్రిని ఇట్లుండించినచు మృతియులు గల్గునని యనుటలో కోర్కీగారి జిల్లాఅధికారుల నుండియే సంగతులన్నియు తెలిసెను.

అయనయెదుట నెన్నికాగితము లున్నను అదుష్కరితము లేవో తెలుపబాలకపోయెను. స్టేడరుతిమ్యారెడ్డి యిదివరలో తన భూములు 16 యేండ్లనుండియు బంజరుగ చుండెనని తెల్సిన ముక్కడప్ప మరెయొకటి గానరాదు. ఇంతమాత్రమునకే అయన యన ఒక్క తెల్పిన లేచి నాపై నీక్రిందినేరమును మోపెను.

మరియొక విధమున నింతకన్న తక్కువదమ్మరితములు గాక యొక్కవ గల్గుననిట్టి కేశవశెట్టిగారు ప్రభుత్వయంత్రమును భగ్నము జేయ ప్రయత్నించిరి. అయనచైఖరి యంతయును అయన యెవరిపక్షము వహించెనో వారు జేయు అన్యాయపు పనులలో గానించు చున్నదని చెప్పిన అతిశయోక్తి యేమియు లేదనియే నేను దలంచెదను.

నేను జేసిన తప్పుమి?

కోర్కీగారు మికు రూఢిపరములకు నిదర్శనమెందో? నే నెవరిపక్షమున జేరితివో వారు అన్యాయపు పనుల జేసినని రుజువుజేయుట కొక్క నిదర్శనమైన జూపరే. ఈపేంద్రప్రాయు గారు నారప్పరెడ్డి నా పక్షమురాదని భావించి తమ శిక్షాత్రువులలో నీక్రింది కవిత్వభోరణిని వ్రాసిరి.

చిన్నతల్లి తన పసికూనను జూరుకొని యెంత అసహ్యముగ నున్నను దెవసొందర్లము గలదని తలచును. కానిప్రవర్తకుడగు (కేశవ శెట్టిగారు) నట్టివారు అప్పు డట్టివారులో బడి తమ శిష్యులయొక్క నీతిసొందర్లమును జూచి ధ్రువయుచుండురు.

వాపక్షముశిష్యులని యెవరి ననుచున్నారో వారిది తప్పు ఎమియు లేదని కోర్కీగారే చెప్పియుండిరి. కోర్కీగారు తమ నివేదికయందు ఈ పేంద్రవకరములు గ మన్నవన్న 27 గ్రామములలోను 28 గ్రామములందు న్యాయ విరుద్ధకార్యములు గలుగుచుండుటలేదనియే తెల్పిరి. అధికారులకిక పెద్దపట్టుగ నున్నది చింతలచెరువు దొమ్మికిము. అదికూడ యేమో లేకుండానే కూలిపోయెను.

మోక్షగూడజిల్లా నెవనుజ్జేత్యోబాటు హంపమ్మ వితంతువుపక్షమువారు నేరస్థులు గారనియు తమను దాము రక్షించుకొనవలసిన హక్కులను దాటిపోలేదనియు ఒప్పుకొనిరి.

న్యాయవిరుదనముననియుని కోర్కీగారు నాపైవేసి నేను చిన్నారప్పరెడ్డికి ప్రోత్సాహ మొసంగుచుంటే నన్ను దిదియే గావోలును. ఆచిన్నారప్పరెడ్డిపై హంపమ్మ ఆధారపడియుండెను. ఈజిల్లాలో మరెక్కడగాని నేనేవిధమైన విరుద్ధకార్యములలో బోక్సము గల్గియున్నటుల కోర్కీగారు గానిఅయన జెప్పపెద్ద మనుష్యులుగాని రుజువుజేపెదరేమో సవాలు చేసెదను.

బైటికి రాకుండ రహస్యమున నాపై మామణకార్యముల బుక్కువారిని పెట్టెమనుష్యులుగ భావింపవలెననియు, అందుచేత తాను నాపైబ్రతు మామణములను నమ్మవలెననియు కోర్కీగారు దలంచుచున్నారు. నేను సబ్ మేజిస్ట్రేటును ఇతర క్రింది యధికారులను అందరలోను దూషించితి ననియు, నాకుగల హోదా నండగ జేసికొని, అధికారులను భయపెట్టుచుచితి ననియు కొండెముల జెప్పినవారినిన్ని కోర్కీగారినిన్ని సవాలు చేయుచున్నాను.

ఇదంతయును స్టేడరు తిమ్యారెడ్డి చెప్పియుండవచ్చును. అయన రైతులమీద తెచ్చినశిక్షలు అబద్ధములనియు నమ్మదగినవనియు జెప్పి పడగొట్టుటకై నేను 16 సం॥ముల క్రింద నాప్రతిభను మేజిస్ట్రేటులతో జెప్పి యుపయోగించితి నని చెప్పియుండవచ్చును. నేనప్పుడు కానవసభాసభ్యుడుగ లేను. అసంపత్నరములలో రెండుకేసులలో మాత్రము హాజరైతిని. విచేడ్లనుండియు నేను సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులకు బోవుట లేదనిగూడ జెప్పట యుక్తముగ నుండును.

అయితే నేను ప్రతికలకు ప్రాయుటలోను కానవసభ యందును అధికారులకు సవైయిలజేయుదోషమునుగూర్చి గట్టిగ ఖండించుచు వ్రాయుచుండును. అధికారులను బాగా మేపుటయు, జమాబంధిసమయమున నింతేగాక ఎంట వాళ్లకు బట్టరకు మామూలును, మేజిస్ట్రేటులు విచారణ కావలసియున్నను దీవల భాదజేర్చు విధమును మేజిస్ట్రేటులను, మునసబులును 3మయెదుట హాజరు జనమును భయపెట్టుటయు తిట్టుటయు యిటువంటి సంగతులను తెల్పబెట్టుచుండును. పరిపాలనానీతి కేమాత్రము భంగముగల్గినను అఫీసరుల చర్యలు ఖండించుచుండును. ఈపనిని నేనుప్రతికలలో 40 ఏడ్లనుండి చేయుచుంటిని. కానవసభలో 16 యేడ్లనుండి చేయుచుంటిని.

సర్ ప్రెజెడికు వికాల్సు, సర్ పి. రాజగోపాలాచారి సర్ విలియంమేయరు, సర్ హెరార్డు స్ట్రెట్రు, సర్. ఏ. జి. కార్టర్, వారెన్, గిల్క్రె, సర్ చార్లస్ టాడుహంబరలుగారు తో నే నేదోవిధముగ నేదోఒక హోదాలో కలసిమెలసియుంటిని, వారు నన్నుగురించి ప్రశంసించుచు ప్రాతప్రార్థనముగను ఉపన్యాసములందును చెల్పియుండిరి.

ఈమధ్యనే జనవరి 8 వ తేదీని సర్ జాన్ అట్కీన్సు నుగారు యిట్లు వ్రాసిరి. ఇదివరకు వ్రాసినదానియొక్కయు చెప్పినదానియొక్కయు భావమిందు గానించగలదు.

"ప్రియముగ కేశవశెట్టిగారిని నూతనసంపత్నరగౌరవములందు మీపేరు జూడ నాకును నా భార్యకును చాల సంతోషయ్యెను. మాపూర్వయభ్యుత్సాహుభూతిని తెల్పుచున్నాము. మీరెప్పుడును అధికారులజేయు పనులను న్యాయముగ, మితముగ, సరసముగ, స్వార్థరహితముగ చర్చించుచుండెదవారు. ఇప్పుడున్నతపీఠిని గాంచిరి. అట్టి సానునుండుండి కాంతముగ నెన్ని సంవత్సరములనుండియో మిగలంకరించి యున్న కానవసభా కార్యముల గనిపెట్టియుండగలరు.

మిక్కుప్రాయుటకు వ్యవధియున్నయెడల దేశము సంస్కారణములవలన సుఖముగనున్న దేమో తెల్పుడు. అనంతపురం రైతులు ఇదివరకుకన్న బాగాఉన్నారా? నిర్బంధములు లేవుగదా? ప్రభుత్వబృంద మంతయును తగినసహాయము జేయుచున్నదా?

ఇట్లు విధేయుడు, (సం) జే. యెస్. అట్కీన్సు.

ఒక్కమాటమాత్రము జెప్పెదను. నేను కోర్కీగారికి రహస్యముగ నిచ్చితి నన్ను లేఖనుమాత్రము ప్రకటింపబాలను. అయన నాపై గావించిన నిర్ణయమునకు బలముగ దానిని తెల్పుట న్యాయమని తలంచెను. అలేఖలో నేను ఒక అమాయకుని క్కుల నుండి తప్పించినందులకు సానుభూతివాక్యములుదప్ప మరేమియు లేవు. అందు చిన్నారప్పరెడ్డి భగవంతునే నమ్మి కాంతముతో కష్టములన్నియును సహించినందులకు వార్త వాక్యములు గలవు. నేనొకరిని తప్పుజేయకుండ రక్షించిన విషయముగూడ అందు తెలుపబడినది.

ఈవ్రాసినదెవరో వారిపేరును నేను తెలుపబాలను. దీని బట్టి కోర్కీగారు నన్ను సాధించుటకు అస్త్రమునెట్లు సిద్ధముజేసిరా యని చిత్రముగ నున్నది.

మరియొకచార్జి నేను అడ్డుపడి నభిజనపెక్టరు బహుద్రీనును బదలాయించు జేయించితి నని కలను. ఇది యెంత అబద్ధమో మాయయో రికార్డులబట్టియే చూపగలను.

వర్షపాతము

సిల్లా, ఆగస్టు 21-నిన్నటి ద్విప్రపను తుపానుగా పరిణమించి ఉత్కళముందు అధికముగ వర్షించెను. బంగాళాఖాత వర్ష పవనము బర్మాతీరమందు చురుకుగనున్నది. అరేబియా సముద్ర ప్రవాహము ద్వీపకల్ప లోభాగము మీదుగ బోవుచున్నది. దక్షిణబర్మా, బీహారు, ఉత్కళము, తూర్పుమధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము, బొంబాయి దక్కనులందు సర్వసాధారణముగ వర్షించెను. ఉత్తరబర్మా, బెంగాలు, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, కాశ్మీరము, హైదరాబాదు, కొడగు, మళయాళము, ఉత్తర మదరాసుతీరములం దచ్చటచ్చట వానగరి సెను. పశ్చిమ మధ్య రాష్ట్రములు అస్సాములందు స్వల్పముగ వానగరి సెను.

మెర్కర్ 4, మార్శ్ 2, వానాయి, కౌప్రస్ 8, ఉయి మండుదీవి 3, చెన్నై, సాగరుదీవి 1 1/2, బాలనూరు 5, హుకిటాలా 8, కటకం 1, వైబాసా, రాంచి 1 1/2, హజారిబాగు, డాల్బుగుంజి 2, దర్భంగా, నయదుంక 1, గయ 8, నిజాంబాదు, హైదరాబాదు డక్కను, మచిలీపట్టణములందు 1 అంగళము వానగరి సెను.

మాచన:-పశ్చిమబెంగాలు, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రములంకు అధికముగ వాన గురియవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మొత్తపువర్ష పాతము

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:-గత 24 గంటలందును మైదానుములందరి 146 స్టేషనులందును మామూలుకంటె 21 డిగ్రీల వర్షము అధికముగ గురిసెను. (అ. ప్రె.)

సినిమాకంపెనీ వ్యవహారపై కేసు

ముద్దాయి నిరపరాధి యని తీర్పు చేయబడెను హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20.-మదనధియేటరు తాలూకు పిక్చరుపేలసు వ్యవహారయగు బార్నిమూడర్లుగౌరెయజమానునిసొమ్ము అపహరించినందులకు దేబడిన అభియోగము విచారణ సల్పబడెను. జూర్ (పంచాయతీదార్లు) అభిప్రాయముతో జడ్జిగా తేజిభవించి ముద్దాయి నిర్దోషియని తీర్పుఇచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

విప్లవకారు డరెస్టు చేయబడుట

డక్కా, ఆగస్టు 21:- 25 సంవత్సరముల వయస్సు గల చారుబెకాషదత్తు అనే చిట్టగాంసు శిష్టకారు డొకడు బుధవారమునాడు రాత్రి డక్కాపెంట్లలు జెయిలువద్ద సి. వి. డి. వారిచే సరస్టుచేయబడెను. చారుబెకాషు క్రిందటి అక్టోబరు నుండి బెంగాలు అర్జినెన్సుక్రింద పోలీసువారికి గనబడకుండా పారిపోయియుండెను. బుధవారమునాడు రాత్రి మరెయొకమనిషితో కలిసి వీడు అచ్చునున్న సి. వి. డి. ఇనపెక్టరు యింటివద్ద అనుమానముగా తిరుగుచుండెను. సి. వి. డి. వారు వారిని వెంటసంటి తరిమి అరెస్టుచేసిరి. చారు బెకాషును మాత్రము డక్కాపెంట్లలు జెయిలుకు పంపిరిగాని రెండవవానిని వదలివేసిరి. ఈచారు బెకాషును పట్టుకొన్నట్లుయన 140 రూపాయలు బహుమతి యియ్యబడునని కూడ అధికారులు కొంతకాలము క్రింద చెప్పి యుండిరి. (అ. ప్రె.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

నాంబాయి, అగస్టు 20—నవ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ
గారి మరణమునకు విచారించుట బాంబాయి ప్రెస్ డెంజీ సంఘ
మొక తీర్మానమును గావించెను. (అ. ప్రె.)

నెలూరు

(సృజితమితి)

మ్యూనిసిపల్ సంఘము

ఈవత్సరమునాడ మునిసిపల్ వోటర్ల జాబితాలలో అనేక తప్పులు కలవని ప్రజలయందు ఆందోళన జరుగుచున్నది. మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులు జనాభా యావ్యాలేనాపాబుగారు వీనిని గమనించి కోరేగాని, పట్టణాధ్యక్షులు సరిగాయివని సర్టిఫై చేయున్నారు. 4, 11 వార్డుల ఓటర్లకు చాల అన్యాయము జరిగియున్నది. నెం 671 రు యింటియందు 48 ఓటర్లుండెనట్లు ప్రచురింపబడి యున్నది. ఈవిషయమై మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు శ్రీ వెన్నెలంట్ల రాఘవయ్యగారు కొన్ని ప్రశ్నలు పంపు కొనగా కాలవ్యవధి చాల దనుకారణమున గడిచిన మునిసిపల్ సంఘ సమావేశమున ప్రతిపక్షీయ జవాబుసంగ నిరాకరించిరి. అటుపై ఓటర్లలో మరికొంతవలనము కలిగెను.

ఓటర్ల సభ

11-8-25 నాడు నాయంత్రము పురమందిరమున మునిసిపల్ ఓటర్ల సమావేశము జరిగెను. శ్రీయుతులు మంగమూరు సుబ్బారావు, కంచంబంధు మాధవరావు, బమ్మ వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, విన్నా రాజగోపాలరావు, అల్లారెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డిగార్లు ను పలువురు మునిసిపల్ సంఘసభ్యులును, సభ నలంకరించి యుండిరి.

వోటర్ల జాబితాలనుగూర్చియు, మునిసిపల్ సంఘము నందు జరుగు యితర అన్యాయముల గూర్చియు అనేకులు విపులముగ ముచ్చటించిరి. ఈదిగువ తీర్మానములు ఆమోదింపబడును.

శ్రీ శ్రీశంకరులయిన సురేంద్రనాథ దేవస్థి జనాభా అధికార హిమాన్ సాహెబుగార్ల మరణమువలన తమకు గల వ్యవసాయ సుతెల్పట, 2. ప్రస్తుతము ప్రకటింప బడియుండు 4, 11 వార్డుల ఓటర్ల జాబితాల ప్రెలిమినరీ యనియుండబయు, యవి ఎలక్షన్ రూల్సు ప్రకారము ఫయిన్ జాబితాలాకావనియు, రాబోవు ఎన్నికలు ఈ జాబితాల ప్రకారము జరుపబడదనియు 19-24-25 జాబితాల ప్రకారము జరుపవలసినదిగా ఈసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

ఎన్నికలు నిలుపవలయును

3. ఏకాగ్రము చేత నయినా మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారు ప్రైవేట్ జాబితాలను అని నిర్ణయించినచో ఈసభవారు పై వార్డులలో ఒకేసంఘమునకు సంబంధించిన అనగా మహమ్మదీయ ఓటర్లసంఘము అపూర్వముగా వృద్ధి జెందుటనుగూర్చియు, అందుముఖ్యముగా 11 వార్డులో 871 నెంబరులో 48 రు మహమ్మదీయ వోటర్లు ఉండుటనుగూర్చి, విచారణ చేయవలసినదిగా మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారిని కోరుచు అట్టివిచారణయందు ఫలితము మునిసిపల్ సభ్యుల యుక్రమచర్యలచే కలిగినదని తేల్చినచో వారివిషయమై తగుచర్య తీసికొందురనియు (ప్రార్థించుచున్నాము. అదియునుంగాక ప్రైవేటుల గమనించి 4, 11 వార్డుల ఎన్నికలు తాత్కాలికముగ విరమింపవలయుననియు, అట్లులేనిచో ఈవిషయము లాకోర్టుయందు పరిష్కారము కాబడినదియందుననియు భావించుచున్నారు.

4. పైరెండు తీర్మానములు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారికి కలెక్టరుగారికి మద్రాసు ప్రభుత్వము లోకల్ సెల్ఫ్ గవర్నమెంటు కాఖామంత్రివారికిని తంజిమాలమున తెలియపరచవలసినదిగా తీర్మానించుచున్నారు.

ఎన్నికలు

ఈనెల కడపటివారములో 6 స్థానములకు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. వీలగుచోట్ల చల్ల కాంగ్రెసువారు ప్రతినిధుల నిలిచి, పోటీ చేయుచున్నారు. ఈ డూరి ఓటర్లకు ఓడ మేల్కొని మునిసిపల్ న్యవహారముల గూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్నారు.

మునిసిపల్ దొంగతనము

మూడు 14 మాసముల క్రితమున మునిసిపల్ కచ్చేరీ యందు యిసుకపై పైగో నంచిన చాదాపు రెండువేల రూపాయల రొక్కము అపహరింపబడి యుండెను. ఈవిషయమై పోలీసువారు మునిసిపల్ చైర్మనువారును విచారణను సలిపిరి. మధ్యలో ఛేర్మనువారికి విచారణవిషయము వదలి పోలీసువారు రుకుండిరి. ఛేర్మనుగారు ఆఫీసులోని 4 నవకర్లను (యిరువురు బంట్లోతులు 1 మరాఠీ, 1 అకాటెంటు సమాస్తా) తొలగించి యిరువురు బండ్రోతులను డిస్మిస్ చేసిరి. మిగత యిరువురు గుమాస్తాలను తాత్కాలికముగ సస్పెండ్ చేసియున్నారు.

రు. ఛేర్మన్ గారి యెదుట ముద్దాయిలు నిర్దోషులని న్యాయవాదులు వాదించినాడ యున్నారు. ఛేర్మన్ గారు మాత్రము తీర్పు యింకను చెప్పలేదు. కాని ఎవరిది తప్పు అయినది నిర్ణయింపజాలకున్నారనియు దొంగతనము పోయిన మొత్తమును ప్రభుత్వమువారి యేనుమతిపడసి తోసివేయ నుద్దేశించి యున్నారనియు వినుచున్నాము. దీనినిగూర్చి వారు త్వరలో మునిసిపల్ సంఘమువారి అభిప్రాయముగూడ తెలిసికొన నున్నారని కూడ వినుచున్నాము. కాని యంతకాలవరకు జరుగుచుండుటచే బీదలకు సస్పెండ్ చేయబడిన గుమాస్తాలు చాల కష్టముల పాలు యున్నారని గ్రహించి త్వరలో తీర్పు జెప్పిన బాగుండును.

తూర్పు రేటుపేయర్ల సభ

పై దొంగతనము, తదితరవిషయము గూర్చి చర్చించుటకై స్ట్రోయర్ల యాష్ట్రు రేటుపేయర్ల సమావేశము గడచిన ఆదివారమున అభిప్రాయముగూడ తెలిసికొన నున్నారని కూడ వినుచున్నాము. కాని యంతకాలవరకు జరుగుచుండుటచే బీదలకు సస్పెండ్ చేయబడిన గుమాస్తాలు చాల కష్టముల పాలు యున్నారని గ్రహించి త్వరలో తీర్పు జెప్పిన బాగుండును.

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షము

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:— సయ్యదు యమాదహాల్ హక్కును మతీయై మహమ్మదీయ సభ్యుడు స్వరాజ్యపక్షము నుండి రాజీనామాచేసెను. (అ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— 'డెల్టా' తపాలయోడ 15 వ తేదీ బొంబాయి తపాలాలో బయలుదేరి యేడెనురేవు 20 వ తేదీ రాత్రి గం 10-30 లకు చేరి మఱల గల 2-20 లకు బయలుదేరినది.

'రాజ్యకు' తపాలయోడలో కేంద్రీకీన ప్రయాణికులలో ప్రముఖులు, సర్ విల్సన్, యల్. కాకే గాకరు. (అ. ప్రె.)

స్ట్రీటు సెల్ వెటి

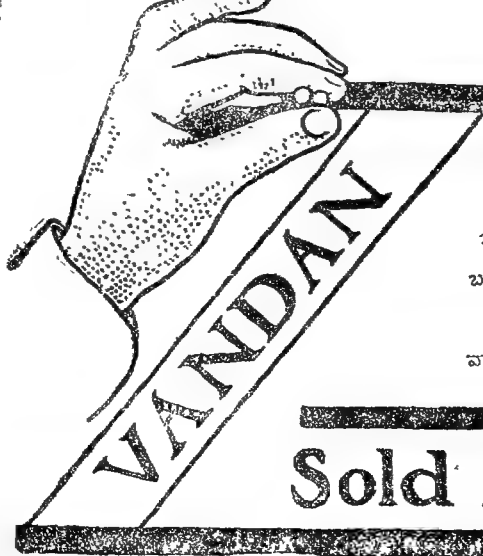
గడిచిన 50 సంవత్సరముల నుండి పరిశోధన చేయబడిన వాటి అన్నిటిలోను ఇది యొక్కటే స్థిరముగా తేలినది. ఇది ఇతర కృత్రిమైన వాటివలె పనికిమాలినది కాదు. తామర, గజ్జి (డోల్బిన్ ఇష్), కురుపులు, గండువల సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునవి పూచీగా కురుచు. అనేకులు యిందువలన జీవించుచున్నారు. మీ రేల ప్రయత్నించుకూడదు.

1 డజను బుడ్లనెల రు 9-0-0 1-కి ధర రు 1-0-0.

మాచే కనిపెట్టబడి, మద్రాసు రాజధాని, బర్రా, నిలొను మొదలగు చోట్లకు మేమే స్వయముగా పంపుచున్నాము.

Collingwood & Co Mount Road Madras

MAN REPAIRING TABLET

Sold Everywhere

దాదా అండ్ కో., కెమిస్ట్, ఎస్ప్లనేట్, మద్రాసు.

కీ|| శే|| సర్ సురేంద్రనాథ దేవస్థి

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:— బొంబాయి రాష్ట్రజాతీయసభ, తదితరసభ గావించి కీ|| శే|| లకు సర్ సురేంద్రనాథ దేవస్థి గారి మరణమునకు విచారమును జూపుచు తీర్మానించిరి.

వసుగుణ దీపిక

అయిదవసూర్య- సూరవాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును జేరిసియే యున్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణధర్మములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల రి-0-0. పోస్టాభ్యర్థులు ప్రత్యేకము యత్రా జగ్గారావు బ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాస్తి

అతిసారనివారిణి

ఇద చాల అవసరమైనది

(2)

ఆహారము జీర్ణము కాక పోవుటవలనను, అపరిశుద్ధమైన నీళ్లను (తాగుటచేతను, లేక ఆకాస్మాత్తుగా గాలి లేక శీతోష్ణపరిస్థితులు మారుట చేతను అతిసారము కలుగుచున్నది. చేంబర్లెన్ గారి శూలనాస్తి అతిసారనివారిణి ప్రతి ఇంటియందును, ప్రతి ప్రయాణికుని సంచియందును, కెలవులకు బయటిప్రార్థికి పోవువారి పెట్టెయందును అవశ్యముగా నుండవలెను. ఇంటియందున్నను, లేక ప్రయాణములోనున్నను ఈ అమోఘమైన ఔషధము చాల ముఖ్యము. అన్నిచోట్లలోను విక్రయమునకు దొరకును.

సర్వమూలకాయోగమంజరి

1. ఈ గ్రంథరాజమున సర్వవ్యాధులయొక్క లక్షణములు, పరీక్షలు, రసాదులయొక్క పుత్రములు ఒక్కొక్కవ్యాధికి అనేక చికిత్సలు తెలుపబడియున్నవి. ఈ గ్రంథము శిశువాల వృద్ధులకు స్త్రీలకు కూడా తెలియునట్లు సులభశైలిని వ్రాయబడి పే 800 లు 4000 చికిత్సలు గల్గియున్నవి. ఈ గ్రంథము నొద్దనుంచుకొనిన ప్రతి గృహాయజమానియు వైద్యున కొక కాసయినను యివ్వకనే సౌఖ్యము ననుభవించవచ్చును. యేక ప్రతి కాకికోబయిండు 1 కి 5-0-0 రెండు ప్రతులుగా వైయిండుచేసిన ప్ర 1 కి 8-0-0.

2. పథ్యాప్యమంజరి ప్రతి 1 రు 0-12-0

3. స్త్రీ నీతిమంజరి ప్రతి 1 రు 0-1-0

4. స్తోత్రమంజరి 0-1-0

నలయువారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును కందుల వెంకట్రామయ్య అందు నన్ను రాజమండ్రి.

“నెల్” “వన్ దన్”

ఈ దివ్యౌషధము స్త్రీ పురుషులకు గలుగు కేరీర బలహీనత, శుక్లవర్ణము, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్మలనము, అతీత స్త్రీ సంభోగమువలన గలుగు వ్యాధులకు తగిన నివారిణి. ఇందులో ట్రిటమ్ (ఫార్మకోరీయ)లో గల పుష్టి నిమ్మ టానికు చేర్చబడి యున్నది. ఈ అద్భుతమైన “వందన్” అను సిద్ధౌషధము సరములకు బల మిచ్చుటయందు శ్రేష్ఠమైనది. పైకి “వారా” వాడవలెను. వందన్ 30 మాత్రలు గలపెట్టె 1-కి ధర రు 2-0-0, వారో బుడ్డి 1-కి ధర రు 2-0-0. ప్యాకెండు తపాల ఫిల్పులు పేరు.

మదరాసు రాజధాని సోల్ యేజెంట్లు అయిన

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

గృహపరీక్షలు

అక్టోబరు 25 వ తేదీని జరుగును

ప్రధాన లగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులు గారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

గృహ విద్యా పరీక్షలకును విశ్వవిద్యాలయపు ఇతర పరీక్షలకును చదువుటకు దీనినంత వ్యవస్థ లేనందున, నియమితకాలమును హెచ్చుచేయుమని అభ్యర్థులు అనేకులు కోరుచున్నందున విశ్వవిద్యాలయపరీక్షల నన్నిటిని అక్టోబరునెలలో జరుపుటకు తీర్మానించినాము.

ఈ మార్పు ననుసరించి పరీక్షలు అక్టోబరునెల 24 వ తేదీ శనివారమునాడు జరుగును.

అభ్యర్థులందరూ ఈ మార్పును గమనింప ప్రార్థితులు.

సెనేటు సభ

విశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభ, ఇదివరకు ప్రకటించిన ప్రకారము ఈ నెల 15 వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము ఆంధ్ర ప్రత్రికా కార్యాలయమున, మహరాసు నగరమున సమావేశమైనది.

అభ్యర్థులగు డాక్టరు శేషగిరిరావుపంతులుగారు కొన్ని అనివార్యములగు కారణములవలన విజయనగరము నుండిరాబాలక పోయినందువలనను, సభాకార్యముల చర్యలకు సంబంధించిన పత్రములు వారియొద్దనుండి నిలవమితికాలమునకు రానందువలనను, సభను మరొకసారి సమావేశపరచుటకు నిశ్చయింపబడినది.

సభను త్వరలో మరల విజయనగరమునగాని, మరొక చోట గాని అభ్యర్థులు సమావేశపరచగలరు.

* * * *

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ నాట్యపరిషత్తు

22 తేదీ శనివారం శ్రీకాకుళములో "ప్రతాపరుద్రయము" ప్రదర్శింతురు. శ్రీపాద బ్రహ్మయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (ప్రతాపరుద్రయము) శ్రీ గిడుగు వెంకటశిలావతిగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. (దేవిగాడు) శ్రీకవిరాజు విశ్వనాథశర్మగారు, (యంగంధరుడు) శ్రీచిట్టి చిన్నమూర్తియ్యగారు బి. ఎ. (సుల్తాన్)

బుర్రా శేషగిరిరావు, ప్రధాని

కీ॥ శే॥ లాము సామ్యుయేలుగారు

ఈనెల 18 వ తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము నరసరావుపేటలో లాముసమూహేలుగారు లోకాంతరగతులైన వినుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. వీరు తెనాలి మిషన్ హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో మూడు సంవత్సరములు హెడ్మాస్టరుగా పనిచేసి సహాయోపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును ప్రయోజనముగా నుండుటను బట్టి 19 వ తేదీ సాయంత్రము శ్రీరెవరండు, జి. ఆర్, హోల్, దొరగారి యాజమాన్యముక్రింద బ్రాహ్మకర్మపు మాటము జరుపబడెను. ఆసమయమున కీర్తిశేషులైన సమూహేలుగారి సద్గుణకీర్తిని సహాయోపాధ్యాయులలో నొకరగు మ-రా-రా-శ్రీ తోలేటి వెంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు వెలిపుచ్చుచు వారి చూడరా యెన్నదగినదని వక్కాణించిరి. తరువాత హెడ్మాస్టరుగారు సమూహేలుగారి వ్యక్తభావముగాక సేవాసక్తి యందరకు ననుచరణయోగ్యమైనదని చెప్పిరి. జోగ్గుల రామస్వామి పంతులుగారును, కీర్తిశేషులగు చారి బంధువులైన సి. హెచ్. సత్యనందం కల్యాణరావుగారును, వారి బాల్యస్నేహితులైన కె. రాజరత్నంగారును వారి సుఖశ్రేష్ఠములపై తి మాపించిరి. అగ్రాసవాధపతిగారు కీర్తిశేషులైనవారినుండి కొనియాడిరి. తదనంతరము దుఃఖాధిలో మునిగియున్న భార్య బిడ్డలకు తమ పరితాపమును సానభూతిని తెలుపుచు నొక యంత్రమును పంపుట కొక యుపసంఘము సేర్పరిచిరి. ఈమాటము చాల గంభీరముగాను దుఃఖపూరితముగాను, ఉండుట జూచువారికి కీర్తిశేషులైనవారియెడల విద్యార్థికోటి కెట్టియభిమాన ముండెనో డెలియమన్నది. అసహాయుల కాదరణకర్తయైనదేవు డాపరితాపమున్నులై యున్న చారి కుటుంబమునకు శాంతి ననుగ్రహించును గాక!

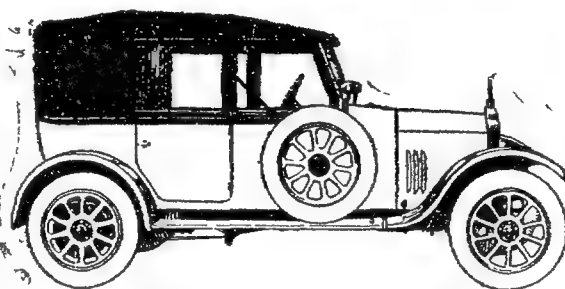
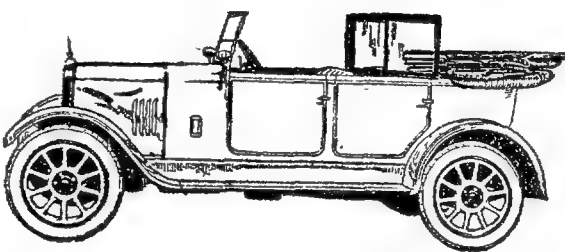
యన్. వి. రాఘవాచారి.

* * * *

(సామ్యుయేల్ గారి మరణమున కెంతయు చింతించెదము. వీరు పరమతపాసము గలిగి, హిందువులతో స్నేహముతో వెలుగుచుండిరి. వీరు జాతీయభావపూరితులు, శాంతమార్గులు. వీరి ఆకాలమరణమునకు విచారించుచు వీరికుటుంబమునకు మా సానుభూతి తెలుపుచున్నాము. (ఆం. ప. సం)

సానిక మైన ప్రసిద్ధి గల మోటారు బండినే కొనుడు!

The All British
Standard

ముఖ్యముగా విడిభాగములు దొరకునట్టి ప్రదేశములందు దీనిని తిరిగి విక్రయించిన హెచ్చు ధర దొరకును.

ప్రాండర్లు యొక్క విలువ దక్షిణ హిందూ దేశమునందు నిరూపించబడినది. గ్రామములందు అనేకమైనవి వాడుకలో నున్నవి. ఇంగ్లీషు మోటారు మోటారు కారు నుండి ప్రతియొక్కరు నిరీక్షించునట్టి యిది యెలాటి శ్రమ లేక చేయును. పట్టణమునందు ప్రాండర్లుకారుకు మించినది లేదు. గాలి లోన ప్రవేశించకుండుటకై కావలసినట్టి ఉపకరణము లన్నియు గలవు. ప్రక్కలందు గట్టితెరలు, సందులు తలుపులతో నహా భాజనమునకు, సాయం కాలపు కార్యములకు అనుకూలముగా నుండునట్లు అమర్చబడియున్నవి.

మద్రాసు అడినన్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) వారు తక్షణమే స్టాకు నుండి యిచ్చెదరు.

14 హెచ్. పి. "వార్విక్" కు కాంసర్ బూడిద వర్ణముగల ఐదు ఆసనములు గలదు. కాకిహుడ్, తెరలు, డన్లప్ చక్రములు, బెల్లూన్ టైరులు, మునుపటి భాగమునందు పీఠము వీలునుబట్టి సద్దుకొను మొదలగు సదుపాయములు గలవు.

11 హెచ్. పి. "కైన్టన్" కు కాంసర్ బూడిదవర్ణమునందు 4 ఆసనములు గలవు. కాకిహుడ్, తెరలు, డన్లప్ చక్రములు, బెల్లూన్ టైరులు మొదలగు నవి గలవు. కావలసిన వారు వ్రాసిన

వస్తువు ధరలు, పూర్తి వివరములు స్తో! ఏజంటులన వంపబడును

ADDISON & Co., (Ltd) MADRAS.

యేలేరు వరదలు—నవరణ

ఈ నెల 19వ తేదీ ఆంధ్రప్రత్రికలో రెండవపుటయందు పై కీర్తి కక్రింద వ్రాయబడిన నా యంత్రమునందు కడపటి మాడవ పంజీలో దావాజేయ సంకల్పించుచున్నట్లు అని వ్రాయుట వారబాటు. కావున అందులకు బదులు తగుచర్యను దీసికొనదలచినట్లు అని చదువ వేడుచున్నాను—స్వకీయవిలేఖరి.

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి
ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యరంజనము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పాణిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశోకము 1-8-0
(అచ్చులో నున్నది) వి. పి. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
మానేజరు, విద్యానిలయము,
2264 బందరు.

బీద వైశ్యవిద్యార్థులకు

విద్యార్థి వేతనములు

భోజనవసతి - బెజవాడ

బెజవాడ పురములోని రెండు హైస్కూళ్లలోను, వాటికి సంబంధించిన బ్రాంచిస్కూళ్లలోను చదువు వైశ్యవిద్యార్థులకు ఉచితముగ స్కూలుశీతములును, భోజనవసతులును యిచ్చునట్లు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ అన్నసత్రము కమిటీవారు కొంతసామ్యును ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమై వచ్చు అక్టోబరు సాకల్యముగా విచారించి తీర్మానించిన సామ్యు శిర్యుపెట్టుటకు ఈడిగువపేట్ల గలవారిని ఉపసంఘముగా నియమించి అధికారమిచ్చిరి. కాన అవసరమైనవా రెల్లరు పదరు కమిటీవారికి వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకోగలరు.

ఉపసంఘసభ్యులు:—1. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, 2. పొట్టిస్వామి, 3. కాకరపర్తి భావనారాయణగార్లు!

కాకరపర్తి భావనారాయణ,

ఉపసంఘసభ్యుడు.

నోటీసు

డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., ఇంజనీయర్స్, మెట్రాన్

మా కంపెనీలో చిరకాలము మేనేజరుగానున్న చల్లా లక్ష్మీనరసింహామూగారును, క్యాక్వాస్సుగానున్న చల్లా పాపయ్యరాజు, నరసింహామూర్తిగారును మా కంపెనీతో సంబంధము వదులుకొన్నారు. గనుక, యింతటినుంచి మా కంపెనీ తరపున వారలతోనే వ్యవహారములును జరపకూడదనియు, మాకివ్వవలసియుండు సొమ్ములు, అర్జున్ వర్మ రా లను వారలకివ్వక, మా ఆఫీసుకు దైత్యుగానే పరిగణించబడుననియు, వారల కిచ్చునెడల మేముంగీకరించుననియు యిందుమూలముగా మా ఖాతాదార్లకును, యితరులకును తెలియపర్చడమైనది. డి. లక్ష్మీవతి శాస్త్రి, ప్రాప్రయిటర్.

మెట్రాన్, 81-7-25 సం॥

NAPIER PAINTS. FACTORIES IN LONDON AND CALCUTTA.

రంగులు:—ఈ కాలమునకు ముఖ్యవశ్యకమైనవి.

నేపియర్స్ ప్రజలు రంగులవిషయమై ప్రస్తావనలో నేపియర్స్ రంగులు వాడుకలో నున్నవి:—
వీల ౧౯౪ (1) రంగులలో క్రేష్టమైన గుణము కలది. (2) ధర సరసము.

నేపియర్స్:—తెల్లరంగు:—ఇది రంగులు వాడునట్టివారికి బాగుగ తెలిసిన విషయము. [ద్రోక్షును.

నేపియర్స్, ఆకుపచ్చరంగు:—అద్వితీయమైనది. నేపియర్స్, ఎర్రరంగు:—మిగత రంగులకంటెని అణగ తగినము దీనిని పరీక్షించి తృప్తిపర్చుకొని యితర రంగులకు వ్రయపర్చుట మానడ.

వివరములకు:—ధరల పట్టిలకును మాదిర్లకును ఈ క్రిందివారికి వ్రాయడు.

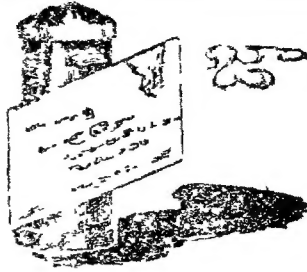
నేపియర్స్: పాక్టీలు లండన్ } అప్పారావు అండ్ కో., సోల్ ఏజెంట్లు
లోను, కలకత్తాలోను గలవు. } (హెడ్ ఆఫీసు) మునిసిపల్ కౌన్సిలు వీధి, కాకినాడ.

శ్రీ కృష్ణా వ తార తత్త్వము

పకలపురాణాత్మములనుండియు, మహాభారత పరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా నలభమున వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. పకల సంశయములు తొలగునట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధాన ములు వ్రాయబడును. విశేషములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పారాయణమున కను కూలించు ప్రోత్సములను గ్రందవదలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లీచరిత్రమును జదివిన సమూలము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదామణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 820 పుటలకు దక్కుపగాకయుండ బైందుచేయించి మూడు నెలలకొకసారి 1-2-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అధ్యాత్మతో జండాదారుల తమ సమృద్ధిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రు 12-0-0. 2208 వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

జూజులు

దేవాలయసమాచారము

“దేవాలయసమాచార” మను క్రొత్త పత్రికయొక్క మొదటిసంచికను చూచుభాగ్యము గలిగినది. దేవాలయములకు సంబంధించిన యావత్తువార్తలను ప్రచురించుటయున్నా, అర్చకుల యొక్క కష్టసుఖములను తెలియజేయుటయున్నా, హిందూదేవాలయములయొక్క ఆదాయము యావత్తు హిందూమతము నకు మాత్రమే వినియోగపడునట్లు చూపుటయున్నా, ఈ పత్రికయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యములై యున్నది. ఇటువంటి పత్రికయొక్క అవశ్యకతనుగూర్చి వేరుగా వ్రాయ నక్కరలేదు.

ఆంధ్రదేశీయులందరును ఈపత్రికకు సహాయముచేయు దురుగాక యని కోరుచున్నాము.

ఈపత్రికను గురించి తెలిసికొన గోరువారు పత్రికాధి యియగు ఆర్కీవోలం విజయసాగరి అచార్యులుగారి పేర ఇందరు వ్రాయవచ్చును.

వి॥ గో॥

వింతచావు

16వ తేది మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలకు కాకినాడ నూర్యా రావుపేట సీతారామస్వామికోవలలో ఒకద్రావిడి 40 సం॥ వయస్సు వుండును స్వామివర్యశార్థమై కొన్ని అరటిపండ్లు తీసికొని మకరతోరణందాటి ముఖమంటపంలో కూర్చుని స్వామిని ధ్యానించుచుండగా పూజారివచ్చి చూచి స్వామిని దర్శించె దరా అని అడుగగా ఆయన మహాభక్తితోనే వుండి మాటలాడ లేదట. ఆయన భోజనంనిమిత్తం జగన్నాథపురం వెళ్ళినప్పటికి భక్తుడు పరమపదించెను. ఆయననుగురించి వాకబుచేయగా ఆ యన తూరుపుదేశముడు అనియు ఆనగా విశాఖపట్టణాల్లో ఎగ్గరపల్లెటూరివాడనియు ఎప్పుడు రావ నామస్మరణ చేయు చుండుననియు యింతకు 15 రోజులయి వచ్చెననియు ఏమి ఉద్యోగము లేదనియు బహుబీదవాడనియు ఆరోజునే తన పెద్ద కుమార్తెకు (8 సం॥) పెండ్లినిమిత్తం తాంబూలము పుచ్చుకొనె ననియు 1 సం॥ రం చిన్నపిల్ల ఉన్నదనియు ఇద్దరేపిల్లలనియు తెలియవచ్చినది. పత్రంలో వున్నవారికి కలుగువంపగా వారువచ్చి మిక్కిలి ఘోషించిరి. అందరు పుణ్యంకట్టుకొని శవదహనంచేసిరి.

అడపా సుబ్బారావు,

కాకినాడ.

జార్జి ట్రెల్స్ లైను సబ్బు

ప్రాక్షేళమందు అంతటను ప్రసిద్ధిచెందిన

టాయిలెట్ - డి - లూక్సు

అను

అత్తరు

చర్మమునకు దానియొక్క అమోఘమైన సువాసనను కలిగించి, ఉపయోగించి చాలనేపైన పిమ్మట గాలిలో దాని సువాసన అద్భుతముగా వ్యాపించును.

ప్రతిచోటను వెలకుదొరకును లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము-కర్నూలు

ఈ గ్రంథాలయ ద్వితీయవార్షికోత్సవము 15-8-25-వ తేదీన జయప్రదముగా జరుపబడెను. కోల్చుమిమారి చల్ హైస్కూలు భవనమున 5-80 గంటలకు సభ సమావేశమయెను. న్యాయవాదులును, కర్నూలు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులును కరుమి రా|| శ్రీ కే. లక్ష్మీస్వామి ఎం. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

పద్యరూపమున భగవత్పార్థసయ, కవిస్తుతియు జరుపబడెను. కం|| వీరేశలింగము పంతులుగారి శతన, ఆచార ప్రహసనము బాలరచే ప్రదర్శింపబడెను. గాడిదమనిగ ఉపాధ్యాయులగు రా|| శ్రీ కే|| అన్నమరాజుగారు గ్రంథాలయములను ప్రయోజనముల గురించి ముచ్చటించిరి. మహమ్మదీయ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులగు కె. నారాయణరావుగారు దత్త చండల కవుల గురించియు, సి. హెచ్. నరసింహమగారు ముక్కుతిమ్మనను గురించియు, నుపన్యసించిరి. మ్యూసిసిఫల్ హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులగు పి. వి. సుబ్బయ్యగారు పాత నామాత్యుని గురించియు, కోనెలకుంట్లతెలుగుపండితులగు బాల విద్యాదామా వేంకటస్వామి ప్రగారు శ్రీనాథుని గురించియు నుచరించిరి. గుప్తగారు ఉదాహరించిన పద్యములు ఘిగుల శ్రావ్యముగా నుండినవి. ఎల్లరు ఆనందించిరి.

తదనంతరము వార్షికవివేచిక చదువబడెను. ఈసంవత్సరము 5018 గురు గ్రంథాలయమును సందర్శించిరి. 4016 పాత్రములు చదువబడెను. 150-14-0 చందా రూపమునను, 160-8-0

ధర్మాదాయము లుగను గ్రంథాలయమును చేరెను. 808-14-4 లు గ్రంథాలయము కొరకు 1-8-28 నుండియు వ్యయము చేయబడెను. బ్రహ్మశ్రీ వావిలికొలను సుబ్బారావుగారును, గౌరవనీయులగు పానగల్ రాజాగారును, వేంకటేశ్వర్లు గారును గ్రంథాలయమును సందర్శించి దీవించిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయ బాలసరస్వతీ పరిషత్తు పరీక్షయందు ఎక్కువ గుణములు గడించిన విద్యార్థులకు బహుమతులొసంగబడెను. రా బో వు స ం వ త్స ర ము న కు కూడా ప త నీ య గ్రంథములి ప్ప టి వే . రుక్మిణీకల్యాణమున 80-వ పద్యము మొదలు తుదవరకు పదవి భాగ, అశ్వ, తాత్పర్యముల తెలిసి యుండవలెను. ఇతరనియమములు ఎప్పటివలెనే భారతసీతకథలు 1 భా. పూర్తి.

కర్నూలుజిల్లాయందలి ఉన్నత పాఠశాలయందలి పై మూడు తరగతుల విద్యార్థులకు 1926 జూలై మొదటివారమున ఆంధ్రగ్రంథాలయ వాగ్దాటిపాటిపరీక్ష జరుపబడును. ఎక్కువ గుణములు గడించిన వారికి $\frac{1}{2}$ తులము తూకముగల సువర్ణ పతకము గ్రంథాలయపరచున బహుమతిగా నొసగబడును. పరీక్ష వ్రాతములమునగాక ఉపన్యాసరూపమున నుండును. శ్రీంరి గంగాధరశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన 'భారతవీరడు' అను పాండవమధ్యముని చరిత్ర పతనీయగ్రంథము విద్యార్థులు అడుగ బడిన విషయమును గురించి 10 నిమిషములు ఉపన్యసించ వలసియుండును. పెద్దమనుష్యులు ఎక్కువ వాక్యక్రి గల విద్యార్థు 80 నిర్ణయింతురు. విద్యార్థులు ప్రవేశరుసుముక్రింద 0-4-0 ఛల్సించవలసియుండును.

శ్రీ రాత్రి 8-20 గంటలవరకు జరిగెను. రా|| శ్రీ|| గాడి కల్ల వు పరిశోధింపుగాలును, జిల్లావిద్యాధికారులగు రా|| శ్రీ|| వారి పేరయ్యశాస్త్రిగారును, కోల్చు హైస్కూలుప్రిన్సి పాలు అగు రా|| శ్రీ రెవరెండు బి. జె. రాక్ష్యధుదొరగారును, ఇంకను అనేక న్యాయవాదులును, ఉద్యోగిలును, భూస్వాము లును, విద్యార్థులును సభను అలంకరించియుండిరి.

గ్రంథాలయమునకు ధర్మాధ్యక్షుగా వు స్తకములను కాను కలను ఒసంగిన మహనీయులకును, సభవారికిని, సభాధ్యక్షులకు ను వందపను లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ముచ్చుకోట వేంకటరామయ్య.

నచ్చునో!

సామ్యవాసము చేయబడును!!

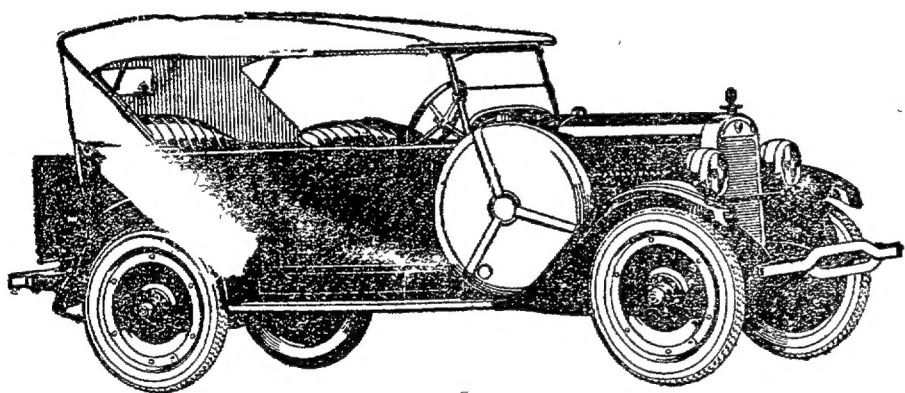
జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థూటము, భావస్థూటము, గ్రా స్థూటము, అష్టకవర్ణ, పోడకం వర్ణ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్న గు పెక్కుపాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవచ్ఛబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషుగ్దు.

వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పాస్తీజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

కళింగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ధర
రూ 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

SPENCER & Co., LTD. MADRAS & BRANCHES

మా కు వెల్

కొత్తవి నోదమైనబండి

మంచి వేగపొందిన బండి

ఇదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము రంగు వేయబడినది, ఎట్టని హంటు, నల్లని ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాన్చి మాగ్నెటో, జెనిత్, కార్బురెటర్, రెమి ఎలక్ట్రిక్ ఇంజిన్, ముందు వెనుక బుఫర్లు, వెనుక ట్రంకు—నె దలగునవి అన్నియు చేరి

కొత్తమాక్సు వెల్ వినోదమైన

బండి యగును. ప్రస్తుత కాలమునకు మిక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని మేము మీకు చూపవచ్చునా? 1299

హనుమాన్ కాపింగ్ పెట్రోలు

1727

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి & బ్రదర్, 12, బందరువీధి, మదరాసు.

పవుల్-టెక్-పేనా. ఎక్స్-రే పై మోడెల్లు, డ్రాయింగ్, గ్రాఫిక్సులు, ఫూనిక్యూల్-పేపర్, రెటర్-పేపర్ మిక్కిలి మేలైనవి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టీల్, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం. గ్రే. వి.ంగు

చెన్నపురి ఒజారుధరలు

1925-వసం ఆగస్టు నెల 22-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియలు బా 1-కి ర 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు

వియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 43 గలది ర	14 0 0	15 0 0
సెల్లూరిది ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సుప్రలు ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	18 8 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	11 12 0	12 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	18 8 0
ఉలవలు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పుబా1కి	61 0 0	63 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	56 0 0	59 0 0
జేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి ర 182 మి. క నూనె	180 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	118 0 0	120 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

బూయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు వణుగు 1-కి ర	45,50	
కాశపాక్షిపాయకట్టు	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	50 0 0	77 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 0 0	33 0 0
చదరం ,,	30 0 0	34 0 0
రవుండు ,,	35 0 0	50 0 0

6. లోహములు

జండి 100 తలలికు	71 0 0	74 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	18 7 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	265 0 0	267 0 0
రాగి డిటా	284 0 0	286 0 0
అస్కా-చక్కర 226 పా 1 గలది	80 12 0	81 0 0

7. దూది

బోండాచెట్టుబారస 1-కి	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20	9 8 0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2	9 12 0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	7 8 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	9 4	
నెం 22 ,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 తెన్ని సర్పసు	8 0 0	
నెం 14 1/2 ,,	8 4 0	
నెం 12 1/2 అల్లెస్సు	7 2 0	
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి	7 3 0	
నెం 22 1/2 రంగులూర	9 8 0	
నెం 14 1/2 రాదాక్కపక్షి	7 4 0	

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి శ్రీ ఫలామృత తైలము

మొదలు చలువోయను. తలనొప్పిల మాన్యును.

6 బొట్టుల పీసా పెల రు 1-4-0

2132 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఒంటినాళముతో బాతుపాకి సుప్రసిద్ధిమగు కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు

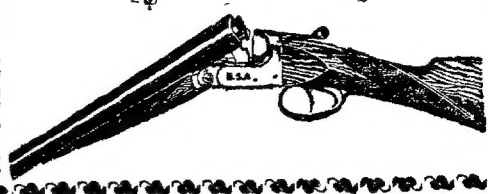
సరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

సామాన్యములగు రివోల్వర్లు ఆంధ్ర పత్రికతో బాటు యొక్కునవి.

[ప్రాపితము ౧౮౬౩ సం.]

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవిమాడ దొరకును. (8068) యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు జీవితము

ఇయ్యది శ్రీకోన వేంకటరాయ శర్మగారిచే వ్రాయబడినది

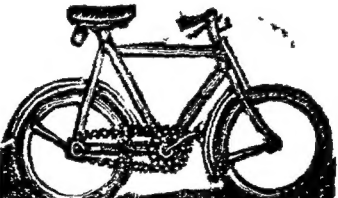
దేశభక్త క్రి ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి పరిచయముగలిగి కురుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ; టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు మున్నగువారిచే ప్రశంసించబడి వెలువడినది. ఇందు చిత్తరంజనుని దేశభావనము కాగ్యనిష్ఠ, దాతృత్వవి సద్గుణములెల్ల విపులముగ వర్ణింపబడినవి. నెల 0-12-0 మాసిలయమునకు చందాదారులుగ జేసినవారికి. 0.8-0 గ్రంథాలయములకు 0-6-0

చిరునామా:— సుబోధినీ గ్రంథనిలయము (తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా)

Rudge-Whitworth
Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు వీలున్నప్పుడు ఏల మీరు కప్పపడి నడచెదరు

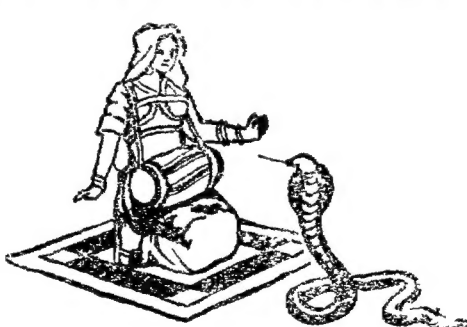
611

రజ్జి విల్ వర్త్ మాడల్ డి లక్సు నెం 8 రు 1 కి ధర రు 190/-
రజ్జి విల్ వర్త్ వర్వు నెం 1 రు ధర రు 160/-
రజ్జి విల్ వర్త్ స్టాండర్డ్ నెం 25 రు ధర రు 130/-

ముఖ్యగమనింపు:— సరసమైనలాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

పోల్ వజంట్లు:— ఇంగ్లీషు వైకిల్ మోటారు & ఇంపోర్టింగు కంపెనీ, బ్రాంచిఆఫీసు: నెం. 3 మాంటూరోడ్డు. 23, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పాముల నాడించువాడు

పాముల నాడించువారిలో ప్రసిద్ధిగలవాడు ఎల్లప్పుడును గ్రామ లేక నాగుపాములనే నాడించును ఏలనను యిదియే ప్రసిద్ధిపడసినవి. అదే ప్రకారము సుప్రసిద్ధ పురుషులందరు "కోబ్రా" రంగులనే వాడుచుందురు. వాటిగుణము అందరికిని బాగుగ తెలిసియున్నది. "కోబ్రా" చర్మమును కాపాడును, ప్రకాశవంతముగ చేయును. ఆరోగ్యకరమైనది. అత్యద్భుతమైన చౌకధర.

ఇమిటేషన్లను జూచి మోస పోకుడు.

నలుపు, గోదమరంగు, ఎరుపు, కమలిన నలుపు, తెలుపు మొదలగు రంగులు కలవు.

తయారు చేయువారు

బెత్ ఆండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరస మైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

తంతి విలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విదేశకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హాంబర్గు.

BOMBAY BERLIN TRADIGO CO.

కాన్సెస్సా

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్సు, ప్లేటులు,

కిండర్మాన్సు సండ్రీసు మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్మాకు, స్థాల్ ఏజెంట్లు.

అమెచ్యూర్సు

డెవలిప్మింగ్, ప్రింటింగ్,

ఎన్లార్జింగ్ మొదలగు

వాటియందు మాకు

ప్రత్యేక పేరుగలదు.

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

1949

సరస్వతీ పబ్లికేషన్స్, రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు! మేలురకము అచ్చుపనులకు సమకమగు తావు నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు పాఠాలు
కవర్లు
క్యాపిటల్స్

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్టోను బ్లెకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగు పరికరము
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారుచేయబడును.

13

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సల్లు యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమున వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు.